

मथिलिखितः सुसंवादः

I इब्राहीमः सन्तानो दायूद् तस्य सन्तानो यीशुख्रीष्टस्तस्य पूर्वपुरुषवंशश्रेणी ।

II इब्राहीमः पुत्र इस्हाक् तस्य पुत्रो याकूब् तस्य पुत्रो यिहूदास्तस्य भ्रातरश्च ।

III तस्माद् यिहूदातस्तामरो गर्भे पेरस्सेरहौ जज्ञाते, तस्य पेरसः पुत्रो हिप्रोण् तस्य पुत्रो ऽराम् ।

IV तस्य पुत्रो ऽम्मीनादब् तस्य पुत्रो नहशोन् तस्य पुत्रः सल्मोन् ।

V तस्माद् राहबो गर्भे बोयम् जज्ञे, तस्माद् रूतो गर्भे ओबेद् जज्ञे, तस्य पुत्रो यिशयः ।

VI तस्य पुत्रो दायूद् राजः तस्माद् मृतोरियस्य जायायां सुलेमान् जज्ञे ।

VII तस्य पुत्रो रिहबियाम्, तस्य पुत्रो ऽबियः, तस्य पुत्र आसाः ।

VIII तस्य सुतो यिहोशाफट् तस्य सुतो यिहोराम तस्य सुत उषियः ।

IX तस्य सुतो योथम् तस्य सुत आहम् तस्य सुतो हिष्कियः ।

X तस्य सुतो मिनशिः, तस्य सुत आमोन् तस्य सुतो योशियः ।

XI बाबिल्लनगरे प्रवसनात् पूर्व्वं स योशियो यिखनियं तस्य भ्रातृश्च जनयामास ।

XII ततो बाबिल्लि प्रवसनकाले यिखनियः शल्तीयेलं जनयामास, तस्य सुतः सिरुब्बाविल् ।

XIII तस्य सुतो ऽबोहुद् तस्य सुत इलीयाकीम् तस्य सुतो ऽसोर् ।

XIV असोरः सुतः सादोक् तस्य सुत आखीम् तस्य सुत इलीहूद् ।

XV तस्य सुत इलियासर् तस्य सुतो मत्तन् ।

XVI तस्य सुतो याकूब् तस्य सुतो यूषफ् तस्य जाया मरियम्; तस्य गर्भे यीशुरजनि, तमेव ख्रीष्टम् (अर्थाद् अभिषिक्तं) वदन्ति ।

XVII इत्थम् इब्राहीमो दायूदं यावत् साकल्येन चतुर्दशपुरुषाः; आ दायूदः कालाद् बाबिलि प्रवसनकालं यावत् चतुर्दशपुरुषा भवन्ति । बाबिलि प्रवासनकालात् ख्रीष्टस्य कालं यावत् चतुर्दशपुरुषा भवन्ति ।

XVIII यीशुख्रीष्टस्य जन्म कथ्यते । मरियम् नामिका कन्या यूषफे वाग्दत्तासीत्, तदा तयोः सङ्गमात् प्राक् सा कन्या पवित्रेणात्मना गर्भवती बभूव ।

XIX तत्र तस्याः पति यूषफ् सौजन्यात् तस्याः कलङ्गं प्रकाशयितुम् अनिच्छन् गोपनेने तां पारित्यक्तुं मनश्चक्रे ।

XX स तथैव भावयति, तदानीं परमेश्वरस्य दूतः स्वप्ने तं दर्शनं दत्त्वा व्याजहार, हे दायूदः सन्तान यूषफ् त्वं निजां जायां मरियमम् आदातुं मा भैषीः ।

XXI यतस्तस्या गर्भः पवित्रादात्मनोऽभवत्, सा च पुत्रं प्रसविष्यते, तदा त्वं तस्य नाम यीशुम् (अर्थात् त्रातारं) करीष्यसे, यस्मात् स निजमनुजान् तेषां कलुषेभ्य उद्धरिष्यति ।

XXII इत्थं सति, पश्य गर्भवती कन्या तनयं प्रसविष्यते । इम्मनूयेल् तदीयञ्च नामधेयं भविष्यति ॥ इम्मनूयेल् अस्माकं सङ्गीश्वरइत्यर्थः ।

XXIII इति यद् वचनं पुर्व्वं भविष्यद्वक्त्रा ईश्वरः कथायामास, तत् तदानीं सिद्धमभवत् ।

XXIV अनन्तरं यूषफ् निद्रातो जागरित उत्थाय परमेश्वरीयदूतस्य निदेशानुसारेण निजां जायां जग्राह,

XXV किन्तु यावत् सा निजं प्रथमसुतं अ सुषुवे, तावत् तां नोपागच्छत्, ततः सुतस्य नाम यीशुं चक्रे ।

II

I अनन्तरं हेरोद् संज्ञके राज्ञि राज्यं शासति यिहूदीयदेशस्य बैत्लेहमि नगरे यीशौ जातवति च, कतिपया ज्योतिर्वुदः पूर्वस्या दिशो यिरूशालमनगरं समेत्य कथयमासुः,

II यो यिहूदीयानां राजा जातवान्, स कुत्रास्ते? वयं पूर्वस्यां दिशि तिष्ठन्तस्तदीयां तारकाम् अपश्याम तस्मात् तं प्रणन्तुम् अगमाम ।

III तदा हेरोद् राजा कथामेतां निशम्य यिरूशालमनगरस्थितैः सर्वमानवैः सार्द्धम् उद्विज्य

IV सर्वान् प्रधानयाजकान् अध्यापकांश्च समाहूयानीय पप्रच्छ, स्त्रीष्टः कुत्र जनिष्यते?

V तदा ते कथयामासुः, यिहूदीयदेशस्य बैत्लेहमि नगरे, यतो भविष्यद्वादिना इत्थं लिखितमास्ते,

VI सर्वाभ्यो राजधानीभ्यो यिहूदीयस्य नीवृतः। हे यीहूदीयदेशस्ये बैत्लेहम् त्वं न चावरा। इस्रायेलीयलोकान् मे यतो यः पालयिष्यति। तादृगेको महाराजस्त्वन्मध्य उद्भविष्यती ॥

VII तदानीं हेरोद् राजा तान् ज्योतिर्विदो गोपनम् आहूय सा तारका कदा दृष्टाभवत्, तद् विनिश्चयामास ।

VIII अपरं तान् बैत्लेहमं प्रहीत्य गदितवान्, यूयं यात, यत्नात् तं शिशुम् अन्विष्य तदुद्देशे प्राप्ते मह्यं वार्त्ता दास्यथ, ततो मयापि गत्वा स प्रणंस्यते ।

IX तदानीं राज्ञ एतादृशीम् आज्ञां प्राप्य ते प्रतस्थिरे, ततः पूर्वस्यां दिशि स्थितैस्तै र्या तारका दृष्टा सा तारका तेषामग्रे गत्वा यत्र स्थाने शिशूरास्ते, तस्य स्थानस्योपरि स्थगिता तस्यौ ।

X तद् दृष्ट्वा ते महानन्दिता बभूवुः,

XI ततो गेहमध्य प्रविश्य तस्य मात्रा मरियमा साद्धं तं शिशुं निरीक्षय दण्डवद् भूत्वा प्रणेमुः, अपरं स्वेषां घनसम्पत्तिं मोचयित्वा सुवर्णं कुन्दुरं गन्धरमञ्च तस्मै दर्शनीयं दत्तवन्तः।

XII पश्चाद् हेरोद् राजस्य समीपं पुनरपि गन्तुं स्वप्न ईश्वरेण निषिद्धाः सन्तो ऽन्येन पथा ते निजदेशं प्रति प्रतस्थिरे।

XIII अनन्तरं तेषु गतवत्सु परमेश्वरस्य दूतो यूषफे स्वप्ने दर्शनं दत्त्वा जगाद, त्वम् उत्थाय शिशुं तन्मातरञ्च गृहीत्वा मिसर्देशं पलायस्व, अपरं यावदहं तुभ्यं वाक्तां न कथयिष्यामि, तावत् तत्रैव निवस, यतो राजा हेरोद् शिशुं नाशयितुं मृगयिष्यते।

XIV तदानीं यूषफ् उत्थाय रजन्यां शिशुं तन्मातरञ्च गृहीत्वा मिसर्देशं प्रति प्रतस्थे,

XV गत्वा च हेरोदो नृपते मरणपर्यन्तं तत्र देशे न्युवास, तेन मिसर्देशादहं पुत्रं स्वकीयं समुपाहूयम्। यदेतद्वचनम् ईश्वरेण भविष्यद्वादिना कथितं तत् सफलमभूत्।

XVI अनन्तरं हेरोद् ज्योतिर्विद्भिर्भरात्मानं प्रवञ्चितं विज्ञाय भृशं चुकोप; अपरं ज्योतिर्विद्भ्यस्तेन विनिश्चितं यद् दिनं तद्दिनाद् गणयित्वा द्वितीयवत्सरं प्रविष्टा यावन्तो बालका अस्मिन् बैल्लेहमनगरे तत्सीममध्ये चासन्, लोकान् प्रहित्य तान् सर्वान् घातयामास।

XVII अतः अनेकस्य विलापस्य निनादः क्रन्दनस्य च। शोकेन कृतशब्दश्च रामायां संनिशम्यते। स्वबालगणहेतोर्वै राहेल् नारी तु रोदिनी। न मन्यते प्रबोधन्तु यतस्ते नैव मन्ति हि॥

XVIII यदेतद् वचनं यिरीमियनामकभविष्यद्वादिना कथितं तत् तदानीं सफलम् अभूत्।

XIX तदनन्तरं हेरेदि राजनि मृते परमेश्वरस्य दूतो मिसर्देशे स्वप्ने दर्शनं दत्त्वा यूषफे कथितवान्

XX त्वम् उत्थाय शिशुं तन्मातरञ्च गृहीत्वा पुनरपीस्रायेलो देशं याही, ये जनाः शिशुं नाशयितुम् अमृगयन्त, ते मृतवन्तः।

XXI तदानीं स उत्थाय शिशुं तन्मातरञ्च गृह्णन् इस्रायेल्देशम् आजगाम ।

XXII किन्तु यिहूदीयदेशे अखिलायनाम राजकुमारो निजपितुर् हेरोदः पदं प्राप्य राजत्वं करोतीति निशम्य तत् स्थानं यातुं शङ्कितवान्, पश्चात् स्वप्न ईश्वरात् प्रबोधं प्राप्य गालील्देशस्य प्रदेशैकं प्रस्थाय नासरनाम नगरं गत्वा तत्र न्युषितवान्,

XXIII तेन तं नासरतीयं कथयिष्यन्ति, यदेतद्वाक्यं भविष्यद्वादिभिरुक्तं तत् सफलमभवत् ।

III

I तदानीं योहानामा मज्जयिता यिहूदीयदेशस्य प्रान्तरम् उपस्थाय प्रचारयन् कथयामास,

II मनांसि परावर्तयत, स्वर्गीयराजत्वं समीपमागतम् ।

III परमेशस्य पन्थानं परिष्कुरुत सर्वतः । तस्य राजपथांश्चैव समीकुरुत सर्वथा । इत्येतत् प्रान्तरे वाक्यं वदतः कस्यचिद् रवः ॥

IV एतद्वचनं यिशयियभविष्यद्वादिना योहनमुद्दिश्य भाषितम् । योहनो वसनं महाङ्गरोमजं तस्य कटौ चर्मकटिबन्धनं; स च शूककीटान् मधु च भुक्तवान् ।

V तदानीं यिरूशालमनगरनिवासिनः सर्वे यिहूदिदेशीया यद्दन्तटिन्या उभयतटस्थाश्च मानवा बहिरागत्य तस्य समीपे

VI स्वीयं स्वीयं दुरितम् अङ्गीकृत्य तस्यां यद्दन्ति तेन मज्जिता बभूवुः ।

VII अपरं बहून् फिरूशिनः सिदूकिनश्च मनुजान् मंक्तुं स्वसमीपम् आगच्छतो विलोक्य स तान् अभिदधौ, रे रे भुजगवंशा आगामीनः कोपात् पलायितुं युष्मान् कश्चेतितवान्?

VIII मनःपरावर्तनस्य समुचितं फलं फलत ।

IX किन्त्वस्माकं तात इब्राहीम् अस्तीति स्वेषु मनःसु चीन्तयन्तो मा व्याहरत । यतो युष्मान् अहं वदामि, ईश्वर एतेभ्यः पाषाणेभ्य इब्राहीमः सन्तानान् उत्पादयितुं शक्नोति ।

X अपरं पादपानां मूले कुठार इदानीमपि लगन् आस्ते, तस्माद् यस्मिन् पादपे उत्तमं फलं न भवति, स कृत्तो मध्येऽग्निं निक्षेप्स्यते ।

XI अपरम् अहं मनःपरावर्त्तनसूचकेन मज्जनेन युष्मान् मज्जयामीति सत्यं, किन्तु मम पश्चाद् य आगच्छति, स मत्तोपि महान्, अहं तदीयोपानहौ वोढुमपि नहि योग्योस्मि, स युष्मान् वह्निरूपे पवित्र आत्मनि संमज्जयिष्यति ।

XII तस्य कारे सूर्प आस्ते, स स्वीयशस्यानि सम्यक् प्रस्फोटय निजान् सकलगोधूमान् संगृह्य भाण्डागारे स्थापयिष्यति, किन्तु सर्वाणि वुषाण्यनिर्वाणवह्निना दाहयिष्यति ।

XIII अनन्तरं यीशु र्योहना मज्जितो भवितुं गालीत्प्रदेशाद् यर्द्नि तस्य समीपम् आजगाम ।

XIV किन्तु योहन् तं निषिध्य बभाषे, त्वं किं मम समीपम् आगच्छसि? वरं त्वया मज्जनं मम प्रयोजनम् आस्ते ।

XV तदानीं यीशुः प्रत्यवोचत्; ईदानीम् अनुमन्यस्व, यत इत्थं सर्वधर्मसाधनम् अस्माकं कर्तव्यं, ततः सोऽन्वमन्यत ।

XVI अनन्तरं यीशुरम्मसि मज्जितुः सन् तत्क्षणात् तोयमध्याद् उत्थाय जगाम, तदा जीमूतद्वारे मुक्ते जाते, स ईश्वरस्यात्मानं कपोतवद् अवरुह्य स्वोपर्यागच्छन्तं वीक्षाञ्चक्रे ।

XVII अपरम् एष मम प्रियः पुत्र एतस्मिन्नेव मम महासन्तोष एतादृशी व्योमजा वाग् बभूव ।

IV

I ततः परं यीशुः प्रतारकेण परीक्षितो भवितुम् आत्मना प्रान्तरम् आकृष्टः

II सन् चत्वारिंशदहोरात्रान् अनाहारस्तिष्ठन् क्षुधितो बभूव ।

III तदानीं परीक्षिता तत्समीपम् आगत्य व्याहृतवान्, यदि त्वमीश्वरात्मजो भवेस्तर्ह्याज्ञया पाषाणानेतान् पूपान् विधेहि ।

IV ततः स प्रत्यब्रवीत्, इत्थं लिखितमास्ते, "मनुजः केवलपूपेन न जीविष्यति, किन्तु ईश्वरस्य वदनाद् यानि यानि वचांसि निःसरन्ति तैरेव जीविष्यति ।"

V तदा प्रतारकस्तं पुण्यनगरं नीत्वा मन्दिरस्य चूडोपरि निधाय गदितवान्,

VI त्वं यदिश्वरस्य तनयो भवेस्तर्हीतोऽधः पत, यत इत्थं लिखितमास्ते, आदेक्ष्यति निजान् दूतान् रक्षितुं त्वां परमेश्वरः । यथा सर्वेषु मार्गेषु त्वदीयचरणद्वये । न लगेत् प्रस्तराघातस्त्वां घरिष्यन्ति ते करैः ॥

VII तदानीं यीशुस्तस्मै कथितवान् एतदपि लिखितमास्ते, "त्वं निजप्रभुं परमेश्वरं मा परीक्षस्व ।"

VIII अनन्तरं प्रतारकः पुनरपि तम् अत्युच्चधराधरोपरि नीत्वा जगतः सकलराज्यानि तदैश्वर्याणि च दर्शयाश्चकार कथयाञ्चकार च,

IX यदि त्वं दण्डवद् भवन् मां प्रणमेस्तर्ह्यहम् एतानि तुभ्यं प्रदास्यामि ।

X तदानीं यीशुस्तमवोचत्, दूरीभव प्रतारक, लिखितमिदम् आस्ते, "त्वया निजः प्रभुः परमेश्वरः प्रणम्यः केवलः स सेव्यश्च ।"

XI ततः प्रतारकेण स पर्यृत्याजि, तदा स्वर्गीयदूतैरागत्य स सिषेवे ।

XII तदनन्तरं योहन् कारायां बबन्धे, तद्वाक्तां निशम्य यीशुना गालीलू प्रास्थीयत ।

XIII ततः परं स नासरन्नगरं विहाय जलघेस्तटे सिबूलून्नप्ताली एतयोस्वभयोः प्रदेशयोः सीम्नोर्मध्यवर्ती यः कफर्नाहूम् तन्नगरम् इत्वा न्यवसत् ।

XIV तस्मात्, अन्यादेशीयगालीलिलि यर्दनपारेऽब्धिरोधसि । नप्तालिसिबूलून्देशौ यत्र स्थाने स्थितौ पुरा ।

XV तत्रत्या मनुजा ये ये पर्य्यभ्राम्यन् तमिस्रके।
तैर्जनैर्बृहदालोकः परिदर्शिष्यते तदा। अवसन् ये जना देशे
मृत्युच्छ्रायास्वरूपके। तेषामुपरि लोकानामालोकः संप्रकाशितः ॥

XVI यदेतद्वचनं यिशयियभविष्यद्वादिना प्रोक्तं, तत् तदा
सफलम् अभूत्।

XVII अनन्तरं यीशुः सुसंवादं प्रचारयन् एतां कथां कथयितुम्
आरेभे, मनांसि परावर्त्तयत, स्वर्गीयराजत्वं सविधमभवत्।

XVIII ततः परं यीशुर्गालीलो जलधेस्तटेन गच्छन् गच्छन्
आन्द्रियस्तस्य भ्राता शिमोन् अर्थतो यं पितरं वदन्ति एतावुभौ
जलधौ जालं क्षिपन्तौ ददर्श, यतस्तौ मीनधारिणावास्ताम्।

XIX तदा स तावाहूय व्याजहार, युवां मम पश्चाद् आगच्छतं,
युवामहं मनुजधारिणौ करिष्यामि।

XX तेनैव तौ जालं विहाय तस्य पश्चात् आगच्छताम्।

XXI अनन्तरं तस्मात् स्थानात् व्रजन् व्रजन् सिवदियस्य सुतौ
याकूब् योहन्नामानौ द्वौ सहजौ तातेन सार्द्धं नौकोपरि जालस्य
जीर्णोद्धारं कुर्वन्तौ वीक्ष्य तावाहूतवान्।

XXII तत्क्षणात् तौ नावं स्वतातञ्च विहाय तस्य
पश्चाद्गामिनौ बभूवतुः।

XXIII अनन्तरं भजनभवने समुपदिशन् राज्यस्य सुसंवादं
प्रचारयन् मनुजानां सर्व्वप्रकारान् रोगान् सर्व्वप्रकारपीडाश्च
शमयन् यीशुः कृत्स्नं गालील्देशं भ्रमितुम् आरभत।

XXIV तेन कृत्स्नसुरियादेशस्य मध्यं तस्य यशो व्याप्नोत्,
अपरं भूतग्रस्ता अपस्मारर्गीणः पक्षाधातिप्रभृतयश्च यावन्तो
मनुजा नानाविधव्याधिभिः क्लिष्टा आसन्, तेषु सर्व्वेषु तस्य
समीपम् आनीतेषु स तान् स्वस्थान् चकार।

XXV एतेन गालील्-दिकापनि-यिरूशालम्-यिहूदीयदेशेभ्यो
यर्द्नः पाराञ्च बहवो मनुजास्तस्य पश्चाद् आगच्छन्।

V

I अनन्तरं स जननिवहं निरीक्ष्य भूधरोपरि व्रजित्वा समुपविवेश ।

II तदानीं शिष्येषु तस्य समीपमागतेषु तेन तेभ्य एषा कथा कथ्याञ्चक्रे ।

III अभिमानहीना जना धन्याः, यतस्ते स्वर्गीयराज्यम् अधिकरिष्यन्ति ।

IV खिद्यमाना मनुजा धन्याः, यस्मात् ते सान्त्वनां प्राप्सन्ति ।

V नम्रा मानवाश्च धन्याः, यस्मात् ते मेदिनीम् अधिकरिष्यन्ति ।

VI धर्माय बुभुक्षिताः तृषार्त्ताश्च मनुजा धन्याः, यस्मात् ते परितस्पर्यन्ति ।

VII कृपालवो मानवा धन्याः, यस्मात् ते कृपां प्राप्स्यन्ति ।

VIII निर्मलहृदया मनुजाश्च धन्याः, यस्मात् त ईश्वरं द्रक्ष्यन्ति ।

IX मेलयितारो मानवा धन्याः, यस्मात् त ईश्वरस्य सन्तानत्वेन विख्यास्यन्ति ।

X धर्मकारणात् ताडिता मनुजा धन्या, यस्मात् स्वर्गीयराज्ये तेषामधिकरो विद्यते ।

XI यदा मनुजा मम नामकृते युष्मान् निन्दन्ति ताडयन्ति मृषानानादुर्वाक्यानि वदन्ति च, तदा युयं धन्याः ।

XII तदा आनन्दत, तथा भृशं ह्लादध्वञ्च, यतः स्वर्गे भूयांसि फलानि लप्स्यध्वे; ते युष्माकं पुरातनान् भविष्यद्वादिनोऽपि तादृग् अताडयन् ।

XIII युयं मेदिन्यां लवणरूपाः, किन्तु यदि लवणस्य लवणत्वम् अपयाति, तर्हि तत् केन प्रकारेण स्वादुयुक्तं भविष्यति? तत् कस्यापि कार्य्यस्यायोग्यत्वात् केवलं बहिः प्रक्षेप्तुं नराणां पदतलेन दलयितुञ्च योग्यं भवति ।

XIV यूयं जगति दीप्तिरूपाः, भूधरोपरि स्थितं नगरं गुप्तं भवितुं नहि शक्यति ।

XV अपरं मनुजाः प्रदीपान् प्रज्वाल्य द्रोणाधो न स्थापयन्ति, किन्तु दीपाधारोपर्य्येव स्थापयन्ति, तेन ते दीपा गेहस्थितान् सकलान् प्रकाशयन्ति ।

XVI येन मानवा युष्माकं सत्कर्मणि विलोक्य युष्माकं स्वर्गस्थं पितरं धन्यं वदन्ति, तेषां समक्षं युष्माकं दीप्तिस्तादृक् प्रकाशताम् ।

XVII अहं व्यवस्थां भविष्यद्वाक्यञ्च लोप्सुम् आगतवान्, इत्थं मानुभवत्, ते द्वे लोप्सुं नागतवान्, किन्तु सफले कर्तुम् आगतोस्मि ।

XVIII अपरं युष्मान् अहं तथ्यं वदामि यावत् व्योममेदिन्यो र्ध्वंसो न भविष्यति, तावत् सर्वस्मिन् सफले न जाते व्यवस्थाया एका मात्रा बिन्दुरेकोपि वा न लोप्स्यते ।

XIX तस्मात् यो जन एतासाम् आज्ञानाम् अतिक्षुद्राम् एकाज्ञामपी लंघते मनुजाञ्च तथैव शिक्षयति, स स्वर्गीयराज्ये सर्वेभ्यः क्षुद्रत्वेन विख्यास्यते, किन्तु यो जनस्तां पालयति, तथैव शिक्षयति च, स स्वर्गीयराज्ये प्रधानत्वेन विख्यास्यते ।

XX अपरं युष्मान् अहं वदामि, अध्यापकफिरूशिमानवानां धर्मानुष्ठानात् युष्माकं धर्मानुष्ठाने नोत्तमे जाते यूयम् ईश्वरीयराज्यं प्रवेष्टुं न शक्यथ ।

XXI अपरञ्च त्वं नरं मा वधीः, यस्मात् यो नरं हन्ति, स विचारसभायां दण्डार्हो भविष्यति, पूर्वकालीनजनेभ्य इति कथितमासीत्, युष्माभिरश्रावि ।

XXII किन्त्वहं युष्मान् वदामि, यः कश्चित् कारणं विना निजभ्रात्रे कुप्यति, स विचारसभायां दण्डार्हो भविष्यति; यः कश्चित् स्वीयसहजं निर्बोधं वदति, स महासभायां दण्डार्हो भविष्यति; पुनश्च त्वं मूढ इति वाक्यं यदि कश्चित् स्वीयभ्रातरं वक्ति, तर्हि नरकाग्नौ स दण्डार्हो भविष्यति ।

XXIII अतो वेद्याः समीपं निजनैवेद्ये समानीतेऽपि निजभ्रातरं प्रति कस्माच्चित् कारणात् त्वं यदि दोषी विद्यसे, तदानीं तव तस्य स्मृतिर्जायते च,

XXIV तर्हि तस्या वेद्याः समीपे निजनैवेद्यं निधाय तदैव गत्वा पूर्वं तेन सार्द्धं मिल, पश्चात् आगत्य निजनैवेद्यं निवेदय ।

XXV अन्यञ्च यावत् विवादिना सार्द्धं वर्त्मनि तिष्ठसि, तावत् तेन सार्द्धं मेलनं कुरु; नो चेत् विवादी विचारयितुः समीपे त्वां समर्पयति विचारयिता च रक्षणः सन्निधौ समर्पयति तदा त्वं कारायां बध्येथाः ।

XXVI तर्हि त्वामहं तथ्यं ब्रवीमि, शेषकपर्दकेऽपि न परिशोधिते तस्मात् स्थानात् कदापि बहिरागन्तुं न शक्यसि ।

XXVII अपरं त्वं मा व्यभिचर, यदेतद् वचनं पूर्वकालीनलोकेभ्यः कथितमासीत्, तद् यूयं श्रुतवन्तः;

XXVIII किन्त्वहं युष्मान् वदामि, यदि कश्चित् कामतः काञ्चन योषितं पश्यति, तर्हि स मनसा तदैव व्यभिचरितवान् ।

XXIX तस्मात् तव दक्षिणं नेत्रं यदि त्वां बाधते, तर्हि तन्नेत्रम् उत्पाट्य दूरे निक्षिप, यस्मात् तव सर्व्ववपुषो नरके निक्षेपात् तवैकाङ्गस्य नाशो वरं ।

XXX यद्वा तव दक्षिणः करो यदि त्वां बाधते, तर्हि तं करं छित्त्वा दूरे निक्षिप, यतः सर्व्ववपुषो नरके निक्षेपात् एकाङ्गस्य नाशो वरं ।

XXXI उक्तमास्ते, यदि कश्चिन् निजजायां परित्यक्तुम् इच्छति, तर्हि स तस्यै त्यागपत्रं ददातु ।

XXXII किन्त्वहं युष्मान् व्याहरामि, व्यभिचारदोषे न जाते यदि कश्चिन् निजजायां परित्यजति, तर्हि स तां व्यभिचारयति; यश्च तां त्यक्तां स्त्रियं विवहति, सोऽपि व्यभिचरति ।

XXXIII पुनश्च त्वं मृषा शपथम् न कुर्वन् ईश्वराय निजशपथं पालय, पूर्वकालीनलोकेभ्यो यैषा कथा कथिता, तामपि यूयं श्रुतवन्तः ।

XXXIV किन्त्वहं युष्मान् वदामि, कमपि शपथं मा कार्ष्ट, अर्थतः स्वर्गनाम्ना न, यतः स ईश्वरस्य सिंहासनं;

XXXV पृथिव्या नाम्नापि न, यतः सा तस्य पादपीठं; यिरूशालमो नाम्नापि न, यतः सा महाराजस्य पुरी;

XXXVI निजशिरोनाम्नापि न, यस्मात् तस्यैकं कचमपि सितम् असितं वा कर्तुं त्वया न शक्यते ।

XXXVII अपरं यूयं संलापसमये केवलं भवतीति न भवतीति च वदत यत इतोऽधिकं यत् तत् पापात्मनो जायते ।

XXXVIII अपरं लोचनस्य विनिमयेन लोचनं दन्तस्य विनिमयेन दन्तः पूर्व्वक्तमिदं वचनञ्च युष्माभिरश्रूयत ।

XXXIX किन्त्वहं युष्मान् वदामि यूयं हिंसकं नरं मा व्याघातयत । किन्तु केनचित् तव दक्षिणकपोले चपेटाघाते कृते तं प्रति वामं कपोलञ्च व्याघोटय ।

XL अपरं केनचित् त्वया सार्धं विवादं कृत्वा तव परिधेयवसने जिघृतिते तस्माद्युत्तरीयवसनमपि देहि ।

XLI यदि कश्चित् त्वां क्रोशमेकं नयनार्थं अन्यायतो धरति, तदा तेन सार्धं क्रोशद्वयं याहि ।

XLII यश्च मानवस्त्वां याचते, तस्मै देहि, यदि कश्चित् तुभ्यं धारयितुम् इच्छति, तर्हि तं प्रति परामुखो मा भूः ।

XLIII निजसमीपवसिनि प्रेम कुरु, किन्तु शत्रुं प्रति द्वेषं कुरु, यदेतत् पुरोक्तं वचनं एतदपि यूयं श्रुतवन्तः ।

XLIV किन्त्वहं युष्मान् वदामि, यूयं रिपुष्वपि प्रेम कुरुत, ये च युष्मान् शपन्ते, तान्, आशिषं वदत, ये च युष्मान् ऋतीयन्ते, तेषां मङ्गलं कुरुत, ये च युष्मान् निन्दन्ति, ताडयन्ति च, तेषां कृते प्रार्थयध्वं ।

XLV तत्र यः सतामसताञ्चोपरि प्रभाकरम् उदाययति, तथा धार्मिकानामधार्मिकानाञ्चोपरि नीरं वर्षयति तादृशो यो युष्माकं स्वर्गस्थः पिता, यूयं तस्यैव सन्ताना भविष्यथ ।

XLVI ये युष्मासु प्रेम कुर्वन्ति, यूयं यदि केवलं तेव्वेव प्रेम कुरुथ, तर्हि युष्माकं किं फलं भविष्यति? चण्डाला अपि तादृशं किं न कुर्वन्ति?

XLVII अपरं यूयं यदि केवलं स्वीयभ्रातृत्वेन नमत्, तर्हि किं महत् कर्म कुरुथ? चण्डाला अपि तादृशं किं न कुर्वन्ति?

XLVIII तस्मात् युष्माकं स्वर्गस्थः पिता यथा पूर्णो भवति, यूयमपि तादृशा भवत ।

VI

I सावधाना भवत, मनुजान् दर्शयितुं तेषां गोचरे धर्मकर्म मा कुरुत, तथा कृते युष्माकं स्वर्गस्थपितुः सकाशात् किञ्चन फलं न प्राप्स्यथ ।

II त्वं यदा ददासि तदा कपटिनो जना यथा मनुजेभ्यः प्रशंसां प्राप्तुं भजनभवने राजमार्गं च तूरीं वादयन्ति, तथा मा कुरु, अहं तुभ्यं यथार्थं कथयामि, ते स्वकायं फलम् अलभन्त ।

III किन्तु त्वं यदा ददासि, तदा निजदक्षिणकरो यत् करोति, तद् वामकरं मा ज्ञापय ।

IV तेन तव दानं गुप्तं भविष्यति यस्तु तव पिता गुप्तदर्शी, स प्रकाश्य तुभ्यं फलं दास्यति ।

V अपरं यदा प्रार्थयसे, तदा कपटिनइव मा कुरु, यस्मात् ते भजनभवने राजमार्गस्य कोणे तिष्ठन्तो लोकान् दर्शयन्तः प्रार्थयितुं प्रीयन्ते; अहं युष्मान् तथ्यं वदामि, ते स्वकीयफलं प्राप्नुवन् ।

VI तस्मात् प्रार्थनाकाले अन्तरागारं प्रविश्य द्वारं रूढ्वा गुप्तं पश्यतस्तव पितुः समीपे प्रार्थयस्व; तेन तव यः पिता गुप्तदर्शी, स प्रकाश्य तुभ्यं फलं दास्यति ।

VII अपरं प्रार्थनाकाले देवपूजकाइव मुधा पुनरुक्तिं मा कुरु, यस्मात् ते बोधन्ते, बहुवारं कथायां कथितायां तेषां प्रार्थना ग्राहिष्यते ।

VIII यूयं तेषामिव मा कुरुत, यस्मात् युष्माकं यद् यत् प्रयोजनं याचनातः प्रागेव युष्माकं पिता तत् जानाति ।

IX अतएव यूयम् ईदृक् प्रार्थयध्वं, हे अस्माकं स्वर्गस्थपितः, तव नाम पूज्यं भवतु ।

X तव राजत्वं भवतु; तवेच्छा स्वर्गे यथा तथैव मेदिन्यामपि सफला भवतु ।

XI अस्माकं प्रयोजनीयम् आहारम् अद्य देहि ।

XII वयं यथा निजापराधिनः क्षमामहे, तथैवास्माकम् अपराधान् क्षमस्व ।

XIII अस्मान् परीक्षां मानय, किन्तु पापात्मनो रक्ष; राजत्वं गौरवं पराक्रमः एते सर्व्वे सर्व्वदा तव; तथास्तु ।

XIV यदि यूयम् अन्येषाम् अपराधान् क्षमध्वे तर्हि युष्माकं स्वर्गस्थपितापि युष्मान् क्षमिष्यते;

XV किन्तु यदि यूयम् अन्येषाम् अपराधान् न क्षमध्वे, तर्हि युष्माकं जनकोपि युष्माकम् अपराधान् न क्षमिष्यते ।

XVI अपरम् उपवासकाले कपटिनो जना मानुषान् उपवासं ज्ञापयितुं स्वेषां वदनानि म्लानानि कुर्वन्ति, यूयं तद्विषणवदना मा भवत; अहं युष्मान् तथ्यं वदामि ते स्वकीयफलम् अलभन्त ।

XVII यदा त्वम् उपवससि, तदा यथा लोकैस्त्वं उपवासीव न दृश्यसे, किन्तु तव योऽगोचरः पिता तेनैव दृश्यसे, तत्कृते निजशिरसि तैलं मर्दय वदनञ्च प्रक्षालय;

XVIII तेन तव यः पिता गुप्तदर्शी स प्रकाश्य तुभ्यं फलं दास्यति ।

XIX अपरं यत्र स्थाने कीटाः कलङ्काश्च क्षयं नयन्ति, चौराश्च सन्धिं कर्त्तयित्वा चोरयितुं शक्नुवन्ति, तादृश्यां मेदिन्यां स्वार्थं धनं मा संचिनुत ।

XX किन्तु यत्र स्थाने कीटाः कलङ्काश्च क्षयं न नयन्ति, चौराश्च सन्धिं कर्त्तयित्वा चोरयितुं न शक्नुवन्ति, तादृशे स्वर्गे धनं सञ्चिनुत ।

XXI यस्मात् यत्र स्थाने युष्माकं धनं तत्रैव खाने युष्माकं मनांसि ।

XXII लोचनं देहस्य प्रदीपकं, तस्मात् यदि तव लोचनं प्रसन्नं भवति, तर्हि तव कृत्स्नं वपु दीप्तियुक्तं भविष्यति ।

XXIII किन्तु लोचनेऽप्रसन्ने तव कृत्स्नं वपुः तमिस्रयुक्तं भविष्यति । अतएव या दीप्तिस्त्वयि विद्यते, सा यदि तमिस्रयुक्ता भवति, तर्हि तत् तमिस्रं कियन् महत् ।

XXIV कोपि मनुजो द्वौ प्रभू सेवितुं न शक्नोति, यस्माद् एकं संमन्य तदन्यं न सम्मन्यते, यद्वा एकत्र मनो निधाय तदन्यम् अवमन्यते; तथा यूयमपीश्वरं लक्ष्मीञ्चेत्युभे सेवितुं न शक्नुथ ।

XXV अपरम् अहं युष्मभ्यं तथ्यं कथयामि, किं भक्षिष्यामः? किं पास्यामः? इति प्राणधारणाय मा चिन्तयत; किं परिधास्यामः? इति कायरक्षणाय न चिन्तयत; भक्ष्यात् प्राणा वसनाञ्च वपूंषि किं श्रेष्ठाणि न हि?

XXVI विहायसो विहङ्गमान् विलोकयत; तैर् नोप्यते न कृत्यते भाण्डागारे न सञ्चीयतेऽपि; तथापि युष्माकं स्वर्गस्थः पिता तेभ्य आहारं वितरति ।

XXVII यूयं तेभ्यः किं श्रेष्ठा न भवथ? युष्माकं कश्चित् मनुजः चिन्तयन् निजायुषः क्षणमपि वर्द्धयितुं शक्नोति?

XXVIII अपरं वसनाय कुतश्चिन्तयत? क्षेत्रोत्पन्नानि पुष्पाणि कथं वर्द्धन्ते तदालोचयत । तानि तन्तून् नोत्पादयन्ति किमपि कार्यं न कुर्वन्ति;

XXIX तथाप्यहं युष्मान् वदामि, सुलेमान् तादृग् ऐश्वर्यवानपि तत्पुष्पमिव विभूषितो नासीत् ।

XXX तस्मात् क्षद्य विद्यमानं श्वः चुल्ल्यां निक्षेप्स्यते तादृशं यत् क्षेत्रस्थितं कुसुमं तत् यदीश्वर इत्थं विभूषयति, तर्हि हे स्तोकप्रत्ययिनो युष्मान् किं न परिधापयिष्यति?

XXXI तस्मात् अस्माभिः किमत्स्यते? किञ्च पायिष्यते? किं वा परिधायिष्यते, इति न चिन्तयत।

XXXII यस्मात् देवार्चका अपीति चेष्टन्ते; एतेषु द्रव्येषु प्रयोजनमस्तीति युष्माकं स्वर्गस्थः पिता जानाति।

XXXIII अतएव प्रथमत ईश्वरीयराज्यं धर्मञ्च चेष्टध्वं, तत एतानि वस्तूनि युष्मभ्यं प्रदायिष्यन्ते।

XXXIV श्वः कृते मा चिन्तयत, श्वएव स्वयं स्वमुद्दिश्य चिन्तयिष्यति; अद्यतनी या चिन्ता साद्यकृते प्रचुरतरा।

VII

I यथा यूयं दोषीकृता न भवथ, तत्कृतेऽन्यं दोषिणं मा कुरुत।

II यतो यादृशेन दोषेण यूयं परान् दोषिणः कुरुथ, तादृशेन दोषेण यूयमपि दोषीकृता भविष्यथ, अन्यञ्च येन परिमाणेन युष्माभिः परिमीयते, तेनैव परिमाणेन युष्मत्कृते परिमायिष्यते।

III अपरञ्च निजनयने या नासा विद्यते, ताम् अनालोच्य तव सहजस्य लोचने यत् तृणम् आस्ते, तदेव कुतो वीक्षसे?

IV तव निजलोचने नासायां विद्यमानायां, हे भ्रातः, तव नयनात् तृणं बहिष्यर्तुं अनुजानीहि, कथामेतां निजसहजाय कथं कथयितुं शक्नोषि?

V हे कपटिन्, आदौ निजनयनात् नासां बहिष्कुरु ततो निजदृष्टौ सुप्रसन्नायां तव भ्रातृ लोचनात् तृणं बहिष्कर्तुं शक्यसि।

VI अन्यञ्च सारमेयेभ्यः पवित्रवस्तूनि मा वितरत, वराहाणां समक्षञ्च मुक्ता मा निक्षिपत; निक्षेपणात् ते ताः सर्वाः पदैर्दलयिष्यन्ति, परावृत्य युष्मानपि विदारयिष्यन्ति।

VII याचध्वं ततो युष्मभ्यं दायिष्यते; मृगयध्वं तत उद्देशं लप्स्यध्वे; द्वारम् आहत, ततो युष्मत्कृते मुक्तं भविष्यति।

VIII यस्माद् येन याच्यते, तेन लभ्यते; येन मृग्यते तेनोद्देशः प्राप्यते; येन च द्वारम् आहन्यते, तत्कृते द्वारं मोच्यते ।

IX आत्मजेन पूषे प्रार्थिते तस्मै पाषाणं विश्राणयति,

X मीने याचिते च तस्मै भुजगं वितरति, एतादृशः पिता युष्माकं मध्ये क आस्ते?

XI तस्माद् यूयम् अभद्राः सन्तोऽपि यदि निजबालकेभ्य उत्तमं द्रव्यं दातुं जानीथ, तर्हि युष्माकं स्वर्गस्थः पिता स्वीययाचकेभ्यः किमुत्तमानि वस्तूनि न दास्यति?

XII यूष्मान् प्रतीतरेषां यादृशो व्यवहारो युष्माकं प्रियः, यूयं तान् प्रति तादृशानेव व्यवहारान् विधत्त; यस्माद् व्यवस्थाभविष्यद्वादिनां वचनानाम् इति सारम् ।

XIII सङ्कीर्णद्वारेण प्रविशत; यतो नरकगमनाय यद् द्वारं तद् विस्तीर्णं यच्च वर्त्म तद् बृहत् तेन बहवः प्रविशन्ति ।

XIV अपरं स्वर्गगमनाय यद् द्वारं तत् कीदृक् संकीर्णं । यच्च वर्त्म तत् कीदृग् दुर्गमम् । तदुद्दृष्टारः कियन्तोऽल्पाः ।

XV अपरञ्च ये जना मेषवेशेन युष्माकं समीपम् आगच्छन्ति, किन्त्वन्तर्दुरन्ता वृका एतादृशेभ्यो भविष्यद्वादिभ्यः सावधाना भवत, यूयं फलेन तान् परिचेतुं शक्नुथ ।

XVI मनुजाः किं कण्टकिनो वृक्षाद् द्राक्षाफलानि शृगालकोलितश्च उडुम्बरफलानि शातयन्ति?

XVII तद्वद् उत्तम एव पादप उत्तमफलानि जनयति, अधमपादप एवाधमफलानि जनयति ।

XVIII किन्तूत्तमपादपः कदाप्यधमफलानि जनयितुं न शक्नोति, तथाधमोपि पादप उत्तमफलानि जनयितुं न शक्नोति ।

XIX अपरं ये ये पादपा अधमफलानि जनयन्ति, ते कृत्ता वद्भौ क्षिप्यन्ते ।

XX अतएव यूयं फलेन तान् परिचेष्यथ ।

XXI ये जना मां प्रभुं वदन्ति, ते सर्वे स्वर्गराज्यं प्रवेक्ष्यन्ति तन्न, किन्तु यो मानवो मम स्वर्गस्थस्य पितुरिष्टं कर्म करोति स एव प्रवेक्ष्यति ।

XXII तद् दिने बहवो मां वदिष्यन्ति, हे प्रभो हे प्रभो, तव नाम्ना किमस्मामि भविष्यद्वाक्यं न व्याहृतं? तव नाम्ना भूताः किं न त्याजिताः? तव नाम्ना किं नानाद्भुतानि कर्माणि न कृतानि?

XXIII तदाहं वदिष्यामि, हे कुकर्मकारिणो युष्मान् अहं न वेद्मि, यूयं मत्समीपाद् दूरीभवत ।

XXIV यः कश्चित् ममैताः कथाः श्रुत्वा पालयति, स पाषाणोपरि गृहनिर्मात्रा ज्ञानिना सह मयोपमीयते ।

XXV यतो वृष्टौ सत्याम् आप्लाव आगते वायौ वाते च तेषु तद्गेहं लग्नेषु पाषाणोपरि तस्य भित्तेस्तन्न पतति ।

XXVI किन्तु यः कश्चित् ममैताः कथाः श्रुत्वा न पालयति स सैकते गेहनिर्मात्रा ऽज्ञानिना उपमीयते ।

XXVII यतो जलवृष्टौ सत्याम् आप्लाव आगते पवने वाते च तैर् गृहे समाघाते तत् पतति तत्पतनं महद् भवति ।

XXVIII यीशुनैतेषु वाक्येषु समापितेषु मानवास्तदीयोपदेशम् आश्चर्य्यं मेनिरे ।

XXIX यस्मात् स उपाध्याया इव तान् नोपदिदेश किन्तु समर्थपुरुषइव समुपदिदेश ।

VIII

I यदा स पर्वताद् अवारोहत् तदा बहवो मानवास्तत्पश्चाद् वव्रजुः ।

II एकः कुष्ठवान् आगत्य तं प्रणम्य बभाषे, हे प्रभो, यदि भवान् संमन्यते, तर्हि मां निरामयं कर्तुं शक्नोति ।

III ततो यीशुः करं प्रसार्य्य तस्याङ्गं स्पृशन् व्याजहार, सम्मन्ये ऽहं त्वं निरामयो भव; तेन स तत्क्षणात् कुष्ठेनामोचि ।

IV ततो यीशुस्तं जगाद, अवधेहि कथामेतां कश्चिदपि मा ब्रूहि, किन्तु याजकस्य सन्निधिं गत्वा स्वात्मानं दर्शय मनुजेभ्यो निजनिरामयत्वं प्रमाणयितुं मूसानिरूपितं द्रव्यम् उत्सृज च ।

V तदनन्तरं यीशुना कफर्नाहूम्नामनि नगरे प्रविष्टे कश्चित् शतसेनापतिस्तत्समीपम् आगत्य विनीय बभाषे,

VI हे प्रभो, मदीय एको दासः पक्षाघातव्याधिना भृशं व्यथितः, सतु शयनीय आस्ते ।

VII तदानीं यीशुस्तस्मै कथितवान्, अहं गत्वा तं निरामयं करिष्यामि ।

VIII ततः स शतसेनापतिः प्रत्यवदत्, हे प्रभो, भवान् यत् मम गेहमध्यं याति तद्योग्यभाजनं नाहमस्मि; वाङ्मात्रम् आदिशतु, तेनैव मम दासो निरामयो भविष्यति ।

IX यतो मयि परनिध्नेऽपि मम निदेशवश्याः कति कति सेनाः सन्ति, तत एकस्मिन् याहीत्युक्ते स याति, तदन्यस्मिन् एहीत्युक्ते स आयाति, तथा मम निजदासे कम्मैतत् कुर्वित्युक्ते स तत् करोति ।

X तदानीं यीशुस्तस्यैतत् वचो निशम्य विस्मयापन्नोऽभूत्; निजपश्चाद्गामिनो मानवान् अवोच्च, युष्मान् तथ्यं वच्मि, इस्रायेलीयलोकानां मध्येऽपि नैतादृशो विश्वासो मया प्राप्तः ।

XI अन्यच्चाहं युष्मान् वदामि, बहवः पूर्वस्याः पश्चिमायाश्च दिश आगत्य इब्राहीमा इस्हाका याकूबा च साकम् मिलित्वा समुपवेक्ष्यन्ति;

XII किन्तु यत्र स्थाने रोदनदन्तघर्षणे भवतस्तस्मिन् बहिर्भूततमिस्रे राज्यस्य सन्ताना निक्षेस्यन्ते ।

XIII ततः परं यीशुस्तं शतसेनापतिं जगाद, याहि, तव प्रतीत्यनुसारतो मङ्गलं भूयात्; तदा तस्मिन्नेव दण्डे तदीयदासो निरामयो बभूव ।

XIV अनन्तरं यीशुः पितरस्य गेहमुपस्थाय ज्वरेण पीडितां शयनीयस्थितां तस्य श्वश्रूं वीक्षाञ्चक्रे ।

XV ततस्तेन तस्याः करस्य स्पृष्टतवात् ज्वरस्तां तत्याज, तदा सा समुत्थाय तान् सिषेवे ।

XVI अनन्तरं सन्ध्यायां सत्यां बहुशो भूतग्रस्तमनुजान् तस्य समीपम् आनिन्युः स च वाक्येन भूतान् त्याजयामास, सर्व्वप्रकारपीडितजनांश्च निरामयान् चकार;

XVII तस्मात्, सर्वा दुर्बलतास्माकं तेनैव परिधारिता । अस्माकं सकलं व्याधिं सएव संगृहीतवान् । यदेतद्वचनं यिशयियभविष्यद्वादिनोक्तमासीत्, तत्तदा सफलमभवत् ।

XVIII अनन्तरं यीशुश्चतुर्दिक्षु जननिवहं विलोक्य तटिन्याः पारं यातुं शिष्यान् आदिदेश ।

XIX तदानीम् एक उपाध्याय आगत्य कथितवान्, हे गुरो, भवान् यत्र यास्यति तत्राहमपि भवतः पश्चाद् यास्यामि ।

XX ततो यीशु र्जगाद, क्रोष्टुः स्थातुं स्थानं विद्यते, विहायसो विहङ्गमानां नीडानि च सन्ति; किन्तु मनुष्यपुत्रस्य शिरः स्थापयितुं स्थानं न विद्यते ।

XXI अनन्तरम् अपर एकः शिष्यस्तं बभाषे, हे प्रभो, प्रथमतो मम पितरं श्मशाने निधातुं गमनार्थं माम् अनुमन्यस्व ।

XXII ततो यीशुरुक्तवान् मृता मृतान् श्मशाने निदधतु, त्वं मम पश्चाद् आगच्छ ।

XXIII अनन्तरं तस्मिन् नावमारूढे तस्य शिष्यास्तत्पश्चात् जग्मुः ।

XXIV पश्चात् सागरस्य मध्यं तेषु गतेषु तादृशः प्रबलो झञ्झनिल उदतिष्ठत्, येन महातरङ्ग उत्थाय तरणिं छादितवान्, किन्तु स निद्रित आसीत् ।

XXV तदा शिष्या आगत्य तस्य निद्राभङ्गं कृत्वा कथयामासुः, हे प्रभो, वयं म्रियामहे, भवान् अस्माकं प्राणान् रक्षतु ।

XXVI तदा स तान् उक्तवान्, हे अल्पविश्वासिनो यूयं कुतो विभीथ? ततः स उत्थाय वातं सागरञ्च तर्जयामास, ततो निर्वातमभवत् ।

XXVII अपरं मनुजा विस्मयं विलोक्य कथयामासुः, अहो वातसरित्पती अस्य किमाज्ञाग्राहिणौ? कीदृशोऽयं मानवः।

XXVIII अनन्तरं स पारं गत्वा गिदेरीयदेशम् उपस्थितवान्; तदा द्वौ भूतग्रस्तमनुजौ श्मशानस्थानाद् बहिर्भूत्वा तं साक्षात् कृतवन्तौ, तावेतादृशौ प्रचण्डावास्तां यत् तेन स्थानेन कोपि यातुं नाशक्नोत्।

XXIX तावुचैः कथयामासतुः, हे ईश्वरस्य सूनो यीशो, त्वया साकम् आवयोः कः सम्बन्धः? निरूपितकालात् प्रागेव किमावाभ्यां यातनां दातुम् अत्रागतोसि?

XXX तदानीं ताभ्यां किञ्चिद् दूरे वराहाणाम् एको महाव्रजोऽचरत्।

XXXI ततो भूतौ तौ तस्यान्तिके विनीय कथयामासतुः, यद्यावां त्याजयसि, तर्हि वराहाणां मध्येव्रजम् आवां प्रेरय।

XXXII तदा यीशुरवदत् यातं, अनन्तरं तौ यदा मनुजौ विहाय वराहान् आश्रितवन्तौ, तदा ते सर्वे वराहा उच्चस्थानात् महाजवेन धावन्तः सागरीयतोये मज्जन्तो ममूः।

XXXIII ततो वराहरक्षकाः पलायमाना मध्येनगरं तौ भूतग्रस्तौ प्रति यद्यद् अघटत, ताः सर्व्ववार्त्ता अवदन्।

XXXIV ततो नागरिकाः सर्व्वे मनुजा यीशुं साक्षात् कर्त्तुं बहिरायाताः तञ्च विलोक्य प्रार्थयाञ्चक्रिरे भवान् अस्माकं सीमातो यातु।

IX

I अनन्तरं यीशु नौकामारुह्य पुनः पारमागत्य निजग्रामम् आययौ।

II ततः कतिपया जना एकं पक्षाघातिनं स्वट्टोपरि शाययित्वा तत्समीपम् आनयन्; ततो यीशुस्तेषां प्रतीतिं विज्ञाय तं पक्षाघातिनं जगाद, हे पुत्र, सुस्थिरो भव, तव कलुषस्य मर्षणं जातम्।

III तां कथां निशम्य कियन्त उपाध्याया मनःसु चिन्तितवन्त एष मनुज ईश्वरं निन्दति ।

IV ततः स तेषाम् एतादृशीं चिन्तां विज्ञाय कथितवान्, यूयं मनःसु कृत एतादृशीं कुचिन्तां कुरुथ?

V तव पापमर्षणं जातं, यद्वा त्वमुत्थाय गच्छ, द्वयोरनयो वाक्ययोः किं वाक्यं वक्तुं सुगमं?

VI किन्तु मेदिन्यां कलुषं क्षमितुं मनुजसुतस्य सामर्थ्यमस्तीति यूयं यथा जानीथ, तदर्थं स तं पक्षाघातिनं गदितवान्, उत्तिष्ठ, निजशयनीयं आदाय गेहं गच्छ ।

VII ततः स तत्क्षणाद् उत्थाय निजगेहं प्रस्थितवान् ।

VIII मानवा इत्थं विलोक्य विस्मयं मेनिरे, ईश्वरेण मानवाय सामर्थ्यम् ईदृशं दत्तं इति कारणात् तं धन्यं बभाषिरे च ।

IX अनन्तरं यीशुस्तत्स्थानाद् गच्छन् गच्छन् करसंग्रहस्थाने समुपविष्टं मथिनामानम् एकं मनुजं विलोक्य तं बभाषे, मम पश्चाद् आगच्छ, ततः स उत्थाय तस्य पश्चाद् वव्राज ।

X ततः परं यीशौ गृहे भोक्तुम् उपविष्टे बहवः करसंग्राहिणः कलुषिणश्च मानवा आगत्य तेन साकं तस्य शिष्यैश्च साकम् उपविविशुः ।

XI फिरूशिनस्तद् दृष्ट्वा तस्य शिष्यान् बभाषिरे, युष्माकं गुरुः किं निमित्तं करसंग्राहिभिः कलुषिभिश्च साकं भुंक्ते?

XII यीशुस्तत् श्रुत्वा तान् प्रत्यवदत्, निरामयलोकानां चिकित्सकेन प्रयोजनं नास्ति, किन्तु सामयलोकानां प्रयोजनमास्ते ।

XIII अतो यूयं यात्वा वचनस्यास्यार्थं शिक्षध्वम्, दयायां मे यथा प्रीतिर्न तथा यज्ञकर्मणि । यतोऽहं धार्मिकान् आह्वातुं नागतोऽस्मि किन्तु मनः परिवर्तयितुं पापिन आह्वातुम् आगतोऽस्मि ।

XIV अनन्तरं योहनः शिष्यास्तस्य समीपम् आगत्य कथयामासुः, फिरूशिनो वयञ्च पुनः पुनरुपवसामः, किन्तु तव शिष्या नोपवसन्ति, कुतः?

XV तदा यीशुस्तान् अवोचत् यावत् सखीनां संङ्गे कन्याया वरस्तिष्ठति, तावत् किं ते विलापं कर्तुं शक्नुवन्ति? किन्तु यदा तेषां संङ्गाद् वरं नयन्ति, तादृशः समय आगमिष्यति, तदा ते उपवत्स्यन्ति ।

XVI पुरातनवसने कोपि नवीनवस्त्रं न योजयति, यस्मात् तेन योजितेन पुरातनवसनं छिनत्ति तच्छिद्रञ्च बहुकुत्सितं दृश्यते ।

XVII अन्यञ्च पुरातनकुत्वां कोपि नवानगोस्तनीरसं न निदधाति, यस्मात् तथा कृते कुतू विदीर्यते तेन गोस्तनीरसः पतति कुतूश्च नश्यति; तस्मात् नवीनायां कुत्वां नवीनो गोस्तनीरसः स्थाप्यते, तेन द्वयोरवनं भवति ।

XVIII अपरं तेनैतत्कथाकथनकाले एकोऽधिपतिस्तं प्रणम्य बभाषे, मम दुहिता प्रायेणैतावत्काले मृता, तस्माद् भवानागत्य तस्या गात्रे हस्तमर्पयतु, तेन सा जीविष्यति ।

XIX तदानीं यीशुः शिष्यैः साकम् उत्थाय तस्य पश्चाद् वव्राज ।

XX इत्यनन्तरे द्वादशवत्सरान् यावत् प्रदरामयेन शीर्षिका नारी तस्य पश्चाद् आगत्य तस्य वसनस्य ग्रन्थिं पस्पर्श;

XXI यस्मात् मया केवलं तस्य वसनं स्पृष्ट्वा स्वास्थ्यं प्राप्स्यते, सा नारीति मनसि निश्चितवती ।

XXII ततो यीशुर्वदनं परावर्त्य तां जगाद, हे कन्ये, त्वं सुस्थिरा भव, तव विश्वासस्त्वां स्वस्थामकार्षीत् । एतद्वाक्ये गदिताएव सा योषित् स्वस्थाभूत् ।

XXIII अपरं यीशुस्तस्याध्यक्षस्य गेहं गत्वा वादकप्रभृतीन् बहून् लोकान् शब्दायमानान् विलोक्य तान् अवदत्,

XXIV पन्थानं त्यज, कन्येयं नाम्नियत निद्रितास्ते; कथामेतां श्रुत्वा ते तमुपजहसुः ।

XXV किन्तु सर्वेषु बहिष्कृतेषु सोऽभ्यन्तरं गत्वा कन्यायाः करं धृतवान्, तेन सोदतिष्ठत्;

XXVI ततस्तत्कर्मणो यशः कृत्स्नं तं देशं व्याप्तवत् ।

XXVII ततः परं यीशुस्तस्मात् स्थानाद् यात्रां चकार; तदा हे दायूदः सन्तान, अस्मान् दयस्व, इति वदन्तौ द्वौ जनावन्धौ प्रोचैराहूयन्तौ तत्पश्चाद् वव्रजतुः ।

XXVIII ततो यीशौ गेहमध्यं प्रविष्टं तावपि तस्य समीपम् उपस्थितवन्तौ, तदानीं स तौ पृष्ठवान् कर्मैतत् कर्तुं मम सामर्थ्यम् आस्ते, युवां किमिति प्रतीथः? तदा तौ प्रत्यूचतुः, सत्यं प्रभो ।

XXIX तदानीं स तयो लोचनानि स्पृशन् बभाषे, युवयोः प्रतीत्यनुसाराद् युवयो र्मङ्गलं भूयात् । तेन तत्क्षणात् तयो र्नेत्राणि प्रसन्नान्यभवन्,

XXX पश्चाद् यीशुस्तौ दृढमाज्ञाप्य जगाद, अवधत्तम् एतां कथां कोपि मनुजो म जानीयात् ।

XXXI किन्तु तौ प्रस्थाय तस्मिन् कृत्स्ने देशे तस्य कीर्तिं प्रकाशयामासतुः ।

XXXII अपरं तौ बहिर्यात एतस्मिन्नन्तरे मनुजा एकं भूतग्रस्तमूकं तस्य समीपम् आनीतवन्तः ।

XXXIII तेन भूते त्याजिते स मूकः कथां कथयितुं प्रारभत, तेन जना विस्मयं विज्ञाय कथयामासुः, इस्रायेलो वंशे कदापि नेदृगदृश्यत;

XXXIV किन्तु फिरूशिनः कथयाञ्चक्रुः भूताधिपतिना स भूतान् त्याजयति ।

XXXV ततः परं यीशुस्तेषां भजनभवन उपदिशन् राज्यस्य सुसंवादं प्रचारयन् लोकानां यस्य य आमयो या च पीडासीत्, तान् शमयन् शमयंश्च सर्वाणि नगराणि ग्रामांश्च बभ्राम ।

XXXVI अन्यञ्च मनुजान् व्याकुलान् अरक्षकमेषानिव च त्यक्तान् निरीक्ष्य तेषु कारुणिकः सन् शिष्यान् अवदत्,

XXXVII शस्यानि प्रचुराणि सन्ति, किन्तु छेत्तारः स्तोकाः ।

XXXVIII क्षेत्रं प्रत्यपरान् छेदकान् प्रहेतुं शस्यस्वामिनं प्रार्थयध्वम् ।

X

I अनन्तरं यीशु द्वादशशिष्यान् आहूयामेध्यभूतान् त्याजयितुं सर्वप्रकाररोगान् पीडाश्च शमयितुं तेभ्यः सामर्थ्यमदात् ।

II तेषां द्वादशप्रेष्याणां नामान्येतानि । प्रथमं शिमोन् यं पितरं वदन्ति, ततः परं तस्य सहज आन्द्रियः, सिवदियस्य पुत्रो याकूब्

III तस्य सहजो योहन्; फिलिप् बर्थलमय् थोमाः करसंग्राही मथिः, आल्फेयपुत्रो याकूब्,

IV किनानीयः शिमोन्, य ईष्करियोतीययिहूदाः स्त्रीष्टं परकरेऽर्पयत् ।

V एतान् द्वादशशिष्यान् यीशुः प्रेषयन् इत्याज्ञापयत्, यूयम् अन्यदेशीयानां पदवीं शेमिरोणीयानां किमपि नगरञ्च न प्रविश्ये

VI इस्रायेल्नोत्रस्य हारिता ये ये मेषास्तेषामेव समीपं यात ।

VII गत्वा गत्वा स्वर्गस्य राजत्वं सविधमभवत्, एतां कथां प्रचारयत ।

VIII आमयग्रस्तान् स्वस्थान् कुरुत, कुष्ठिनः परिष्कुरुत, मृतलोकान् जीवयत, भूतान् त्याजयत, विना मूल्यं यूयम् अलभध्वं विनैव मूल्यं विश्राणयत ।

IX किन्तु स्वेषां कटिबन्धेषु स्वर्णरूप्यताम्राणां किमपि न गृह्णीत ।

X अन्यच्च यात्रायै चेलसम्पुटं वा द्वितीयवसनं वा पादुके वा यष्टिः, एतान् मा गृह्णीत, यतः कार्य्यकृत् भर्तुं योग्यो भवति ।

XI अपरं यूयं यत् पुरं यञ्च ग्रामं प्रविशथ, तत्र यो जनो योग्यपात्रं तमवगत्य यानकालं यावत् तत्र तिष्ठत ।

XII यदा यूयं तद्गोहं प्रविशथ, तदा तमाशिशं वदत ।

XIII यदि स योग्यपात्रं भवति, तर्हि तत्कल्याणं तस्मै भविष्यति, नोचेत् साशीर्युष्मभ्यमेव भविष्यति ।

XIV किन्तु ये जना युष्माकमातिथ्यं न विदधति युष्माकं कथाञ्च न शृण्वन्ति तेषां गोहात् पुराद्वा प्रस्थानकाले स्वपदूलीः पातयत ।

XV युष्मानहं तथ्यं वच्मि विचारदिने तत्पुरस्य दशातः सिदोममोरापुरयोर्दशा सह्यतरा भविष्यति ।

XVI पश्यत, वृकयूथमध्ये मेषः यथाविस्तथा युष्मान प्रहिणोमि, तस्माद् यूयम् अहिरिव सतर्काः कपोताइवाहिंसका भवत ।

XVII नृभ्यः सावधाना भवत; यतस्तै यूयं राजसंसदि समर्पिष्यध्वे तेषां भजनगेहे प्रहारिष्यध्वे ।

XVIII यूयं मन्नामहेतोः शास्तृणां राज्ञाञ्च समक्षं तानन्यदेशिनश्चाधि साक्षित्वार्थमानेष्यध्वे ।

XIX किन्त्वित्थं समर्पिता यूयं कथं किमुत्तरं वक्ष्यथ तत्र मा चिन्तयत, यतस्तदा युष्माभि र्यद् वक्तव्यं तत् तद्गण्डे युष्मन्मनः सु समुपस्थास्यति ।

XX यस्मात् तदा यो वक्ष्यति स न यूयं किन्तु युष्माकमन्तरस्थः पित्रात्मा ।

XXI सहजः सहजं तातः सुतञ्च मृतौ समर्पयिष्यति, अपत्यागि स्वस्वपित्रो विपक्षीभूय तौ घातयिष्यन्ति ।

XXII मन्त्रमहेतोः सर्वे जना युष्मान् ऋतीयिष्यन्ते, किन्तु यः शेषं यावद् धैर्यं घृत्वा स्थास्यति, स त्रायिष्यते ।

XXIII तै र्यदा यूयमेकपुरे ताडिष्यध्वे, तदा यूयमन्यपुरं पलायध्वं युष्मानहं तथ्यं वच्मि यावन्मनुजसुतो नैति तावद् इस्रायेल्देशीयसर्वनगरभ्रमणं समापयितुं न शक्यथ ।

XXIV गुरोः शिष्यो न महान्, प्रभोर्दासो न महान् ।

XXV यदि शिष्यो निजगुरो दासश्च स्वप्रभोः समानो भवति तर्हि तद् यथेष्टं । चेत्तैर्गृहपतिर्भूतराज उच्यते, तर्हि परिवाराः किं तथा न वक्ष्यन्ते?

XXVI किन्तु तेभ्यो यूयं मा बिभीत, यतो यन्न प्रकाशिष्यते, तादृक् छादितं किमपि नास्ति, यच्च न व्यञ्चिष्यते, तादृग् गुप्तं किमपि नास्ति ।

XXVII यदहं युष्मान् तमसि वच्मि तद् युष्माभिर्दीप्तौ कथ्यतां; कर्णाभ्यां यत् श्रूयते तद् गेहोपरि प्रचार्यतां ।

XXVIII ये कार्यं हन्तुं शक्नुवन्ति नात्मानं, तेभ्यो मा भैष्यते; यः कायात्मानौ निरये नाशयितुं, शक्नोति, ततो बिभीत ।

XXIX द्वौ चटकौ किमेकताम्रमुद्रया न विक्रीयेते? तथापि युष्मत्तातानुमतिं विना तेषामेकोपि भुवि न पतति ।

XXX युष्मच्छ्रिसां सर्व्वकचा गणिताः सन्ति ।

XXXI अतो मा बिभीत, यूयं बहुचटकेभ्यो बहुमूल्याः ।

XXXII यो मनुजसाक्षान्मामङ्गीकुरुते तमहं स्वर्गस्थतातसाक्षादङ्गीकरिष्ये ।

XXXIII पृथ्व्यामहं शान्तिं दातुमागतइति मानुभवत, शान्तिं दातुं न किन्त्वसिं ।

XXXIV पितृमातृश्चश्रूभिः साकं सुतसुताबधू विरोधयितुञ्चागतोस्मि ।

XXXV ततः स्वस्वपरिवारएव नृशत्रु भविता ।

XXXVI यः पितरि मातरि वा मत्तोधिकं प्रीयते, स न मदहः;

XXXVII यश्च सुते सुतायां वा मत्तोधिकं प्रीयते, सोपि न मदहः ।

XXXVIII यः स्वकुशं गृह्णन् मत्पश्चान्नैति, सोपि न मदहः ।

XXXIX यः स्वप्राणानवति, स तान् हारयिष्यते, यस्तु मत्कृते स्वप्राणान् हारयति, स तानवति ।

XL यो युष्माकमातिथ्यं विदधाति, स ममातिथ्यं विदधाति, यश्च ममातिथ्यं विदधाति, स मत्प्रेरकस्यातिथ्यं विदधाति ।

XLI यो भविष्यद्वादीति ज्ञात्वा तस्यातिथ्यं विधत्ते, स भविष्यद्वादिनः फलं लप्स्यते, यश्च धार्मिक इति विदित्वा तस्यातिथ्यं विधत्ते स धार्मिकमानवस्य फलं प्राप्स्यति ।

XLII यश्च कश्चित् एतेषां क्षुद्रनराणाम् यं कञ्चनैकं शिष्य इति विदित्वा कंसैकं शीतलसलिलं तस्मै दत्ते, युष्मानहं तथ्यं वदामि, स केनापि प्रकारेण फलेन न वञ्चिष्यते ।

XI

I इत्थं यीशुः स्वद्वादशशिष्याणामाज्ञापनं समाप्य पुरे पुर उपदेष्टुं सुसंवादं प्रचारयितुं तत्स्थानात् प्रतस्थे ।

II अनन्तरं योहन् कारायां तिष्ठन् ख्रिष्टस्य कर्मणां वार्त्तां प्राप्य यस्यागमनवार्त्तासीत् सएव किं त्वं? वा वयमन्यम् अपेक्षिष्यामहे?

III एतत् प्रष्टुं निजौ द्वौ शिष्यौ प्राहिणोत् ।

IV यीशुः प्रत्यवोचत्, अन्धा नेत्राणि लभन्ते, खञ्जा गच्छन्ति, कुष्ठिनः स्वस्था भवन्ति, बधिराः शृण्वन्ति, मृता जीवन्त उत्तिष्ठन्ति, दरिद्राणां समीपे सुसंवादः प्रचार्यते,

V एतानि यद्यद् युवां शृणुथः पश्यथश्च गत्वा तद्वार्त्तां योहनं गदतं ।

VI यस्याहं न विघ्नीभवामि, सएव धन्यः ।

VII अनन्तरं तयोः प्रस्थितयो रीशु योहनम् उद्दिश्य जनान् जगाद, यूयं किं द्रष्टुं वहिर्मध्येप्रान्तरम् अगच्छत? किं वातेन कम्पितं नलं?

VIII वा किं वीक्षितुं वहिर्गतवन्तः? किं परिहितसूक्ष्मवसनं मनुजमेकं? पश्यत, ये सूक्ष्मवसनानि परिदधति, ते राजधान्यां तिष्ठन्ति ।

IX तर्हि यूयं किं द्रष्टुं बहिरगत, किमेकं भविष्यद्वादिनं? तदेव सत्यं । युष्मानहं वदामि, स भविष्यद्वादिनोपि महान्;

X यतः, पश्य स्वकीयदूतोयं त्वदग्रे प्रेष्यते मया । स गत्वा तव पन्थानं स्मयकं परिष्करिष्यति ॥ एतद्वचनं यमधि लिखितमास्ते सोऽयं योहन् ।

XI अपरं युष्मानहं तथ्यं ब्रवीमि, मज्जयितु र्योहनः श्रेष्ठः कोपि नारीतो नाजायत; तथापि स्वर्गराज्यमध्ये सर्वेभ्यो यः क्षुद्रः स योहनः श्रेष्ठः ।

XII अपरञ्च आ योहनोऽद्य यावत् स्वर्गराज्यं बलादाक्रान्तं भवति आक्रमिन्श्च जना बलेन तदधिकुर्वन्ति ।

XIII यतो योहनं यावत् सर्वभविष्यद्वादिभिर्व्यवस्थया च उपदेशः प्राकाशयत ।

XIV यदि यूयमिदं वाक्यं ग्रहीतुं शक्नुथ, तर्हि श्रेयः, यस्यागमनस्य वचनमास्ते सोऽयम् एलियः ।

XV यस्य श्रोतुं कर्णौ स्तः स शृणोतु ।

XVI एते विद्यमानजनाः कैर्मयोपमीयन्ते? ये बालका हृद् उपविश्य स्वं स्वं बन्धुमाहूय वदन्ति,

XVII वयं युष्माकं समीपे वंशीरवादयाम, किन्तु यूयं नानृत्यत; युष्माकं समीपे च वयमरोदिम, किन्तु यूयं न व्यलपत, तादृशैर्बालकैस्त उपमायिष्यन्ते ।

XVIII यतो योहन् आगत्य न भुक्तवान् न पीतवांश्च, तेन लोका वदन्ति, स भूतग्रस्त इति ।

XIX मनुजसुत आगत्य भुक्तवान् पीतवांश्च, तेन लोका वदन्ति, पश्यत एष भोक्ता मद्यपाता चण्डालपापिनां बन्धश्च, किन्तु ज्ञानिनो ज्ञानव्यवहारं निर्दोषं जानन्ति ।

XX स यत्र यत्र पुरे बह्वाश्चर्य्यं कर्म कृतवान्, तन्निवासिनां मनःपरावृत्यभावात् तानि नगराणि प्रति हन्तेत्युक्ता कथितवान्,

XXI हा कोरासीन्, हा बैत्सैदे, युष्मन्मध्ये यद्यदाश्चर्य्यं कर्म कृतं यदि तत् सोरसीदोन्नगर अकारिष्यत, तर्हि

पूर्वमेव तन्निवासिनः शाणवसने भस्मनि चोपविशन्तो मनांसि परावर्त्तिष्यन्त ।

XXII तस्मादहं युष्मान् वदामि, विचारदिने युष्माकं दशातः सोरसीदोनो र्दशा सह्यतरा भविष्यति ।

XXIII अपरञ्च बत कफर्नाहूम्, त्वं स्वर्गं यावदुन्नतोसि, किन्तु नरके निक्षेप्स्यसे, यस्मात् त्वयि यान्याश्चर्य्याणि कर्मण्यकारिषत, यदि तानि सिदोमनगर अकारिष्यन्त, तर्हि तदद्य यावदस्थास्यत् ।

XXIV किन्त्वहं युष्मान् वदामि, विचारदिने तव दण्डतः सिदोमो दण्डो सह्यतरो भविष्यति ।

XXV एतस्मिन्नेव समये यीशुः पुनरुवाच, हे स्वर्गपृथिव्योरेकाधिपते पितस्त्वं ज्ञानवतो विदुषश्च लोकान् प्रत्येतानि न प्रकाश्य बालकान् प्रति प्रकाशितवान्, इति हेतोस्त्वां धन्यं वदामि ।

XXVI हे पितः, इत्थं भवेत् यत इदं त्वदृष्टावुत्तमं ।

XXVII पित्रा मयि सर्वाणि समर्पितानि, पितरं विना कोपि पुत्रं न जानाति, यान् प्रति पुत्रेण पिता प्रकाश्यते तान् विना पुत्राद् अन्यः कोपि पितरं न जानाति ।

XXVIII हे परिश्रान्ता भाराक्रान्ताश्च लोका यूयं मत्सन्निधिम् आगच्छत, अहं युष्मान् विश्रमयिष्यामि ।

XXIX अहं क्षमणशीलो नम्रमनाश्च, तस्मात् मम युगं स्वेषामुपरि धारयत मत्तः शिक्षध्वञ्च, तेन यूयं स्वे स्वे मनसि विश्रामं लप्स्यध्वे ।

XXX यतो मम युगम् अनायासं मम भारश्च लघुः ।

XII

I अनन्तरं यीशु विश्रामवारे शस्यमध्येन गच्छति, तदा तच्छिष्या बुभुक्षिताः सन्तः शस्यमज्जरीशुत्वा छित्वा खादितुमारभन्त ।

II तद् विलोक्य फिरूशिनो यीशुं जगदुः, पश्य विश्रामवारे यत् कर्म्मार्कर्त्तव्यं तदेव तव शिष्याः कुर्वन्ति ।

III स तान् प्रत्यावदत, दायूद् तत्सङ्गिनश्च बुभुक्षिताः सन्तो यत् कर्म्माकुर्वन् तत् किं युष्माभिर्नापाटि?

IV ये दर्शनीयाः पूपाः याजकान् विना तस्य तत्सङ्गिगमनुजानाञ्चभोजनीयास्त ईश्वरावासं प्रविष्टेन तेन भुक्ताः ।

V अन्यच्च विश्रामवारे मध्येमन्दिरं विश्रामवारीयं नियमं लङ्घन्तोपि याजका निर्दोषा भवन्ति, शास्त्रमध्ये किमिदमपि युष्माभिर्न पठितं?

VI युष्मानहं वदामि, अत्र स्थाने मन्दिरादपि गरीयान् एक आस्ते ।

VII किन्तु दयायां मे यथा प्रीतिर्न तथा यज्ञकर्म्मणि । एतद्वचनस्यार्थं यदि युयम् अज्ञासिष्ट तर्हि निर्दोषान् दोषिणो नाकार्ष्ण ।

VIII अन्यच्च मनुजसुतो विश्रामवारस्यापि पतिरास्ते ।

IX अनन्तरं स तत्स्थानात् प्रस्थाय तेषां भजनभवनं प्रविष्टवान्, तदानीम् एकः शुष्करामयवान् उपस्थितवान् ।

X ततो यीशुम् अपवदितुं मानुषाः पप्रच्छुः, विश्रामवारे निरामयत्वं करणीयं न वा?

XI तेन स प्रत्युवाच, विश्रामवारे यदि कस्यचिद् अविर्गर्त्तं पतति, तर्हि यस्तं घृत्वा न तोलयति, एतादृशो मनुजो युष्माकं मध्ये क आस्ते?

XII अवेर्मानवः किं नहि श्रेयान्? अतो विश्रामवारे हितकर्म्म कर्त्तव्यं ।

XIII अनन्तरं स तं मानवं गदितवान्, करं प्रसारय; तेन करे प्रसारिते सोन्यकरवत् स्वस्थोऽभवत् ।

XIV तदा फिरूशिनो बहिर्भूय कथं तं हनिष्याम इति कुमन्त्राणां तत्प्रातिकूल्येन चक्रुः ।

XV ततो यीशुस्तद् विदित्वा स्थनान्तरं गतवान्; अन्येषु बहुनरेषु तत्पश्चाद् गतेषु तान् स निरामयान् कृत्वा इत्याज्ञापयत्,

XVI यूयं मां न परिचाययत ।

XVII तस्मात् मम प्रीयो मनोनीतो मनसस्तुष्टिकारकः । मदीयः सेवको यस्तु विद्यते तं समीक्षतां । तस्योपरि स्वकीयात्मा मया संस्थापयिष्यते । तेनान्यदेशजातेषु व्यवस्था संप्रकाशयते ।

XVIII केनापि न विरोधं स विवादञ्च करिष्यति । न च राजपथे तेन वचनं श्रावयिष्यते ।

XIX व्यवस्था चलिता यावत् नहि तेन करिष्यते । तावत् नलो विदीर्णोऽपि भंक्ष्यते नहि तेन च । तथा सधूमवर्त्तिञ्च न स निर्वापयिष्यते ।

XX प्रत्याशाञ्च करिष्यन्ति तन्नाम्नि भिन्नदेशजाः ।

XXI यान्येतानि वचनानि यिशयियभविष्यद्वादिना प्रोक्तान्यासन्, तानि सफलान्यभवन् ।

XXII अनन्तरं लोकै स्तत्समीपम् आनीतो भूतग्रस्तान्धमूकैकमनुजस्तेन स्वस्थीकृतः, ततः सोऽन्धो मूको द्रष्टुं वक्तुञ्चारब्धवान् ।

XXIII अनेन सर्वे विस्मिताः कथयाञ्चक्रुः, एषः किं दायूदः सन्तानो नहि?

XXIV किन्तु फिरूशिनस्तत् श्रुत्वा गदितवन्तः, बाल्सबूब्नाम्नो भूतराजस्य साहाय्यं विना नायं भूतान् त्याजयति ।

XXV तदानीं यीशुस्तेषाम् इति मानसं विज्ञाय तान् अवदत् किञ्चन राज्यं यदि स्वविपक्षाद् भिद्यते, तर्हि तत् उच्छिद्यते; यच्च किञ्चन नगरं वा गृहं स्वविपक्षाद् विभिद्यते, तत् स्थातुं न शक्नोति ।

XXVI तद्वत् शयतानो यदि शयतानं बहिः कृत्वा स्वविपक्षात् पृथक् पृथक् भवति, तर्हि तस्य राज्यं केन प्रकारेण स्थास्यति?

XXVII अहञ्च यदि बाल्सबूबा भूतान् त्याजयामि, तर्हि युष्माकं सन्तानाः केन भूतान् त्याजयन्ति? तस्माद् युष्माकम् एतद्विचारयितारस्त एव भविष्यन्ति ।

XXVIII किन्त्वहं यदीश्वरात्मना भूतान् त्याजयामि, तर्हीश्वरस्य राज्यं युष्माकं सन्निधिमागतवत् ।

XXIX अन्यञ्च कोपि बलवन्त जनं प्रथमतो न बद्ध्वा केन प्रकारेण तस्य गृहं प्रविश्य तद्द्रव्यादि लोठयितुं शक्नोति? किन्तु तत् कृत्वा तदीयगृहस्य द्रव्यादि लोठयितुं शक्नोति ।

XXX यः कश्चित् मम स्वपक्षीयो नहि स विपक्षीय आस्ते, यश्च मया साकं न संगृह्णाति, स विकिरति ।

XXXI अतएव युष्मानहं वदामि, मनुजानां सर्वप्रकारपापानां निन्दायाश्च मर्षणं भवितुं शक्नोति, किन्तु पवित्रस्यात्मनो विरुद्धनिन्दाया मर्षणं भवितुं न शक्नोति ।

XXXII यो मनुजसुतस्य विरुद्धां कथां कथयति, तस्यापराधस्य क्षमा भवितुं शक्नोति, किन्तु यः कश्चित् पवित्रस्यात्मनो विरुद्धां कथां कथयति नेहलोके न प्रेत्य तस्यापराधस्य क्षमा भवितुं शक्नोति ।

XXXIII पादपं यदि भद्रं वदथ, तर्हि तस्य फलमपि साधु वक्तव्यं, यदि च पादपं असाधुं वदथ, तर्हि तस्य फलमप्यसाधु वक्तव्यं; यतः स्वीयस्वीयफलेन पादपः परिचीयते ।

XXXIV रे भुजगवंशा यूयमसाधवः सन्तः कथं साधु वाक्यं वक्तुं शक्यथ? यस्माद् अन्तःकरणस्य पूर्णभावानुसाराद् वदनाद् वचो निर्गच्छति ।

XXXV तेन साधुर्मानवोऽन्तःकरणरूपात् साधुभाण्डागारात् साधु द्रव्यं निर्गमयति, असाधुर्मानुषस्त्वसाधुभाण्डागाराद् असाधुवस्तूनि निर्गमयति ।

XXXVI किन्त्वहं युष्मान् वदामि, मनुजा यावन्त्यालस्यवचांसि वदन्ति, विचारदिने तदुत्तरमवश्यं दातव्यं,

XXXVII यतस्त्वं स्वीयवचोभिर्निरपराधः स्वीयवचोभिश्च सापराधो गणिष्यसे ।

XXXVIII तदानीं कतिपया उपाध्यायाः फिरूशिनश्च जगदुः, हे गुरो वयं भवत्तः किञ्चन लक्ष्म दिदृक्षामः ।

XXXIX तदा स प्रत्युक्तवान्, दुष्टो व्यभिचारी च वंशो लक्ष्म मृगयते, किन्तु भविष्यद्वादिनो यून्सो लक्ष्म विहायान्यत् किमपि लक्ष्म ते न प्रदर्शयिष्यन्ते ।

XL यतो यून्म् यथा त्र्यहोरात्रं बृहन्मीनस्य कुक्षावासीत्, तथा मनुजपुत्रोपि त्र्यहोरात्रं मेदिन्या मध्ये स्थास्यति ।

XLI अपरं नीनिवीया मानवा विचारदिन एतद्वंशीयानां प्रतिकूलम् उत्थाय तान् दोषिणः करिष्यन्ति, यस्मात्ते यून्स उपदेशात् मनांसि परावर्तयाञ्चक्रिरे, किन्त्वत्र यून्सोपि गुरुतर एक आस्ते ।

XLII पुनश्च दक्षिणदेशीया राज्ञी विचारदिन एतद्वंशीयानां प्रतिकूलमुत्थाय तान् दोषिणः करिष्यति यतः सा राज्ञी सुलेमनो विद्यायाः कथां श्रोतुं मेदिन्याः सीम्न आगच्छत्, किन्तु सुलेमनोपि गुरुतर एको जनोऽत्र आस्ते ।

XLIII अपरं मनुजाद् बहिर्गतो ऽपवित्रभूतः शुष्कस्थानेन गत्वा विश्रामं गवेषयति, किन्तु तदलभमानः स वक्ति, यस्मा; निकेतनाद् आगमं, तदेव वेश्म पकावृत्य यामि ।

XLIV पश्चात् स तत् स्थानम् उपस्थाय तत् शून्यं मार्ज्जितं शोभितञ्च विलोक्य ब्रजन् स्वतोपि दुष्टतरान् अन्यसप्तभूतान् सङ्गिनः करोति ।

XLV ततस्ते तत् स्थानं प्रविश्य निवसन्ति, तेन तस्य मनुजस्य शेषदशा पूर्वदशातोतीवाशुभा भवति, एतेषां दुष्टवंश्यानामपि तथैव घटिष्यते ।

XLVI मानवेभ्य एतासां कथनां कथनकाले तस्य माता सहजाश्च तेन साकं काञ्चित् कथां कथयितुं वाञ्छन्तो बहिरेव स्थितवन्तः ।

XLVII ततः कश्चित् तस्मै कथितवान्, पश्य तव जननी सहजाश्च त्वया साकं काञ्चन कथां कथयितुं कामयमाना बहिस्तिष्ठन्ति ।

XLVIII किन्तु स तं प्रत्यवदत्, मम का जननी? के वा मम सहजा:?

XLIX पश्चात् शिष्यान् प्रति करं प्रसार्य कथितवान्, पश्य मम जननी मम सहजाश्चैते;

L यः कश्चित् मम स्वर्गस्थस्य पितुरिष्टं कर्म कुरुते, स एव मम भ्राता भगिनी जननी च ।

XIII

I अपरञ्च तस्मिन् दिने यीशुः सद्यनो गत्वा सरित्पते रोधसि समुपविवेश ।

II तत्र तत्सन्निधौ बहुजनानां निवहोपस्थितेः स तरणिमारुह्य समुपाविशत्, तेन मानवा रोधसि स्थितवन्तः ।

III तदानीं स दृष्टान्तैस्तान् इत्थं बहुश उपदिष्टवान् । पश्यत, कश्चित् कृषीवलो बीजानि वप्तुं बहिर्जगाम,

IV तस्य वपनकाले कतिपयबीजेषु मार्गपार्श्वे पतितेषु विहगास्तानि भक्षितवन्तः ।

V अपरं कतिपयबीजेषु स्तोकमृदुक्तपाषाणे पतितेषु मृदल्पत्वात् तत्क्षणात् तान्यङ्कुरितानि,

VI किन्तु र्वावुदिते दग्धानि तेषां मूलाप्रविष्टत्वात् शुष्कतां गतानि च ।

VII अपरं कतिपयबीजेषु कण्टकानां मध्ये पतितेषु कण्टकान्येधित्वा तानि जग्रसुः ।

VIII अपरञ्च कतिपयबीजानि उर्वरायां पतितानि; तेषां मध्ये कानिचित् शतगुणानि कानिचित् षष्टिगुणानि कानिचित् त्रिंशदगुणानि फलानि फलितवन्ति ।

IX श्रोतुं यस्य श्रुती आसाते स शृणुयात् ।

X अनन्तरं शिष्यैरागत्य सोऽपृच्छद्यत, भवता तेभ्यः कुतो दृष्टान्तकथा कथ्यते?

XI ततः स प्रत्यवदत्, स्वर्गराज्यस्य निगूढां कथां वेदितुं युष्मभ्यं सामर्थ्यमदायि, किन्तु तेभ्यो नादायि ।

XII यस्माद् यस्यान्तिके वर्द्धते, तस्मायेव दायिष्यते, तस्मात् तस्य बाहुल्यं भविष्यति, किन्तु यस्यान्तिके न वर्द्धते, तस्य यत् किञ्चनास्ते, तदपि तस्माद् आदायिष्यते ।

XIII ते पश्यन्तोपि न पश्यन्ति, शृण्वन्तोपि न शृण्वन्ति, बुध्यमाना अपि न बुध्यन्ते च, तस्मात् तेभ्यो दृष्टान्तकथा कथ्यते ।

XIV यथा कर्णैः श्रोष्यथ यूयं वै किन्तु यूयं न भोत्स्यथ । नेत्रैर्द्रक्ष्यथ यूयञ्च परिज्ञातुं न शक्यथ । ते मानुषा यथा नैव परिपश्यन्ति लोचनैः । कर्णै र्यथा न शृण्वन्ति न बुध्यन्ते च मानसैः । व्यावर्त्तितेषु चित्तेषु काले कुत्रापि तैर्जनैः । मत्तस्ते मनुजाः स्वस्था यथा नैव भवन्ति च । तथा तेषां मनुष्याणां क्रियन्ते स्थूलबुद्धयः । बधिरीभूतकर्णाश्च जाताश्च मुद्रिता दृशः ।

XV यदेतानि वचनानि यिशयियभविष्यद्वादिना प्रोक्तानि तेषु तानि फलन्ति ।

XVI किन्तु युष्माकं नयनानि धन्यानि, यस्मात् तानि वीक्षन्ते; धन्याश्च युष्माकं शब्दग्रहाः, यस्मात् तैराकर्ण्यते ।

XVII मया यूयं तथ्यं वचामि युष्माभि र्यद्यद् वीक्ष्यते, तद् बहवो भविष्यद्वादिनो धार्मिकाश्च मानवा दिदृक्षन्तोपि द्रष्टुं नालभन्त, पुनश्च यूयं यद्यत् शृणुथ, तत् ते शुश्रूषमाणा अपि श्रोतुं नालभन्त ।

XVIII कृषीवलीयदृष्टान्तस्यार्थं शृणुत ।

XIX मार्गपार्श्वे बीजान्युप्तानि तस्यार्थ एषः, यदा कश्चित् राज्यस्य कथां निशम्य न बुध्यते, तदा पापात्मागत्य तदीयमनस उप्तां कथां हरन् नयति ।

XX अपरं पाषाणस्थले बीजान्युप्तानि तस्यार्थ एषः; कश्चित् कथां श्रुत्वैव हर्षचित्तेन गृह्णाति,

XXI किन्तु तस्य मनसि मूलाप्रविष्टत्वात् स किञ्चित्कालमात्रं स्थिरस्तिष्ठति; पश्चात् तत्कथाकारणात् कोपि क्लेस्ताडना वा चेत् जायते, तर्हि स तत्क्षणाद् विघ्नमेति ।

XXII अपरं कण्टकानां मध्ये बीजान्युप्तानि तदर्थ एषः; केनचित् कथायां श्रुतायां सांसारिकचिन्ताभिर्भ्रान्तिभिश्च सा ग्रस्यते, तेन सा मा विफला भवति ।

XXIII अपरम् उर्वरायां बीजान्युप्तानि तदर्थ एषः; ये तां कथां श्रुत्वा बुध्यन्ते, ते फलिताः सन्तः केचित् शतगुणानि केचित् षष्टिगुणानि केचिच्च त्रिंशद्गुणानि फलानि जनयन्ति ।

XXIV अनन्तरं सोपरामेकां दृष्टान्तकथामुपस्थाप्य तेभ्यः कथयामास; स्वर्गीयराज्यं तादृशेन केनचिद् गृहस्थेनोपमीयते, येन स्वीयक्षेत्रे प्रशस्तबीजान्यौप्यन्त ।

XXV किन्तु क्षणदायां सकललोकेषु सुप्तेषु तस्य रिपुरागत्य तेषां गोधूमबीजानां मध्ये वन्ययवमबीजान्युप्त्वा वव्राज ।

XXVI ततो यदा बीजेभ्योऽङ्करा जायमानाः कणिशानि घृतवन्तः; तदा वन्ययवसान्यपि दृश्यमानान्यभवन् ।

XXVII ततो गृहस्थस्य दासेया आगम्य तस्मै कथयाञ्चक्रुः, हे महेच्छ, भवता किं क्षेत्रे भद्रबीजानि नौप्यन्त? तथात्वे वन्ययवसानि कृत आयन्?

XXVIII तदानीं तेन ते प्रतिगदिताः, केनचित् रिपुणा कर्मदमकारि । दासेयाः कथयामासुः, वयं गत्वा तान्युत्पाय्य क्षिपामो भवतः कीदृशीच्छा जायते?

XXIX तेनावदि, नहि, शङ्केऽहं वन्ययवसोत्पादनकाले युष्माभिस्रैः साकं गोधूमा अप्युत्पाटिष्यन्ते ।

XXX अतः शस्यकर्त्तनकालं यावद् उभयान्यपि सह वर्द्धन्तां, पश्चात् कर्त्तनकाले कर्त्तकान् वक्ष्यामि, यूयमादौ वन्ययवसानि

संगृह्य दाहयितुं वीटिका बद्ध्वा स्थापयत; किन्तु सर्व्वे गोधूमा युष्माभिर्भाण्डागारं नीत्वा स्थाप्यन्ताम् ।

XXXI अनन्तरं सोपरामेकां दृष्टान्तकथामुत्थाप्य तेभ्यः कथितवान् कश्चिन्मनुजः सर्षपबीजमेकं नीत्वा स्वक्षेत्र उवाप ।

XXXII सर्षपबीजं सर्व्वस्माद् बीजात् क्षुद्रमपि सदङ्कुरितं सर्व्वस्मात् शाकात् बृहद् भवति; स तादृशस्तरु भवति, यस्य शाखासु नभसः खगा आगत्य निवसन्ति; स्वर्गीयराज्यं तादृशस्य सर्षपैकस्य समम् ।

XXXIII पुनरपि स उपमाकथामेकां तेभ्यः कथयाञ्चकार; काचन योषित् यत् किण्वमादाय द्रोणत्रयमितगोधूमचूर्णानां मध्ये सर्व्वेषां मिश्रीभवनपर्य्यन्तं समाच्छाद्य निधत्तवती, तत्किण्वमिव स्वर्गराज्यं ।

XXXIV इत्थं यीशुर्मनुजनिवहानां सन्निधावुपमाकथाभिरेतान्याख्यानानि कथितवान् उपमां विना तेभ्यः किमपि कथां नाकथयत् ।

XXXV एतेन दृष्टान्तीयेन वाक्येन व्यादाय वदनं निजं । अहं प्रकाशयिष्यामि गुप्तवाक्यं पुराभवं । यदेतद्वचनं भविष्यद्वादिना प्रोक्तमासीत्, तत् सिद्धमभवत् ।

XXXVI सर्व्वान् मनुजान् विसृज्य यीशौ गृहं प्रविष्टे तच्छिष्या आगत्य यीशवे कथितवन्तः, क्षेत्रस्य वन्ययवसीयदृष्टान्तकथाम् भवान् अस्मान् स्पष्टीकृत्य वदतु ।

XXXVII ततः स प्रत्युवाच, येन भद्रबीजान्युप्यन्ते स मनुजपुत्रः,

XXXVIII क्षेत्रं जगत, भद्रबीजानी राज्यस्य सन्तानाः,

XXXIX वन्ययवसानि पापात्मनः सन्तानाः । येन रिपुणा तान्युप्तानि स शयतानः, कर्त्तनसमयश्च जगतः शेषः, कर्त्तकाः स्वर्गीयदूताः ।

XL यथा वन्ययवसानि संगृह्य दाह्यन्ते, तथा जगतः शेषे भविष्यति;

XLI अर्थात् मनुजसुतः स्वायदूतान् प्रेषयिष्यति, तेन ते च तस्य राज्यात् सर्व्वान् विघ्नकारिणोऽधार्म्मिकलोकांश्च संगृह्य

XLII यत्र रोदनं दन्तघर्षणञ्च भवति, तत्राग्निकुण्डे निक्षेप्यन्ति ।

XLIII तदानीं धार्मिकलोकाः स्वेषां पितृ राज्ये भास्करइव तेजस्विनो भविष्यन्ति । श्रोतुं यस्य श्रुती आसाते, म शृणुयात् ।

XLIV अपरञ्च क्षेत्रमध्ये निधिं पश्यन् यो गोपयति, ततः परं सानन्दो गत्वा स्वीयसर्वस्वं विक्रीय तक्षेत्रं क्रीणाति, स इव स्वर्गराज्यं ।

XLV अन्यञ्च यो वणिक् उत्तमां मुक्तां गवेषयन्

XLVI महार्घां मुक्तां विलोक्य निजसर्वस्वं विक्रीय तां क्रीणाति, स इव स्वर्गराज्यं ।

XLVII पुनश्च समुद्रो निक्षिप्तः सर्वप्रकारमीनसंग्राह्यानायइव स्वर्गराज्यं ।

XLVIII तस्मिन् आनाये पूर्णे जना यथा रोधस्युत्तोत्य समुपविश्य प्रशस्तमीनान् संग्रह्य भाजनेषु निदधते, कुत्सितान् निक्षिपन्ति;

XLIX तथैव जगतः शेषे भविष्यति, फलतः स्वर्गीयदूता आगत्य पुण्यवज्जनानां मध्यात् पापिनः पृथक् कृत्वा वह्निकुण्डे निक्षेप्यन्ति,

L तत्र रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च भविष्यतः ।

LI यीशुना ते पृष्टा युष्माभिः किमेतान्याख्यानान्यबुध्यन्त? तदा ते प्रत्यवदन्, सत्यं प्रभो ।

LII तदानीं स कथितवान्, निजभाण्डागारात् नवीनपुरातनानि वस्तूनि निर्गमयति यो गृहस्थः स इव स्वर्गराज्यमधि शिक्षिताः सर्वे उपदेष्टारः ।

LIII अनन्तरं यीशुरेताः सर्वा दृष्टान्तकथाः समाप्य तस्मात् स्थानात् प्रतस्थे । अपरं स्वदेशमागत्य जनान् भजनभवन उपदिष्टवान्;

LIV ते विस्मयं गत्वा कथितवन्त एतस्यैतादृशं ज्ञानम् आश्चर्य्यं कर्म च कस्माद् अजायत?

LV किमयं सूत्रधारस्य पुत्रो नहि? एतस्य मातु नाम च किं मरियम् नहि? याकुब्-यूषफ्-शिमोन्-यिहूदाश्च किमेतस्य भ्रातरो नहि?

LVI एतस्य भगिन्यश्च किमस्माकं मध्ये न सन्ति? तर्हि कस्मादयमेतानि लब्धवान्? इत्थं स तेषां विघ्नरूपो बभूव;

LVII ततो यीशुना निगदितं स्वदेशीयजनानां मध्यं विना भविष्यद्वादी कुत्राप्यन्यत्र नासम्मान्यो भवती ।

LVIII तेषामविश्वासहेतोः स तत्र स्थाने बह्वाश्चर्य्यकर्माणि न कृतवान् ।

XIV

I तदानीं राजा हेरोद् यीशो र्यंशः श्रुत्वा निजदासेयान् जगाद्,

II एष मज्जयिता योहन्, प्रमितेभयस्तस्योत्थानात् तेनेत्थमद्भुतं कर्म प्रकाश्यते ।

III पुरा हेरोद् निजभातुः फिलिपो जायाया हेरोदीयाया अनुरोधाद् योहनं धारयित्वा बद्धा कारायां स्थापितवान् ।

IV यतो योहन् उक्तवान्, एत्सयाः संग्रहो भवतो नोचितः ।

V तस्मात् नृपतिस्तं हन्तुमिच्छन्नपि लोकेभ्यो विभयाञ्चकार; यतः सर्वे योहनं भविष्यद्वादिनं मेनिरे ।

VI किन्तु हेरोदो जन्माहीयमह उपस्थिते हेरोदीयाया दुहिता तेषां समक्षं नृतित्वा हेरोदमप्रीणयत् ।

VII तस्मात् भूपतिः शपथं कुर्वन् इति प्रत्यज्ञासीत्, त्वया यद् याच्यते, तदेवाहं दास्यामि ।

VIII सा कुमारी स्वीयमातुः शिक्षां लब्धा बभाषे, मज्जयितुर्योहन उत्तमाङ्गं भाजने समानीय मद्द्वं विश्राणय ।

IX ततो राजा शुशोच, किन्तु भोजनायोपविशतां सङ्गनां स्वकृतशपथस्य चानुरोधात् तत् प्रदातुम आदिदेश ।

X पश्चात् कारां प्रति नरं प्रहित्य योहन उत्तमाङ्गं छित्त्वा

XI तत् भाजन आनाय्य तस्यै कुमार्यै व्यश्राणयत्, ततः सा स्वजनन्याः समीपं तन्निनाय ।

XII पश्चात् योहनः शिष्या आगत्य कायं नीत्वा श्मशाने स्थापयामासुस्ततो यीशोः सन्निधिं ब्रजित्वा तद्वाक्तां बभाषिरे ।

XIII अनन्तरं यीशुरिति निशम्य नावा निर्जनस्थानम् एकाकी गतवान्, पश्चात् मानवास्तत् श्रुत्वा नानानगरेभ्य आगत्य पदैस्तत्पश्चाद् ईयुः ।

XIV तदानीं यीशु बहिरागत्य महान्तं जननिवहं निरीक्ष्य तेषु कारुणिकः मन् तेषां पीडितजनान् निरामयान् चकार ।

XV ततः परं सन्ध्यायां शिष्यास्तदन्तिकमागत्य कथयाञ्चक्रुः, इदं निर्जनस्थानं वेलाप्यवसन्ना; तस्मात् मनुजान् स्वस्वग्रामं गन्तुं स्वार्थं भक्ष्याणि क्रेतुञ्च भवान् तान् विसृजतु ।

XVI किन्तु यीशुस्तानवादीत्, तेषां गमने प्रयोजनं नास्ति, यूयमेव तान् भोजयत ।

XVII तदा ते प्रत्यवदन्, अस्माकमत्र पूपपञ्चकं मीनद्वयञ्चास्ते ।

XVIII तदानीं तेनोक्तं तानि मदन्तिकमानयत ।

XIX अनन्तरं स मनुजान् यवसोपर्युपवेष्टुम् आज्ञापयामास; अपर तत् पूपपञ्चकं मीनद्वयञ्च गृह्णन् स्वर्गं प्रति निरीक्ष्येश्वरीयगुणान् अनूद्य भंक्त्वा शिष्येभ्यो दत्तवान्, शिष्याश्च लोकेभ्यो ददुः ।

XX ततः सर्वे भुक्त्वा परितृप्तवन्तः, ततस्तदवशिष्टभक्ष्यैः पूर्णान् द्वादशडलकान् गृहीतवन्तः ।

XXI ते भोक्तारः स्त्रीर्बालकांश्च विहाय प्रायेण पञ्च सहस्राणि पुमांस आसन् ।

XXII तदनन्तरं यीशु लोकानां विसर्जनकाले शिष्यान् तरणिमारोढुं स्वाग्रे पारं यातुञ्च गाढमादिष्टवान् ।

XXIII ततो लोकेषु विसृष्टेषु स विविक्ते प्रार्थयितुं गिरिमेकं गत्वा सन्ध्यां यावत् तत्रैकाकी स्थितवान् ।

XXIV किन्तु तदानीं सम्मुखवातत्वात् सरित्पते मध्ये तरङ्गैस्तरणिर्दालायमानाभवत् ।

XXV तदा स यामिन्याश्चतुर्थप्रहरे पद्भ्यां ब्रजन् तेषामन्तिकं गतवान् ।

XXVI किन्तु शिष्यास्तं सागरोपरि ब्रजन्तं विलोक्य समुद्विग्ना जगदुः, एष भूत इति शङ्कमाना उच्चैः शब्दायाञ्चक्रिरे च ।

XXVII तदैव यीशुस्तानवदत्, सुस्थिरा भवत, मा भैष्ट, एषोऽहम् ।

XXVIII ततः पितर इत्युक्तवान्, हे प्रभो, यदि भवानेव, तर्हि मां भवत्समीपं यातुमाज्ञापयतु ।

XXIX ततः तेनादिष्टः पितरस्तरणितोऽवरुह्य यीशोरन्तिकं प्राप्तुं तोयोपरि वव्राज ।

XXX किन्तु प्रचण्डं पवनं विलोक्य भयात् तोये मन्क्तुम् आरेभे, तस्माद् उच्चैः शब्दायमानः कथितवान्, हे प्रभो, मामवतु ।

XXXI यीशुस्तत्क्षणात् करं प्रसार्य्यं तं धरन् उक्तवान्, ह स्तोकप्रत्ययिन् त्वं कुतः समशेथाः?

XXXII अनन्तरं तयोस्तरणिमारूढयोः पवनो निववृते ।

XXXIII तदानीं ये तरण्यामासन्, त आगत्य तं प्रणभ्य कथितवन्तः, यथार्थस्त्वमेवेश्वरसुतः ।

XXXIV अनन्तरं पारं प्राप्य ते गिनेषरन्नामकं नगरमुपतस्थुः,

XXXV तदा तत्रत्या जना यीशुं परिचीय तद्देशस्य चतुर्दिशो वार्त्तां प्रहित्य यत्र यावन्तः पीडिता आसन्, तावतएव तदन्तिकमानयामासुः ।

XXXVI अपरं तदीयवसनस्य ग्रन्थिमात्रं स्पृष्टुं विनीय यावन्तो जनास्तत् स्पर्शं चक्रिरे, ते सर्व्वएव निरामया बभूवुः ।

XV

I अपरं यिरूशालमनगरीयाः कतिपया अध्यापकाः फिरूशिनश्च यीशोः समीपमागत्य कथयामासुः,

II तव शिष्याः किमर्थम् अप्रक्षालितकरैर् भक्षित्वा परम्परागतं प्राचीनानां व्यवहारं लङ्घन्ते?

III ततो यीशुः प्रत्युवाच, यूयं परम्परागताचारेण कुत ईश्वराज्ञां लङ्घध्वे ।

IV ईश्वर इत्याज्ञापयत्, त्वं निजपितरौ संमन्येथाः, येन च निजपितरौ निन्द्येते, स निश्चितं म्रियेत;

V किन्तु यूयं वदथ, यः स्वजनकं स्वजननीं वा वाक्यमिदं वदति, युवां मत्तो यल्लभेथे, तत् न्यविद्यत,

VI स निजपितरौ पुनर्न संमंस्यते । इत्थं यूयं परम्परागतेन स्वेषामाचारेणेश्वरीयाज्ञां लुम्पथ ।

VII रे कपटिनः सर्वे यिशयियो युष्मानधि भविष्यद्वचनान्येतानि सम्यग् उक्तवान् ।

VIII वदनैर्मनुजा एते समायान्ति मदन्तिकं । तथाधरैर्मदीयञ्च मानं कुर्वन्ति ते नराः ।

IX किन्तु तेषां मनो मत्तो विदूरएव तिष्ठति । शिक्षयन्तो विधीन्नाज्ञा भजन्ते मां मुधैव ते ।

X ततो यीशुर्लोकान् आहूय प्रोक्तवान्, यूयं श्रुत्वा बुध्यध्वं ।

XI यन्मुखं प्रविशति, तत् मनुजम् अमेध्यं न करोति, किन्तु यदास्यात् निर्गच्छति, तदेव मानुषममेधी करोती ।

XII तदानीं शिष्या आगत्य तस्मै कथयाञ्चक्रुः, एतां कथां श्रुत्वा फिरूशिनो व्यरज्यन्त, तत् किं भवता ज्ञायते?

XIII स प्रत्यवदत्, मम स्वर्गस्थः पिता यं कञ्चिदङ्कुरं नारोपयत्, स उत्पाव्यते ।

XIV ते तिष्ठन्तु, ते अन्धमनुजानाम् अन्धमार्गदर्शका एव; यद्यन्धोऽन्धं पन्थानं दर्शयति, तर्ह्युभौ गर्ते पततः ।

XV तदा पितरस्तं प्रत्यवदत्, दृष्टान्तमिममस्मान् बोधयतु ।

XVI यीशुना प्रोक्तं, यूयमद्य यावत् किमबोधाः स्थ?

XVII कथामिमां किं न बुध्यध्वे ? यदास्यं प्रेविशति, तद् उदरे पतन् बहिर्निर्याति,

XVIII किन्त्वास्याद् यन्निर्याति, तद् अन्तःकरणात् निर्यातत्वात् मनुजममेध्यं करोति ।

XIX यतोऽन्तःकरणात् कुचिन्ता बधः पारदारिकता वेश्यागमनं चैर्यं मिथ्यासाक्ष्यम् ईश्वरनिन्दा चैतानि सर्वाणि निर्यन्ति ।

XX एतानि मनुष्यमपवित्री कुर्वन्ति किन्त्वप्रक्षालितकरणे भोजनं मनुजममेध्यं न करोति ।

XXI अनन्तरं यीशुस्तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय सोरसीदोन्नगरयोः सीमामुपतस्थौ ।

XXII तदा तत्सीमातः काचित् किनानीया योषिद् आगत्य तमुच्चैरुवाच, हे प्रभो दायूदः सन्तान, ममैका दुहितास्ते सा भूतग्रस्ता सती महाक्लेशं प्राप्नोति मम दयस्व ।

XXIII किन्तु यीशुस्तां किमपि नोक्तवान्, ततः शिष्या आगत्य तं निवेदयामासुः, एषा योषिद् अस्माकं पश्चाद् उच्चैराहूयागच्छति, एनां विसृजतु ।

XXIV तदा स प्रत्यवदत्, इस्रायेलोत्रस्य हारितमेषान् विना कस्याप्यन्यस्य समीपं नाहं प्रेषितोस्मि ।

XXV ततः सा नारीसमागत्य तं प्रणम्य जगाद, हे प्रभो मामुपकुरु ।

XXVI स उक्तवान्, बालकानां भक्ष्यमादाय सारमेयेभ्यो दानं नोचितं ।

XXVII तदा सा बभाषे, हे प्रभो, तत् सत्यं, तथापि प्रभो भञ्जाद् यदुच्छिष्टं पतति, तत् सारमेयाः खादन्ति ।

XXVIII ततो यीशुः प्रत्यवदत्, हे योषिद्, तव विश्वासो महान् तस्मात् तव मनोभिलषितं सिद्ध्यतु, तेन तस्याः कन्या तस्मिन्नेव दण्डे निरामयाभवत् ।

XXIX अनन्तरं यीशुस्तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय गालील्सागरस्य सन्निधिमागत्य धराधरमारुह्य तत्रोपविवेश ।

XXX पश्चात् जननिवहो बहून् खञ्ज्वान्धमूकशुष्करमानुषान् आदाय यीशोः समीपमागत्य तच्चरणान्तिके स्थापयामासुः, ततः सा तान् निरामयान् अकरोत् ।

XXXI इत्थं मूका वाक्यं वदन्ति, शुष्कराः स्वास्थ्यमायान्ति, पङ्गवो गच्छन्ति, अन्धा वीक्षन्ते, इति विलोक्य लोका विस्मयं मन्यमाना इस्रायेल ईश्वरं धन्यं बभाषिरे ।

XXXII तदानीं यीशुः स्वशिष्यान् आहूय गदितवान्, एतज्जननिवहेषु मम दया जायते, एते दिनत्रयं मया साकं सन्ति, एषां भक्ष्यवस्तु च कञ्चिदपि नास्ति, तस्मादहमेतानकृताहारान् न विस्रक्ष्यामि, तथात्वे वर्त्ममध्ये क्लाम्येषुः ।

XXXIII तदा शिष्या ऊचुः, एतस्मिन् प्रान्तरमध्ये एतावतो मर्त्यान् तर्पयितुं वयं कुत्र पूपान् प्राप्स्यामः?

XXXIV यीशुरपृच्छत्, युष्माकं निकटे कति पूपा आसते? त ऊचुः, सप्तपूपा अल्पाः क्षुद्रमीनाश्च सन्ति ।

XXXV तदानीं स लोकनिवहं भूमावुपवेश्टुम् आदिश्य

XXXVI तान् सप्तपूपान् मीनांश्च गृह्णन् ईश्वरीयगुणान् अनूद्य भंक्त्वा शिष्येभ्यो ददौ, शिष्या लोकेभ्यो ददुः ।

XXXVII ततः सर्वे भुक्त्वा तृप्तवन्तः; तदवशिष्टभक्ष्येण सप्तडलकान् परिपूर्य्य संजगृहुः ।

XXXVIII ते भोक्तारो योषितो बालकांश्च विहाय प्रायेण चतुःसहस्राणि पुरुषा आसन् ।

XXXIX ततः परं स जननिवहं विसृज्य तरिमारुह्य मग्दलाप्रदेशं गतवान् ।

XVI

I तदानीं फिरूशिनः सिदूकिनश्चागत्य तं परीक्षितुं नभमीयं किञ्चन लक्ष्म दर्शयितुं तस्मै निवेदयामासुः ।

II ततः स उक्तवान्, सन्ध्यायां नभसो रक्तत्वाद् यूयं वदथ, श्वो निर्मलं दिनं भविष्यति;

III प्रातःकाले च नभसो रक्तत्वात् मलिनत्वाञ्च वदथ, झञ्झद्य भविष्यति । हे कपटिनो यदि यूयम् अन्तरीक्षस्य लक्ष्म बोद्धुं शक्नुथ, तर्हि कालस्यैतस्य लक्ष्म कथं बोद्धुं न शक्नुथ?

IV एतत्कालस्य दुष्टो व्यभिचारी च वंशो लक्ष्म गवेषयति, किन्तु यूनसो भविष्यद्वादिनो लक्ष्म विनान्यत् किमपि लक्ष्म तान् न दर्शयिष्यते । तदानीं स तान् विहाय प्रतस्थे ।

V अनन्तरमन्यपारगमनकाले तस्य शिष्याः पूपमानेतुं विस्मृतवन्तः ।

VI यीशुस्तानवादीत्, यूयं फिरूशिनां सिदूकिनाञ्च किण्वं प्रति सावधानाः सतर्काश्च भवत ।

VII तेन ते परस्परं विविच्य कथयितुमारेभिरे, वयं पूपानानेतुं विस्मृतवन्त एतत्कारणाद् इति कथयति ।

VIII किन्तु यीशुस्तद्विज्ञाय तानवोचत्, हे स्तोकविश्वासिनो यूयं पूपानानयनमधि कुतः परस्परमेतद् विविच्य?

IX युष्माभिः किमद्यापि न ज्ञायते? पञ्चभिः पूपैः पञ्चसहस्रपुरुषेषु भोजितेषु भक्ष्योच्छिष्टपूर्णान् कति डलकान् समगृह्णीतं;

X तथा सप्तभिः पूपैश्चतुःसहस्रपुरुषेषु भोजितेषु कति डलकान् समगृह्णीत, तत् किं युष्माभिर्न स्मर्यते?

XI तस्मात् फिरूशिनां सिदूकिनाञ्च किण्वं प्रति सावधानास्तिष्ठत, कथामिमाम् अहं पूपानधि नाकथयं, एतद् यूयं कुतो न बुध्यध्वे?

XII तदानीं पूपकिण्वं प्रति सावधानास्तिष्ठतेति नोक्त्वा फिरूशिनां सिदूकिनाञ्च उपदेशं प्रति सावधानास्तिष्ठतेति कथितवान्, इति तैरबोधि ।

XIII अपरञ्च यीशुः कैसरिया-फिलिपिप्रदेशमागत्य शिष्यान् अपृच्छत्, यो ऽहं मनुजसुतः सो ऽहं कः? लोकैरहं किमुच्ये?

XIV तदानीं ते कथितवन्तः, केचिद् वदन्ति त्वं मज्जयिता योहन्, केचिद्वदन्ति, त्वम् एलियः, केचिच्च वदन्ति, त्वं यिरिमियो वा कश्चिद् भविष्यद्वादीति ।

XV पश्चात् स तान् पप्रच्छ, यूयं मां कं वदथ? ततः शिमोन् पितर उवाच,

XVI त्वममरेश्वरस्याभिषिक्तपुत्रः ।

XVII ततो यीशुः कथितवान्, हे यूनसः पुत्र शिमोन् त्वं धन्यः; यतः कोपि अनुजस्त्वय्येतज्ज्ञानं नोदपादयत्, किन्तु मम स्वर्गस्यः पितोदपादयत् ।

XVIII अतोऽहं त्वां वदामि, त्वं पितरः (प्रस्तरः) अहञ्च तस्य प्रस्तरस्योपरि स्वमण्डलीं निर्मास्यामि, तेन निरयो बलात् तां पराजेतुं न शक्यति ।

XIX अहं तुभ्यं स्वर्गीयराज्यस्य कुञ्जिकां दास्यामि, तेन यत् किञ्चन त्वं पृथिव्यां भत्स्यसि तत्स्वर्गे भत्स्यते, यच्च किञ्चन मह्यां मोक्ष्यसि तत् स्वर्गे मोक्ष्यते ।

XX पश्चात् स शिष्यानादिशत्, अहमभिषिक्तो यीशुरिति कथां कस्मैचिदपि यूयं मा कथयत ।

XXI अन्यञ्च यिरूशालमनगरं गत्वा प्राचीनलोकेभ्यः प्रधानयाजकेभ्य उपाध्यायेभ्यश्च बहुदुःखभोगस्तैर् हतत्वं तृतीयदिने पुनरुत्थानञ्च ममावश्यकम् एताः कथा यीशुस्तत्कालमारभ्य शिष्यान् ज्ञापयितुम् आरब्धवान् ।

XXII तदानीं पितरस्तस्य करं घृत्वा तर्जयित्वा कथयितुमारब्धवान्, हे प्रभो, तत् त्वत्तो दूरं यातु, त्वां प्रति कदापि न घटिष्यते ।

XXIII किन्तु स वदनं परावर्त्य पितरं जगाद, हे विघ्नकारिन्, मत्सम्मुखाद् दूरीभव, त्वं मां बाधसे, ईश्वरीयकार्य्यात् मानुषीयकार्य्यं तुभ्यं रोचते ।

XXIV अनन्तरं यीशुः स्वीयशिष्यान् उक्तवान् यः कश्चित् मम पश्चाद्गामी भवितुम् इच्छति, स स्वं दाम्यतु, तथा स्वकुशं गृह्णन् मत्पश्चादायातु ।

XXV यतो यः प्राणान् रक्षितुमिच्छति, स तान् हारयिष्यति, किन्तु यो मदर्थं निजप्राणान् हारयति, स तान् प्राप्स्यति ।

XXVI मानुषो यदि सर्व्वं जगत् लभते निजप्राणान् हारयति, तर्हि तस्य को लाभः? मनुजो निजप्राणानां विनिमयेन वा किं दातुं शक्नोति?

XXVII मनुजसुतः स्वदूतैः साकं पितुः प्रभावेणागमिष्यति; तदा प्रतिमनुजं स्वस्वकर्मानुसारात् फलं दास्यति ।

XXVIII अहं युष्मान् तथ्यं वच्मि, सराज्यं मनुजसुतम् आगतं न पश्यन्तो मृत्युं न स्वादिष्यन्ति, एतादृशाः कतिपयजना अत्रापि दण्डायमानाः सन्ति ।

XVII

I अनन्तरं षड्दिनेभ्यः परं यीशुः पितरं याकूबं तत्सहजं योहनञ्च गृह्णन् उच्चाद्रे विविक्तस्थानम् आगत्य तेषां समक्षं रूपमन्यत् दधार ।

II तेन तदास्यं तेजस्वि, तदाभरणम् आलोकवत् पाण्डरमभवत् ।

III अन्यच्च तेन साकं संलपन्तौ मूसा एलियश्च तेभ्यो दर्शनं ददतुः ।

IV तदानीं पितरो यीशुं जगाद, हे प्रभो स्थितिरत्रास्माकं शुभा, यदि भवतानुमन्यते, तर्हि भवदर्थमेकं मूसार्थमेकम् एलियार्थञ्चैकम् इति त्रीणि दृष्याणि निर्म्मम ।

V एतत्कथनकाल एक उज्ज्वलः पयोदस्तेषामुपरि छायां कृतवान्, वारिदाद् एषा नभसीया वाग् बभूव, ममायं प्रियः पुत्रः, अस्मिन् मम महासन्तोष एतस्य वाक्यं यूयं निशामयत ।

VI किन्तु वाचमेतां शृण्वन्तएव शिष्या मृशं शङ्कमाना न्युब्जान्यपतन् ।

VII तदा यीशुरागत्य तेषां गात्राणि स्पृशन् उवाच, उत्तिष्ठत, मा भैष्ट ।

VIII तदानीं नेत्राण्युन्मील्य यीशुं विना कमपि न ददृशुः ।

IX ततः परम् अद्रेरवरोहणकाले यीशुस्तान् इत्यादिदेश, मनुजसुतस्य मृतानां मध्यादुत्थानं यावन्न जायते, तावत् युष्माभिरेतद्दर्शनं कस्मैचिदपि न कथयितव्यं ।

X तदा शिष्यास्तं पप्रच्छुः, प्रथमम् एलिय आयास्यतीति कुत उपाध्यायैरुच्यते?

XI ततो यीशुः प्रत्यवादीत्, एलियः प्रागेत्य सर्वाणि साधयिष्यतीति सत्यं,

XII किन्त्वहं युष्मान् वच्मि, एलिय एत्य गतः, ते तमपरिचित्य तस्मिन् यथेच्छं व्यवजहुः; मनुजसुतेनापि तेषामन्तिके तादृग् दुःखं भोक्तव्यं ।

XIII तदानीं स मज्जयितारं योहनमधि कथामेतां व्याहृतवान्, इत्थं तच्छिष्या बुबुधिरे ।

XIV पश्चात् तेषु जननिवहस्यान्तिकमागतेषु कश्चित् मनुजस्तदन्तिकमेत्य जानूनी पातयित्वा कथितवान्,

XV हे प्रभो, मत्पुत्रं प्रति कृपां विदधातु, सोपस्मारामयेन भृशं व्यथितः सन् पुनः पुनर्वह्नौ मुहुर्जलमध्ये पतति ।

XVI तस्माद् भवतः शिष्याणां समीपे तमानयं किन्तु ते तं स्वास्थं कर्तुं न शक्ताः ।

XVII तदा यीशुः कथितवान् रे अविश्वासिनः, रे विपथगामिनः, पुनः कतिकालान् अहं युष्माकं सन्निधौ स्थास्यामि? कतिकालान् वा युष्मान् सहिष्ये? तमत्र ममान्तिकमानयत ।

XVIII पश्चाद् यीशुना तर्जतएव स भूतस्तं विहाय गतवान्, तद्दण्डएव स बालको निरामयोऽभूत् ।

XIX ततः शिष्या गुप्तं यीशुमुपागत्य बभाषिरे, कुतो वयं तं भूतं त्याजयितुं न शक्ताः?

XX यीशुना ते प्रोक्ताः, युष्माकमप्रत्ययात्;

XXI युष्मानहं तथ्यं वच्मि यदि युष्माकं सर्षपैकमात्रोपि विश्वासो जायते, तर्हि युष्माभिरस्मिन् शैले त्वमितः स्थानात् तत् स्थानं याहीति ब्रूते स तदैव चलिष्यति, युष्माकं किमप्यसाध्यञ्च कर्म न स्थास्याति। किन्तु प्रार्थनोपवासौ विनैतादृशो भूतो न त्याज्येत।

XXII अपरं तेषां गालीत्प्रदेशे भ्रमणकाले यीशुना ते गदिताः, मनुजसुतो जनानां करेषु समर्पयिष्यते तैर्हनिष्यते च,

XXIII किन्तु तृतीयेऽहिन म उत्थापिष्यते, तेन ते भृशं दुःखिता बभूवः।

XXIV तदनन्तरं तेषु कफर्नाहूमनगरमागतेषु करसंग्राहिणः पितरान्तिकमागत्य पप्रच्छुः, युष्माकं गुरुः किं मन्दिरार्थं करं न ददाति? ततः पितरः कथितवान् ददाति।

XXV ततस्तस्मिन् गृहमध्यमागते तस्य कथाकथनात् पूर्वमेव यीशुरुवाच, हे शिमोन, मेदिन्या राजानः स्वस्वापत्येभ्यः किं विदेशिभ्यः केभ्यः करं गृह्णन्ति? अत्र त्वं किं बुध्यसे? ततः पितर उक्तवान्, विदेशिभ्यः।

XXVI तदा यीशुरुक्तवान्, तर्हि सन्ताना मुक्ताः सन्ति।

XXVII तथापि यथास्माभिस्तेषामन्तरायो न जन्यते, तत्कृते जलधेस्तीरं गत्वा वडिशं क्षिप, तेनादौ यो मीन उत्थास्यति, तं घृत्वा तन्मुखे मोचिते तोलकैकं रूप्यं प्राप्स्यसि, तद् गृहीत्वा तव मम च कृते तेभ्यो देहि।

XVIII

I तदानीं शिष्या यीशोः समीपमागत्य पृष्टवन्तः स्वर्गराज्ये कः श्रेष्ठः?

II ततो यीशुः क्षुद्रमेकं बालकं स्वसमीपमानीय तेषां मध्ये निधाय जगाद,

III युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यूयं मनोविनिमयेन क्षुद्रबालवत् न सन्तः स्वर्गराज्यं प्रवेष्टुं न शक्नुथ ।

IV यः कश्चिद् एतस्य क्षुद्रबालकस्य सममात्मानं नम्रीकरोति, स एव स्वर्गराज्ये श्रेष्ठः ।

V यः कश्चिद् एतादृशं क्षुद्रबालकमेकं मम नाम्नि गृह्णाति, स मामेव गृह्णाति ।

VI किन्तु यो जनो मयि कृतविश्वासानामेतेषां क्षुद्रप्राणिनाम् एकस्यापि विघ्नं जनयति, कण्ठबद्धपेषणीकस्य तस्य सागरागाधजले मज्जनं श्रेयः ।

VII विघ्नात् जगतः सन्तापो भविष्यति, विघ्नोऽवश्यं जनयिष्यते, किन्तु येन मनुजेन विघ्नो जनिष्यते तस्यैव सन्तापो भविष्यति ।

VIII तस्मात् तव करश्चरणो वा यदि त्वां बाधते, तर्हि तं छित्त्वा निक्षिप, द्विकरस्य द्विपदस्य वा तवानप्तवह्नौ निक्षेपात्, खञ्जस्य वा छिन्नहस्तस्य तव जीवने प्रवेशो वरं ।

IX अपरं तव नेत्रं यदि त्वां बाधते, तर्हि तदप्युत्पाव्य निक्षिप, द्विनेत्रस्य नरकाग्नौ निक्षेपात् काणस्य तव जीवने प्रवेशो वरं ।

X तस्मादवधद्धं, एतेषां क्षुद्रप्राणिनाम् एकमपि मा तुच्छीकुरुत,

XI यतो युष्मानहं तथ्यं ब्रवीमि, स्वर्गे तेषां दूता मम स्वर्गस्थस्य पितुरास्यं नित्यं पश्यन्ति । एवं ये ये हारितास्तान् रक्षितुं मनुजपुत्र आगच्छत् ।

XII यूयमत्र किं विविग्ध्वे? कस्यचिद् यदि शतं मेषाः सन्ति, तेषामेको हार्यते च, तर्हि स एकोनशतं मेषान् विहाय पर्वतं गत्वा तं हारितमेकं किं न मृगयते?

XIII यदि च कदाचित् तन्मेषोद्देशं लमते, तर्हि युष्मानहं सत्यं कथयामि, सोऽविपथगामिभ्य एकोनशतमेषेभ्योपि तदेकहेतोरधिकम् आह्लादते ।

XIV तद्वद् एतेषां क्षुद्रप्राणिनाम् एकोपि नश्यतीति युष्माकं स्वर्गस्थपितुर्नाभिमतम् ।

XV यद्यपि तव भ्राता त्वयि किमप्यपराध्यति, तर्हि गत्वा युवयोर्द्वयोः स्थितयोस्तस्यापराधं तं ज्ञापय । तत्र स यदि तव वाक्यं शृणोति, तर्हि त्वं स्वभ्रातरं प्राप्तवान्,

XVI किन्तु यदि न शृणोति, तर्हि द्वाभ्यां त्रिभिर्वा साक्षीभिः सर्वं वाक्यं यथा निश्चितं जायते, तदर्थम् एकं द्वौ वा साक्षिणौ गृहीत्वा याहि ।

XVII तेन स यदि तयोर्वाक्यं न मान्यते, तर्हि समाजं तज्ज्ञापय, किन्तु यदि समाजस्यापि वाक्यं न मान्यते, तर्हि स तव समीपे देवपूजकइव चण्डालइव च भविष्यति ।

XVIII अहं युष्मान् सत्यं वदामि, युष्माभिः पृथिव्यां यद् बध्यते तत् स्वर्गे भत्स्यते; मेदिन्यां यत् भोच्यते, स्वर्गेऽपि तत् मोक्ष्यते ।

XIX पुनरहं युष्मान् वदामि, मेदिन्यां युष्माकं यदि द्वावेकवाक्यीभूय किञ्चित् प्रार्थयेते, तर्हि मम स्वर्गस्थपित्रा तत् तयोः कृते सम्पन्नं भविष्यति ।

XX यतो यत्र द्वौ त्रयो वा मम नान्नि मिलन्ति, तत्रैवाहं तेषां मध्येऽस्मि ।

XXI तदानीं पितरस्तत्समीपमागत्य कथितवान् हे प्रभो, मम भ्राता मम यद्यपराध्यति, तर्हि तं कतिकृत्वः क्षमिष्ये?

XXII किं सप्तकृत्वः? यीशुस्तं जगाद, त्वां केवलं सप्तकृत्वो यावत् न वदामि, किन्तु सप्तत्या गुणितं सप्तकृत्वो यावत् ।

XXIII अपरं निजदासैः सह जिगणयिषुः कश्चिद् राजेव स्वर्गराजयं ।

XXIV आरब्धे तस्मिन् गणने सार्द्धसहस्रमुद्रापूरितानां दशसहस्रपुटकानाम् एकोऽघमर्णस्तत्समक्षमानायि ।

XXV तस्य परिशोधनाय द्रव्याभावात् परिशोधनार्थं स तदीयभार्य्यापुत्रादिसर्वस्वञ्च विक्रीयतामिति तत्प्रभुरादिदेश ।

XXVI तेन स दासस्तस्य पादयोः पतन् प्रणम्य कथितवान्, हे प्रभो भवता धैर्य्ये कृते मया सर्वं परिशोधिष्यते ।

XXVII तदानीं दासस्य प्रभुः सकरुणः सन् सकलार्णं क्षमित्वा तं तत्याज ।

XXVIII किन्तु तस्मिन् दासे बहि याते, तस्य शतं मुद्राचतुर्थांशान् यो धारयति, तं सहदासं दृष्ट्वा तस्य कण्ठं निष्पीड्य गदितवान्, मम यत् प्राप्यं तत् परिशोधय ।

XXIX तदा तस्य सहदासस्तत्पादयोः पतित्वा विनीय बभाषे, त्वया धैर्ये कृते मया सर्वं परिशोधिष्यते ।

XXX तथापि स तत् नाङ्गीकृत्य यावत् सर्वमृणं न परिशोधितवान् तावत् तं कारायां स्थापयामास ।

XXXI तदा तस्य सहदासास्तस्यैतादृग् आचरणं विलोक्य प्रभोः समीपं गत्वा सर्वं वृत्तान्तं निवेदयामासुः ।

XXXII तदा तस्य प्रभुस्तमाहूय जगाद, रे दुष्ट दास, त्वया मत्सन्निधौ प्रार्थिते मया तव सर्वमृणं त्यक्तं;

XXXIII यथा चाहं त्वयि करुणां कृतवान्, तथैव त्वत्सहदासे करुणाकरणं किं तव नोचितं?

XXXIV इति कथयित्वा तस्य प्रभुः क्रुद्धयन् निजप्राप्यं यावत् स न परिशोधितवान्, तावत् प्रहारकानां करेषु तं समर्पितवान् ।

XXXV यदि यूयं स्वान्तःकरणैः स्वस्वसहजानाम् अपराधान् न क्षमध्वे, तर्हि मम स्वर्गस्यः पितापि युष्मान् प्रतीत्यं करिष्यति ।

XIX

I अनन्तरम् एतासु कथासु समाप्तासु यीशु गालीलप्रदेशात् प्रस्थाय यर्दन्तीरस्थं यिहूदाप्रदेशं प्राप्तः ।

II तदा तत्पश्चात् जननिवहे गते स तत्र तान् निरामयान् अकरोत् ।

III तदनन्तरं फिरूशिनस्तत्समीपमागत्य पारीक्षितुं तं पप्रच्छुः, कस्मादपि कारणात् नरेण स्वजाया परित्याज्या न वा?

IV स प्रत्युवाच, प्रथमम् ईश्वरो नरत्वेन नारीत्वेन च मनुजान् ससर्ज, तस्मात् कथितवान्,

V मानुषः स्वपितरौ परित्यज्य स्वपत्न्याम् आसक्ष्यते, तौ द्वौ जनावेकाङ्गौ भविष्यतः, किमेतद् युष्माभिर्न पठितम्?

VI अतस्तौ पुनर्न द्वौ तयोरेकाङ्गत्वं जातं, ईश्वरेण यच्च समयुज्यत, मनुजो न तद् भिन्द्यात् ।

VII तदानीं ते तं प्रत्यवदन्, तथात्वे त्याज्यपत्रं दत्त्वा स्वां स्वां जायां त्यक्तुं व्यवस्थां मूसाः कथं लिलेख?

VIII ततः स कथितवान्, युष्माकं मनसां काठिन्याद् युष्मान् स्वां स्वां जायां त्यक्तुम् अन्वमन्यत किन्तु प्रथमाद् एषो विधिर्नासीत् ।

IX अतो युष्मानहं वदामि, व्यभिचारं विना यो निजजायां त्यजेत् अन्याञ्च विवहेत्, स परदारान् गच्छति; यश्च त्यक्तां नारीं विवहति सोऽपि परदारेषु रमते ।

X तदा तस्य शिष्यास्तं बभाषिरे, यदि स्वजायया साकं पुंस एतादृक् सम्बन्धो जायते, तर्हि विवहनमेव न भद्रं ।

XI ततः स उक्तवान्, येभ्यस्तत्सामर्थ्यं आदायि, तान् विनान्यः कोऽपि मनुज एतन्मतं ग्रहीतुं न शक्नोति ।

XII कतिपया जननक्लीबः कतिपया नरकृतक्लीबः स्वर्गराज्याय कतिपयाः स्वकृतक्लीबाश्च सन्ति, ये ग्रहीतुं शक्नुवन्ति ते गृह्णन्तु ।

XIII अपरम् यथा स शिशूनां गात्रेषु हस्तं दत्त्वा प्रार्थयते, तदर्थं तत्समीपं शिशव आनीयन्त, तत आनयितुं शिष्यास्तिरस्कृतवन्तः ।

XIV किन्तु यीशुरुवाच, शिशवो मदन्तिकम् आगच्छन्तु, तान् मा वारयत, एतादृशां शिशूनामेव स्वर्गराज्यं ।

XV ततः स तेषां गात्रेषु हस्तं दत्त्वा तस्मात् स्थानात् प्रतस्थे ।

XVI अपरम् एक आगत्य तं पप्रच्छ, हे परमगुरो, अनन्तायुः प्राप्तुं मया किं किं सत्कर्म कर्तव्यं?

XXVII ततः स उवाच, मां परमं कुतो वदसि? विनेश्चरं न कोपि परमः, किन्तु यद्यनन्तायुः प्राप्तुं वाञ्छसि, तर्ह्याज्ञाः पालय ।

XXVIII तदा स पृष्टवान्, काः का आज्ञाः? ततो यीशुः कथितवान्, नरं मा हन्याः, परदारान् मा गच्छेः, मा चोरयेः, मृषासाक्ष्यं मा दद्याः,

XIX निजपितरौ संमन्यस्व, स्वसमीपवासिनि स्ववत् प्रेम कुरु ।

XX स युवा कथितवान्, आ बाल्याद् एताः पालयामि, इदानीं किं न्यूनमास्ते?

XXI ततो यीशुरवदत्, यदि सिद्धो भवितुं वाञ्छसि, तर्हि गत्वा निजसर्वस्वं विक्रीय दरिद्रेभ्यो वितर, ततः स्वर्गे वित्तं लप्स्यसे; आगच्छ, मत्पश्चाद्द्वर्ती च भव ।

XXII एतां वाचं श्रुत्वा स युवा स्वीयबहुसम्पत्ते विषणः सन् चलितवान् ।

XXIII तदा यीशुः स्वशिष्यान् अवदत्, धनिनां स्वर्गराज्यप्रवेशो महादुष्कर इति युष्मानहं तथ्यं वदामि ।

XXIV पुनरपि युष्मानहं वदामि, धनिनां स्वर्गराज्यप्रवेशात् सूचीच्छिद्रेण महाङ्गगमनं सुकरं ।

XXV इति वाक्यं निशम्य शिष्या अतिचमत्कृत्य कथयामासुः; तर्हि कस्य परित्राणं भवितुं शक्नोति?

XXVI तदा स तान् दृष्ट्वा कथयामास, तत् मानुषाणामशक्यं भवति, किन्त्वीश्वरस्य सर्वं शक्यम् ।

XXVII तदा पितरस्तं गदितवान्, पश्य, वयं सर्वं परित्यज्य भवतः पश्चाद्द्वर्तिनो ऽभवाम; वयं किं प्राप्स्यामः?

XXVIII ततो यीशुः कथितवान्, युष्मानहं तथ्यं वदामि, यूयं मम पश्चाद्द्वर्तिनो जाता इति कारणात् नवीनसृष्टिकाले यदा मनुजसुतः स्वीयैश्चर्यसिंहासन उपवेक्ष्यति, तदा यूयमपि द्वादशसिंहासनेषूपविश्य इस्रायेलीयद्वादशवंशानां विचारं करिष्यथ ।

XXIX अन्यच्च यः कश्चित् मम नामकारणात् गृहं वा भ्रातरं वा भगिनीं वा पितरं वा मातरं वा जायां वा बालकं वा भूमिं परित्यजति, स तेषां शतगुणं लप्स्यते, अनन्तायुमो ऽधिकारित्वञ्च प्राप्स्यति ।

XXX किन्तु अग्रीया अनेके जनाः पश्चात्, पश्चातीयाश्चानेके लोका अग्रे भविष्यन्ति ।

XX

I स्वर्गराज्यम् एतादृशा केनचिद् गृहस्येन समं, यो ऽतिप्रभाते निजद्राक्षाक्षेत्रे कृषकान् नियोक्तुं गतवान् ।

II पश्चात् तैः साकं दिनैकभृतिं मुद्राचतुर्थांशं निरूप्य तान् द्राक्षाक्षेत्रं प्रेरयामास ।

III अनन्तरं प्रहरैकवेलायां गत्वा हृष्टे कतिपयान् निष्कर्मकान् विलोक्य तानवदत्,

IV यूयमपि मम द्राक्षाक्षेत्रं यात, युष्मभ्यमहं योग्यभृतिं दास्यामि, ततस्ते वव्रजुः ।

V पुनश्च स द्वितीयतृतीययोः प्रहरयो बर्हि गत्वा तथैव कृतवान् ।

VI ततो दण्डद्वयावशिष्टायां वेलायां बर्हि गत्वापरान् कतिपयजनान् निष्कर्मकान् विलोक्य पृष्टवान्, यूयं किमर्थम् अत्र सर्व्वं दिनं निष्कर्माणस्तिष्ठथ?

VII ते प्रत्यवदन्, अस्मान् न कोपि कर्ममणि नियुक्ते । तदानीं स कथितवान्, यूयमपि मम द्राक्षाक्षेत्रं यात, तेन योग्यां भृतिं लप्स्यथ ।

VIII तदनन्तरं सन्ध्यायां सत्यां सएव द्राक्षाक्षेत्रपतिरध्यक्षं गदिवान्, कृषकान् आहूय शेषजनमारभ्य प्रथमं यावत् तेभ्यो भृतिं देहि ।

IX तेन ये दण्डद्वयावस्थिते समायातास्तेषाम् एकैको जनो मुद्राचतुर्थांशं प्राप्नोत् ।

X तदानीं प्रथमनियुक्ता जना आगत्यानुमितवन्तो वयमधिकं प्रपस्यामः, किन्तु तैरपि मुद्राचतुर्थांशोऽलाभि ।

XI ततस्ते तं गृहीत्वा तेन क्षेत्रपतिना साकं वाग्युद्धं कुर्वन्तः कथयामासुः,

XII वयं कृत्स्नं दिनं तापक्लेशौ सोढवन्तः, किन्तु पश्चाताया से जना दण्डद्वयमात्रं परिश्रान्तवन्तस्तेऽस्माभिः समानांशाः कृताः ।

XIII ततः स तेषामेकं प्रत्युवाच, हे वत्स, मया त्वां प्रति कोप्यन्यायो न कृतः किं त्वया मत्समक्षं मुद्राचतुर्थांशो नाङ्गीकृतः?

XIV तस्मात् तव यत् प्राप्यं तदादाय याहि, तुभ्यं यति, पश्चातीयनियुक्तलोकायापि तति दातुमिच्छामि ।

XV स्वेच्छया निजद्रव्यव्यवहरणं किं मया न कर्तव्यं? मम दातृत्वात् त्वया किम् ईर्ष्यादृष्टिः क्रियते?

XVI इत्थम् अग्रीयलोकाः पश्चतीया भविष्यन्ति, पश्चातीयजनाश्चग्रीया भविष्यन्ति, अहूता बहवः किन्त्वल्पे मनोभिलषिताः ।

XVII तदनन्तरं यीशु यिरूशालमनगरं गच्छन् मार्गमध्ये शिष्यान् एकान्ते वभाषे,

XVIII पश्य वयं यिरूशालमनगरं यामः, तत्र प्रधानयाजकाध्यापकानां करेषु मनुष्यपुत्रः समर्पिष्यते;

XIX ते च तं हन्तुमाज्ञाप्य तिरस्कृत्य वेत्रेण प्रहर्तुं क्रुशे धातयितुञ्चान्यदेशीयानां करेषु समर्पयिष्यन्ति, किन्तु स तृतीयदिवसे श्मशानाद् उत्थापिष्यते ।

XX तदानीं सिवदीयस्य नारी स्वपुत्रावादाय यीशोः समीपम् एत्य प्रणम्य कञ्चनानुग्रहं तं ययाचे ।

XXI तदा यीशुस्तां प्रोक्तवान्, त्वं किं याचसे? ततः सा बभाषे, भवतो राजत्वे ममानयोः सुतयोरेकं भवद्दक्षिणपार्श्वे द्वितीयं वामपार्श्व उपवेष्टुम् आज्ञापयतु ।

XXII यीशुः प्रत्युवाच, युवाभ्यां यद् याच्यते, तन्न बुध्यते, अहं येन कंसेन पास्यामि युवाभ्यां किं तेन पातुं शक्यते? अहञ्च येन मज्जेनेन मज्जिष्ये, युवाभ्यां किं तेन मज्जयितुं शक्यते? ते जगद्गुः शक्यते ।

XXIII तदा स उक्तवान्, युवां मम कंसेनावश्यं पास्यथः, मम मज्जनेन च युवामपि मज्जिष्येथे, किन्तु येषां कृते मत्तातेन निरूपितम् इदं तान् विहायान्यं कमपि मद्दक्षिणपार्श्वे वामपार्श्वे च समुपवेशयितुं ममाधिकारो नास्ति ।

XXIV एतां कथां श्रुत्वान्ये दशशिष्यास्तौ भ्रातरौ प्रति चुकुपुः ।

XXV किन्तु यीशुः स्वसमीपं तानाहूय जगाद, अन्यदेशीयलोकानां नरपतयस्तान् अधिकुर्वन्ति, ये तु महान्तस्ते तान् शासति, इति यूयं जानीथ ।

XXVI किन्तु युष्माकं मध्ये न तथा भवेत्, युष्माकं यः कश्चित् महान् बुभूषति, स युष्मान् सेवेत;

XXVII यश्च युष्माकं मध्ये मुख्यो बुभूषति, स युष्माकं दासो भवेत् ।

XXVIII इत्थं मनुजपुत्रः सेव्यो भवितुं नहि, किन्तु सेवितुं बहूनां परित्राणमूल्यार्थं स्वप्राणान् दातुञ्चागतः ।

XXIX अनन्तरं यिरीहोनगरात् तेषां बहिर्गमनसमये तस्य पश्चाद् बहवो लोका वव्रजुः ।

XXX अपरं वर्त्मपार्श्वं उपविशन्तौ द्वावन्धौ तेन मार्गेण यीशो र्गमनं निशम्य प्रोच्चैः कथयामासतुः, हे प्रभो दायूदः सन्तान, आवयो र्दयां विधेहि ।

XXXI ततो लोकाः सर्वे तुष्णीम्भवतमित्युक्त्वा तौ तर्जयामासुः; तथापि तौ पुनरुच्चैः कथयामासतुः हे प्रभो दायूदः सन्तान, आवां दयस्व ।

XXXII तदानीं यीशुः स्थगितः सन् तावाहूय भाषितवान्, युवयोः कृते मया किं कर्त्तव्यं? युवां किं कामयेथे?

XXXIII तदा तावुक्तवन्तौ, प्रभो नेत्राणि नौ प्रसन्नानि भवेयुः ।

XXXIV तदानीं यीशुस्तौ प्रति प्रमन्नः सन् तयोर्नेत्राणि पस्पर्श, तेनैव तौ सुवीक्षाञ्चक्राते तत्पश्चात् जग्मुतुश्च ।

XXI

I अनन्तरं तेषु यिरूशालमनगरस्य समीपवेर्त्तिनो जैतुननामकधराधरस्य समीपस्थितं बैत्फगिग्रामम् आगतेषु, यीशुः शिष्यद्वयं प्रेषयन् जगाद,

II युवां सम्मुखस्थग्रामं गत्वा बद्धां यां सवत्सां गर्दभीं हठात् प्राप्स्यथः, तां मोचयित्वा मदन्तिकम् आनयतं ।

III तत्र यदि कश्चित् किञ्चिद् वक्ष्यति, तर्हि वदिष्यथः, एतस्यां प्रभोः प्रयोजनमास्ते, तेन स तत्क्षणात् प्रहेष्यति ।

IV सीयोनः कन्यकां यूयं भाषध्वमिति भारतीं । पश्य ते नम्रशीलः सन् नृप आरुह्य गर्दभीं । अर्थादारुह्य तद्वत्समायास्यति त्वदन्तिकं ।

V भविष्यद्वादिनोक्तं वचनमिदं तदा सफलमभूत् ।

VI अनन्तरं तौ शिष्यौ यीशो र्यथानिदेशं तं ग्रामं गत्वा

VII गर्दभीं तद्वत्सञ्च समानीतवन्तौ, पश्चात् तदुपरि स्वीयवसनानी पातयित्वा तमारोहयामासतुः ।

VIII ततो बहवो लोका निजवसनानि पथि प्रसारयितुमारेभिरे, कतिपया जनाश्च पादपपर्णादिकं छित्वा पथि विस्तारयामासुः ।

IX अग्रगामिनः पश्चाद्गामिनश्च मनुजा उच्चैर्जय जय दायूदः सन्तानेति जगदुः परमेश्वरस्य नाम्ना य आयाति स धन्यः, सर्वोपरिस्थस्वर्गेऽपि जयति ।

X इत्थं तस्मिन् यिरूशालमं प्रविष्टे कोऽयमिति कथनात् कृत्स्नं नगरं चञ्चलमभवत् ।

XI तत्र लोकोः कथयामासुः, एष गालीत्प्रदेशीय-नासरतीय-भविष्यद्वादी यीशुः ।

XII अनन्तरं यीशुरीश्वरस्य मन्दिरं प्रविश्य तन्मध्यात् ऋयविक्रयिणो वहिश्चकार; वणिजां मुद्रासनानी कपोतविक्रयिणाञ्चसनानी च न्युव्जयामास ।

XIII अपरं तानुवाच, एषा लिपिरास्ते, "मम गृहं प्रार्थनागृहमिति विख्यास्यति", किन्तु यूयं तद् दस्यूनां गह्वरं कृतवन्तः ।

XIV तदनन्तरम् अन्धखञ्चलोकास्तस्य समीपमागताः, स तान् निरामयान् कृतवान् ।

XV यदा प्रधानयाजका अध्यापकाश्च तेन कृतान्येतानि चित्रकर्माणि ददृशुः, जय जय दायूदः सन्तान, मन्दिरे बालकानाम् एतादृशम् उच्चध्वनिं शुश्रुवुश्च, तदा महाक्रुद्धा बभूवः,

XVI तं पप्रच्छुश्च, इमे यद् वदन्ति, तत् किं त्वं शृणोषि? ततो यीशुस्तान् अवोचत्, सत्यम्; स्तन्यपायिशिशूनाञ्च बालकानाञ्च वक्त्रतः । स्वकीयं महिमानं त्वं संप्रकाशयसि स्वयं । एतद्वाक्यं यूयं किं नापठत?

XVII ततस्तान् विहाय स नगराद् बैथनियाग्रामं गत्वा तत्र रजनीं यापयामास ।

XVIII अनन्तरं प्रभाते सति यीशुः पुनरपि नगरमागच्छन् क्षुधात्तो बभूव ।

XIX ततो मार्गपार्श्व उडुम्बरवृक्षमेकं विलोक्य तत्समीपं गत्वा पत्राणि विना किमपि न प्राप्य तं पादपं प्रोवाच, अद्यारभ्य कदापि त्वयि फलं न भवतु; तेन तत्क्षणात् स उडुम्बरमाहीरुहः शुष्कतां गतः ।

XX तद् दृष्ट्वा शिष्या आश्चर्य्यं विज्ञाय कथयामासुः, आः, उडुम्बरपादपोऽतितूर्णं शुष्कोऽभवत् ।

XXI ततो यीशुस्तानुवाच, युष्मानहं सत्यं वदामि, यदि यूयमसन्दिग्धाः प्रतीथ, तर्हि यूयमपि केवलोडुम्बरपादपं प्रतीत्थं कर्तुं शक्यथ, तन्न, त्वं चलित्वा सागरे पतेति वाक्यं युष्माभिरस्मिन् शैले प्रोक्तेपि तदैव तद् घटिष्यते ।

XXII तथा विश्वस्य प्रार्थ्य युष्माभि र्यद् याचिष्यते, तदेव प्राप्स्यते ।

XXIII अनन्तरं मन्दिरं प्रविश्योपदेशनसमये तत्समीपं प्रधानयाजकाः प्राचीनलोकाश्चागत्य पप्रच्छुः, त्वया केन सामर्थ्यनैतानि कर्माणि क्रियन्ते? केन वा तुभ्यमेतानि सामर्थ्यानि दत्तानि?

XXIV ततो यीशुः प्रत्यवदत्, अहमपि युष्मान् वाचमेकां पृच्छामि, यदि यूयं तदुत्तरं दातुं शक्यथ, तदा केन सामर्थ्येन कर्माण्येतानि करोमि, तदहं युष्मान् वक्ष्यामि ।

XXV योहनो मज्जनं कस्याज्ञयाभवत्? किमीश्वरस्य मनुष्यस्य वा? ततस्ते परस्परं विविच्य कथयामासुः, यदीश्वरस्येति वदामस्तर्हि यूयं तं कुतो न प्रत्यैत? वाचमेतां वक्ष्यति ।

XXVI मनुष्यस्येति वक्तुमपि लोकेभ्यो विभीमः, यतः सर्वैरपि योहन् भविष्यद्वादीति ज्ञायते ।

XXVII तस्मात् ते यीशुं प्रत्यवदन्, तद् वयं न विद्मः । तदा स तानुक्तवान्, तर्हि केन सामर्थ्येन कर्माण्येतान्यहं करोमि, तदप्यहं युष्मान् न वक्ष्यामि ।

XXVIII कस्यचिज्जनस्य द्वौ सुतावास्तां स एकस्य सुतस्य समीपं गत्वा जगाद, हे सुत, त्वमद्य मम द्राक्षाक्षेत्रे कर्म कर्तुं व्रज ।

XXIX ततः स उक्तवान्, न यास्यामि, किन्तु शेषेऽनुत्प्य जगाम ।

XXX अनन्तरं सोन्यसुतस्य समीपं गत्वा तथैव कथितवान्; ततः स प्रत्युवाच, महेच्छं यामि, किन्तु न गतः ।

XXXI एतयोः पुत्रयो र्मध्ये पितुरभिमतं केन पालितं? युष्माभिः किं बुध्यते? ततस्ते प्रत्यूचुः, प्रथमेन पुत्रेण । तदानीं यीशुस्तानुवाच, अहं युष्मान् तथ्यं वदामि, चण्डाला गणिकाश्च युष्माकमग्रत ईश्वरस्य राज्यं प्रविशन्ति ।

XXXII यतो युष्माकं समीपं योहनि धर्मपथेनागते यूयं तं न प्रतीथ, किन्तु चण्डाला गणिकाश्च तं प्रत्यायन्, तद् विलोक्यापि यूयं प्रत्येतुं नाखिद्यध्वं ।

XXXIII अपरमेकं दृष्टान्तं शृणुत, कश्चिद् गृहस्थः क्षेत्रे द्राक्षालता रोपयित्वा तच्चतुर्दिक्षु वारणीं विधाय तन्मध्ये द्राक्षायन्त्रं स्थापितवान्, माञ्चञ्च निर्मितवान्, ततः कृषकेषु तत् क्षेत्रं समर्प्य स्वयं दूरदेशं जगाम ।

XXXIV तदनन्तरं फलसमय उपस्थिते स फलानि प्राप्तुं कृषीवलानां समीपं निजदासान् प्रेषयामास ।

XXXV किन्तु कृषीवलास्तस्य तान् दासेयान् धृत्वा कञ्चन प्रहृतवन्तः, कञ्चन पाषाणैराहतवन्तः, कञ्चन च हतवन्तः ।

XXXVI पुनरपि स प्रभुः प्रथमतोऽधिकदासेयान् प्रेषयामास, किन्तु ते तान् प्रत्यपि तथैव चक्रुः ।

XXXVII अनन्तरं मम सुते गते तं समादरिष्यन्ते, इत्युक्त्वा शेषे स निजसुतं तेषां सन्निधिं प्रेषयामास ।

XXXVIII किन्तु ते कृषीवलाः सुतं वीक्ष्य परस्परम् इति मन्त्रयितुम् आरेभिरे, अयमुत्तराधिकारी वयमेनं निहत्यास्याधिकारं स्ववशीकरिष्यामः ।

XXXIX पश्चात् ते तं धृत्वा द्राक्षाक्षेत्राद् बहिः पातयित्वाबधिषुः ।

XL यदा स द्राक्षाक्षेत्रपतिरागमिष्यति, तदा तान् कृषीवलान् किं करिष्यति?

XLI ततस्ते प्रत्यवदन्, तान् कलुषिणो दारुणयातनाभिराहनिष्यति, ये च समयानुक्रमात् फलानि दास्यन्ति, तादृशेषु कृषीवलेषु क्षेत्रं समर्पयिष्यति ।

XLII तदा यीशुना ते गदिताः, ग्रहणं न कृतं यस्य पाषाणस्य निचायकैः । प्रधानप्रस्तरः कोणे सएव संभविष्यति । एतत् परेशितुः

कर्मास्मदृष्टावद्भुतं भवेत् । धर्मग्रन्थे लिखितमेतद्वचनं युष्माभिः किं नापाठि?

XLIII तस्मादहं युष्मान् वदामि, युष्मत्त ईश्वरीयराज्यमपनीय फलोत्पादयित्रन्यजातये दायिष्यते ।

XLIV यो जन एतत्पाषाणोपरि पतिष्यति, तं स भक्ष्यते, किन्त्वयं पाषाणो यस्योपरि पतिष्यति, तं स धूलिवत् चूर्णीकरिष्यति ।

XLV तदानीं प्राधनयाजकाः फिरूशिनश्च तस्येमां दृष्टान्तकथां श्रुत्वा सोऽस्मानुद्दिश्य कथितवान्, इति विज्ञाय तं धर्तुं चेष्टितवन्तः;

XLVI किन्तु लोकेभ्यो बिभ्युः, यतो लोकैः स भविष्यद्वादीत्यज्ञायि ।

XXII

I अनन्तरं यीशुः पुनरपि दृष्टान्तेन तान् अवादीत्,

II स्वर्गीयराज्यम् एतादृशस्य नृपतेः समं, यो निज पुत्रं विवाहयन् सर्वान् निमन्त्रितान् आनेतुं दासेयान् प्रहितवान्,

III किन्तु ते समागन्तुं नेष्टवन्तः ।

IV ततो राजा पुनरपि दासानन्यान् इत्युक्त्वा प्रेषयामास, निमन्त्रितान् वदत, पश्यत, मम भेज्यमासादितमास्ते, निजवृषादिपुष्टजन्तून् मारयित्वा सर्व्वं खाद्यद्रव्यमासादितवान्, यूयं विवाहमागच्छत ।

V तथपि ते तुच्छीकृत्य केचित् निजक्षेत्रं केचिद् वाणिज्यं प्रति स्वस्वमार्गेण चलितवन्तः ।

VI अन्ये लोकास्तस्य दासेयान् धृत्वा दौरात्म्यं व्यवहृत्य तानवधिषुः ।

VII अनन्तरं स नृपतिस्तां वात्तां श्रुत्वा क्रुध्यन् सैन्यानि प्रहित्य तान् घातकान् हत्वा तेषां नगरं दाहयामास ।

VIII ततः स निजदासेयान् बभाषे, विवाहीयं भोज्यमासादितमास्ते, किन्तु निमन्त्रिता जना अयोग्याः।

IX तस्माद् यूयं राजमार्गं गत्वा यावतो मनुजान् पश्यत, तावतएव विवाहीयभोज्याय निमन्त्रयत।

X तदा ते दासेया राजमार्गं गत्वा भद्रान् अभद्रान् वा यावतो जनान् ददृशुः, तावतएव संगृह्यानयन्; ततोऽभ्यागतमनुजैर्विवाहगृहम् अपूर्य्यत।

XI तदानीं स राजा सर्वानभ्यागतान् द्रष्टुम् अभ्यन्तरमागतवान्; तदा तत्र विवाहीयवसनहीनमेकं जनं वीक्ष्य तं जगाद,

XII हे मित्र, त्वं विवाहीयवसनं विना कथमत्र प्रविष्टवान्? तेन स निरुत्तरो बभूव।

XIII तदा राजा निजानुचरान् अवदत्, एतस्य करचरणान् बद्ध्वा यत्र रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च भवति, तत्र वहिर्भूततमिस्रे तं निक्षिपत।

XIV इत्थं बहव आहूता अल्पे मनोभिमताः।

XV अनन्तरं फिरूशिनः प्रगत्य यथा संलापेन तम् उन्माथे पातयेयुस्तथा मन्त्रयित्वा

XVI हेरोदीयमनुजैः साकं निजशिष्यगणेन तं प्रति कथयामासुः, हे गुरो, भवान् सत्यः सत्यमीश्वरीयमार्गमुपदिशति, कमपि मानुषं नानुरुध्यते, कमपि नापेक्षते च, तद् वयं जानीमः।

XVII अतः कैसरभूपाय करोऽस्माकं दातव्यो न वा? अत्र भवता किं बुध्यते? तद् अस्मान् वदतु।

XVIII ततो यीशुस्तेषां खलतां विज्ञाय कथितवान्, रे कपटिनः युयं कुतो मां परिक्षध्वे?

XIX तत्करदानस्य मुद्रां मां दर्शयत। तदानीं तैस्तस्य समीपं मुद्राचतुर्थभाग आनीते

XX स तान् पप्रच्छ, अत्र कस्येयं मूर्तिर्नाम चास्ते? ते जगदुः, कैसरभूपस्य ।

XXI ततः स उक्तवान्, कैसरस्य यत् तत् कैसराय दत्त, ईश्वरस्य यत् तद् ईश्वराय दत्त ।

XXII इति वाक्यं निशम्य ते विस्मयं विज्ञाय तं विहाय चलितवन्तः ।

XXIII तस्मिन्नहनि सिदूकिनोऽर्थात् श्मशानात् नोत्थास्यन्तीति वाक्यं ये वदन्ति, ते यीशोरन्तिकम् आगत्य पप्रच्छुः,

XXIV हे गुरो, कश्चिन्मनुजश्चेत् निःसन्तानः सन् प्राणान् त्यजति, तर्हि तस्य भ्राता तस्य जायां व्युह्य भ्रातुः सन्तानम् उत्पादयिष्यतीति मूसा आदिष्टवान् ।

XXV किन्त्वस्माकमत्र केऽपि जनाः सप्तसहोदरा आसन्, तेषां ज्येष्ठ एकां कन्यां व्यवहात्, अपरं प्राणत्यागकाले स्वयं निःसन्तानः सन् तां स्त्रियं स्वभ्रातरि समर्पितवान्,

XXVI ततो द्वितीयादिसप्तमान्ताश्च तथैव चक्रुः ।

XXVII शेषे सापी नारी ममार ।

XXVIII मृतानाम् उत्थानसमये तेषां सप्तानां मध्ये सा नारी कस्य भार्य्या भविष्यति? यस्मात् सर्व्वेऽप्येव तां व्यवहन् ।

XXIX ततो यीशुः प्रत्यवादीत्, यूयं धर्मपुस्तकम् ईश्वरीयां शक्तिञ्च न विज्ञाय भ्रान्तिमन्तः ।

XXX उत्थानप्राप्ता लोका न विवहन्ति, न च वाचा दीयन्ते, किन्त्वीश्वरस्य स्वर्गस्थदूतानां सदृशा भवन्ति ।

XXXI अपरं मृतानामुत्थानमधि युष्मान् प्रतीयमीश्वरोक्तिः,

XXXII "अहमिब्राहीम ईश्वर इस्हाक ईश्वरो याकूब ईश्वर" इति किं युष्माभिर्नापाठि? किन्त्वीश्वरो जीवताम् ईश्वरः, स मृतानामीश्वरो नहि ।

XXXIII इति श्रुत्वा सर्व्वे लोकास्तस्योपदेशाद् विस्मयं गताः ।

XXXIV अनन्तरं सिदूकिनाम् निरुत्तरत्ववार्तां निशम्य फिरूशिन एकत्र मिलितवन्तः,

XXXV तेषामेको व्यवस्थापको यीशुं परीक्षितुं पपच्छ,

XXXVI हे गुरो व्यवस्थाशास्त्रमध्ये काज्ञा श्रेष्ठा?

XXXVII ततो यीशुरुवाच, त्वं सर्वान्तःकरणैः सर्वप्राणैः सर्वचित्तैश्च साकं प्रभौ परमेश्वरे प्रीयस्व,

XXXVIII एषा प्रथममहाज्ञा । तस्याः सदृशी द्वितीयाज्ञैषा,

XXXIX तव समीपवासिनि स्वात्मनीव प्रेम कुरु ।

XL अनयो द्वयोरज्ञयोः कृत्स्नव्यवस्थाया भविष्यद्वक्तृग्रन्थस्य च भारस्तिष्ठति ।

XLI अनन्तरं फिरूशिनाम् एकत्र स्थितिकाले यीशुस्तान् पप्रच्छ,

XLII स्त्रीष्टमधि युष्माकं कीदृग्बोधो जायते? स कस्य सन्तानः? ततस्ते प्रत्यवदन्, दायूदः सन्तानः ।

XLIII तदा स उक्तवान्, तर्हि दायूद् कथम् आत्माधिष्ठानेन तं प्रभुं वदति ?

XLIV यथा मम प्रभुमिदं वाक्यमवदत् परमेश्वरः । तवारीन् पादपीठं ते यावन्नहि करोम्यहं । तावत् कालं मदीये त्वं दक्षपार्श्वं उपाविश । अतो यदि दायूद् तं प्रभुं वदति, तिह स कथं तस्य सन्तानो भवति?

XLV तदानीं तेषां कोपि तद्वाक्यस्य किमप्युत्तरं दातुं नाशक्नोत्;

XLVI तद्दिनमारभ्य तं किमपि वाक्यं प्रष्टुं कस्यापि साहसो नाभवत् ।

XXIII

I अनन्तरं यीशु जर्ननिवहं शिष्यांश्चावदत्,

II अध्यापकाः फिरूशिनश्च मूसासने उपविशन्ति,

III अतस्ते युष्मान् यद्यत् मन्तुम् आज्ञापयन्ति, तत् मन्यध्वं पालयध्वञ्च, किन्तु तेषां कर्मानुरूपं कर्म न कुरुध्वं; यतस्तेषां वाक्यमात्रं सारं कार्य्ये किमपि नास्ति ।

IV ते दुर्वहान् गुरुतरान् भारान् बद्ध्वा मनुष्याणां स्कन्धेपरि समर्पयन्ति, किन्तु स्वयमङ्गुल्यैकयापि न चालयन्ति ।

V केवलं लोकदर्शनाय सर्व्वकर्म्मणि कुर्व्वन्ति; फलतः पट्टबन्धान् प्रसार्य्य धारयन्ति, स्ववस्त्रेषु च दीर्घग्रन्थीन् धारयन्ति;

VI भोजनभवन उच्चस्थानं, भजनभवने प्रधानमासनं,

VII हृद्रे नमस्कारं गुरुरिति सम्बोधनञ्चैतानि सर्वाणि वाञ्छन्ति ।

VIII किन्तु यूयं गुरुव इति सम्बोधनीया मा भवत, यतो युष्माकम् एकः ख्रीष्टएव गुरु

IX यूयं सर्व्वे मिथो भ्रातरश्च । पुनः पृथिव्यां कमपि पितेति मा सम्बुध्यध्वं, यतो युष्माकमेकः स्वर्गस्थएव पिता ।

X यूयं नायकेति सम्भाषिता मा भवत, यतो युष्माकमेकः ख्रीष्टएव नायकः ।

XI अपरं युष्माकं मध्ये यः पुमान् श्रेष्ठः स युष्मान् सेविष्यते ।

XII यतो यः स्वमुन्नमति, स नतः करिष्यते; किन्तु यः कश्चित् स्वमवनतं करोति, स उन्नतः करिष्यते ।

XIII हन्त कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च, यूयं मनुजानां समक्षं स्वर्गद्वारं रुन्ध, यूयं स्वयं तेन न प्रविशथ, प्रविविक्षूनपि वारयथ । वत कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च यूयं छलाद् दीर्घं प्रार्थ्य विधवानां सर्व्वस्वं ग्रसथ, युष्माकं घोरतरदण्डो भविष्यति ।

XIV हन्त कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च, यूयमेकं स्वधर्म्मावलम्बिनं कर्तुं सागरं भूमण्डलञ्च प्रदक्षिणीकुरुथ,

XV कञ्चन प्राप्य स्वतो द्विगुणनरकभाजनं तं कुरुथ ।

XVI वत अन्धपथदर्शकाः सर्व्वे, यूयं वदथ, मन्दिरस्य शपथकरणात् किमपि न देयं; किन्तु मन्दिरस्थसुवर्णस्य शपथकरणाद् देयं ।

XVII हे मूढा हे अन्धाः सुवर्णं तत्सुवर्णपावकमन्दिरम् एतयोरुभयो मध्ये किं श्रेयः?

XVIII अन्यच्च वदथ, यज्ञवेद्याः शपथकरणात् किमपि न देयं, किन्तु तदुपरिस्थितस्य नैवेद्यस्य शपथकरणाद् देयं ।

XIX हे मूढा हे अन्धाः, नैवेद्यं तन्नैवेद्यपावकवेदिरेतयोरुभयो मध्ये किं श्रेयः?

XX अतः केनचिद् यज्ञवेद्याः शपथे कृते तदुपरिस्थस्य सर्व्वस्य शपथः क्रियते ।

XXI केनचित् मन्दिरस्य शपथे कृते मन्दिरतन्निवासिनोः शपथः क्रियते ।

XXII केनचित् स्वर्गस्य शपथे कृते ईश्वरीयसिंहासनतदुपर्य्युपविष्टयोः शपथः क्रियते ।

XXIII हन्त कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च, यूयं पोदिनायाः सितच्छत्राया जीरकस्य च दशमांशान् दत्थ, किन्तु व्यवस्थाया गुरुतरान् न्यायदयाविश्वासान् परित्यजथ; इमे युष्माभिराचरणीया अमी च न लंघनीयाः ।

XXIV हे अन्धपथदर्शका यूयं मशकान् अपसारयथ, किन्तु महाङ्गान् ग्रसथ ।

XXV हन्त कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च, यूयं पानपात्राणां भोजनपात्राणाञ्च बहिः परिष्कुरुथ; किन्तु तदभ्यन्तरं दुरात्मतया कलुषेण च परिपूर्णमास्ते ।

XXVI हे अन्धाः फिरूशिलोका आदौ पानपात्राणां भोजनपात्राणाञ्चाभ्यन्तरं परिष्कुरुत, तेन तेषां बहिरपि परिष्कारिष्यते ।

XXVII हन्त कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च, यूयं शुक्लीकृतश्मशानस्वरूपा भवथ, यथा श्मशानभवनस्य बहिश्चारु, किन्त्वभ्यन्तरं मृतलोकानां कीकशैः सर्व्वप्रकारमलेन च परिपूर्णम्;

XXVIII तथैव यूयमपि लोकानां समक्षं बहिर्धार्मिकाः किन्त्वन्तःकरणेषु केवलकापटचाधर्माभ्यां परिपूर्णाः।

XXIX हा हा कपटिन उपाध्यायाः फिरूशिनश्च, यूयं भविष्यद्वादिनां श्मशानगेहं निर्माथ, साधूनां श्मशाननिकेतनं शोभयथ

XXX वदथ च यदि वयं स्वेषां पूर्वपुरुषाणां काल अस्थास्याम, तर्हि भविष्यद्वादिनां शोणितपातने तेषां सहभागिनो नाभविष्याम।

XXXI अतो यूयं भविष्यद्वादिघातकानां सन्ताना इति स्वयमेव स्वेषां साक्ष्यं दत्थ।

XXXII अतो यूयं निजपूर्वपुरुषाणां परिमाणपात्रं परिपूरयत।

XXXIII रे भुजगाः कृष्णभुजगवंशाः, यूयं कथं नरकदण्डाद् रक्षिष्यध्वे।

XXXIV पश्यत, युष्माकमन्तिकम् अहं भविष्यद्वादिनो बुद्धिमत् उपाध्यायांश्च प्रेषयिष्यामि, किन्तु तेषां कतिपया युष्माभिर्घानिष्यन्ते, क्रुशे च घानिष्यन्ते, केचिद् भजनभवने कषाभिराघानिष्यन्ते, नगरे नगरे ताडिष्यन्ते च;

XXXV तेन सत्पुरुषस्य हाविलो रक्तपातमारभ्य बेरिखियः पुत्रं यं सिखरियं यूयं मन्दिरयज्ञवेद्यो मध्ये हतवन्तः, तदीयशोणितपातं यावद् अस्मिन् देशे यावतां साधुपुरुषाणां शोणितपातो ऽभवत् तत् सर्वेषामागसां दण्डा युष्मासु वर्त्तिष्यन्ते।

XXXVI अहं युष्मान्त तथ्यं वदामि, विद्यमाने ऽस्मिन् पुरुषे सर्वे वर्त्तिष्यन्ते।

XXXVII हे यिरूशालम् हे यिरूशालम् नगरि त्वं भविष्यद्वादिनो हतवती, तव समीपं प्रेरितांश्च पाषाणैराहतवती, यथा कुक्कुटी शावकान् पक्षाधः संगृह्णाति, तथा तव सन्तानान् संग्रहीतुं अहं बहुवारम् ऐच्छं; किन्तु त्वं न सममन्यथाः।

XXXVIII पश्यत यष्माकं वासस्थानम् उच्छ्रन्नं त्यक्ष्यते।

XXXIX अहं युष्मान् तथ्यं वदामि, यः परमेश्वरस्य नाम्नागच्छति, स धन्य इति वाणीं यावन्न वदिष्यथ, तावत् मां पुनर्न द्रक्ष्यथ ।

XXIV

I अनन्तरं यीशु र्यदा मन्दिराद् बहिर्गच्छति, तदानीं शिष्यास्तं मन्दिरनिर्माणं दर्शयितुमागताः ।

II ततो यीशुस्तानुवाच, यूयं किमेतानि न पश्यथ? युष्मानहं सत्यं वदामि, एतन्निचयनस्य पाषाणैकमप्यन्यपाषाणोपरि न स्थास्यति सर्वाणि भूमिसात् कारिष्यन्ते ।

III अनन्तरं तस्मिन् जैतुनपर्वतोपरि समुपविष्टे शिष्यास्तस्य समीपमागत्य गुप्तं पप्रच्छुः, एता घटनाः कदा भविष्यन्ति? भवत आगमनस्य युगान्तस्य च किं लक्ष्म? तदस्मान् वदतु ।

IV तदानीं यीशुस्तानवोचत्, अवधद्वं, कोपि युष्मान् न भ्रमयेत् ।

V बहवो मम नाम गृह्णन्त आगमिष्यन्ति, स्त्रीष्टोऽहमेवेति वाचं वदन्तो बहून् भ्रमयिष्यन्ति ।

VI यूयञ्च संग्रामस्य रणस्य चाडम्बरं श्रोष्यथ, अवधद्वं तेन चञ्चला मा भवत, एतान्यवश्यं घटिष्यन्ते, किन्तु तदा युगान्तो नहि ।

VII अपरं देशस्य विपक्षो देशो राज्यस्य विपक्षो राज्यं भविष्यति, स्थाने स्थाने च दुर्भिक्षं महामारी भूकम्पश्च भविष्यन्ति,

VIII एतानि दुःखोपक्रमाः ।

IX तदानीं लोका दुःखं भोजयितुं युष्मान् परकरेषु समर्पयिष्यन्ति हनिष्यन्ति च, तथा मम नामकारणाद् यूयं सर्वदेशीयमनुजानां समीपे घृणार्हा भविष्यथ ।

X बहुषु विघ्नं प्राप्तवत्सु परस्परम् ऋतीयां कृतवत्सु च एकोऽपरं परकरेषु समर्पयिष्यति ।

XI तथा बहवो मृषाभविष्यद्वादिन उपस्थाय बहून् भ्रमयिष्यन्ति ।

XII दुष्कर्मणां बाहुल्याञ्च बहूनां प्रेम शीतलं भविष्यति ।

XIII किन्तु यः कश्चित् शेषं यावद् धैर्य्यमाश्रयते, स एव परित्रायिष्यते ।

XIV अपरं सर्वदेशीयलोकान् प्रतिमाक्षी भवितुं राजस्य शुभसमाचारः सर्वजगति प्रचारिष्यते, एतादृशि सति युगान्त उपस्थास्यति ।

XV अतो यत् सर्वनाशकृद्घृणार्हं वस्तु दानियेल्भविष्यद्द्विना प्रोक्तं तद् यदा पुण्यस्थाने स्थापितं द्रक्ष्यथ, (यः पठति, स बुध्यतां)

XVI तदानीं ये यिहूदीयदेशे तिष्ठन्ति, ते पर्वतेषु पलायन्तां ।

XVII यः कश्चिद् गृहपृष्ठे तिष्ठति, स गृहात् किमपि वस्त्वानेतुम् अधो नावरोहेत् ।

XVIII यश्च क्षेत्रे तिष्ठति, सोपि वस्त्रमानेतुं परावृत्य न यायात् ।

XIX तदानीं गर्भिणीस्तन्यपाययित्रीणां दुर्गति भविष्यति ।

XX अतो यष्माकं पलायनं शीतकाले विश्रामवारे वा यन्न भवेत्, तदर्थं प्रार्थयध्वम् ।

XXI आ जगदारम्भाद् एतत्कालपर्य्यनन्तं यादृशः कदापि नाभवत् न च भविष्यति तादृशो महाक्लेशस्तदानीम् उपस्थास्यति ।

XXII तस्य क्लेशस्य समयो यदि ह्रस्वो न क्रियेत, तर्हि कस्यापि प्राणिनो रक्षणं भवितुं न शक्नुयात्, किन्तु मनोनीतमनुजानां कृते स कालो ह्रस्वीकरिष्यते ।

XXIII अपरञ्च पश्यत, ख्रीष्टोऽत्र विद्यते, वा तत्र विद्यते, तदानीं यदी कश्चिद् युष्मान इति वाक्यं वदति, तथापि तत् न प्रतीत् ।

XXIV यतो भाक्तस्त्रीष्टा भाक्तभविष्यद्वादिनश्च उपस्थाय यानि महन्ति लक्ष्माणि चित्रकर्माणि च प्रकाशयिष्यन्ति, तै र्यदि सम्भवेत् तर्हि मनोनीतमानवा अपि भ्रामिष्यन्ते ।

XXV पश्यत, घटनातः पूर्वं युष्मान् वार्त्ताम् अवादिषम् ।

XXVI अतः पश्यत, स प्रान्तरे विद्यत इति वाक्ये केनचित् कथितेपि बहिर् मां गच्छत, वा पश्यत, सोन्तःपुरे विद्यते, एतद्वाक्य उक्तेपि मा प्रतीत ।

XXVII यतो यथा विद्युत् पूर्वदिशो निर्गत्य पश्चिमदिशं यावत् प्रकाशते, तथा मानुषपुत्रस्याप्यागमनं भविष्यति ।

XXVIII यत्र शवस्तिष्ठति, तत्रेव गृध्रा मिलन्ति ।

XXIX अपरं तस्य क्लेशसमयस्याव्यवहितपरत्र सूर्यस्य तेजो लोप्स्यते, चन्द्रमा ज्योस्नां न करिष्यति, नभसो नक्षत्राणि पतिष्यन्ति, गगणीया ग्रहाश्च विचलिष्यन्ति ।

XXX तदानीम् आकाशमध्ये मनुजसुतस्य लक्ष्म दर्शिष्यते, ततो निजपराक्रमेण महातेजसा च मेघारूढं मनुजसुतं नभसागच्छन्तं विलोक्य पृथिव्याः सर्व्वंशीया विलपिष्यन्ति ।

XXXI तदानीं स महाशब्दायमानतूर्यां वादकान् निजदूतान् प्रहेष्यति, ते व्योम्न एकसीमातोऽपरसीमां यावत् चतुर्दिशस्तस्य मनोनीतजनान् आनीय मेलयिष्यन्ति ।

XXXII उडुम्बरपादपस्य दृष्टान्तं शिक्षध्वं; यदा तस्य नवीनाः शाखा जायन्ते, पल्लवादिश्च निर्गच्छति, तदा निदाघकालः सविधो भवतीति यूयं जानीथ;

XXXIII तद्वद् एता घटना दृष्ट्वा स समयो द्वार उपास्थाद् इति जानीत ।

XXXIV युष्मानहं तथ्यं वदामि, इदानीन्तनजनानां गमनात् पूर्वमेव तानि सर्वाणि घटिष्यन्ते ।

XXXV नभोमेदिन्यो लुप्तयोरपि मम वाक् कदापि न लोप्स्यते ।

XXXVI अपरं मम तातं विना मानुषः स्वर्गस्थो दूतो वा कोपि तद्दिनं तद्दण्डञ्च न ज्ञापयति ।

XXXVII अपरं नोहे विद्यमाने यादृशमभवत् तादृशं मनुजसुतस्यागमनकालेपि भविष्यति ।

XXXVIII फलतो जलाप्लावनात् पूर्वं यद्दिनं यावत् नोहः पोतं नारोहत, तावत्कालं यथा मनुष्या भोजने पाने विवहने विवाहने च प्रवृत्ता आसन्;

XXXIX अपरम् आप्लावितोयमागत्य यावत् सकलमनुजान् प्लावयित्वा नानयत्, तावत् ते यथा न विदामासुः, तथा मनुजसुतागमनेपि भविष्यति ।

XL तदा क्षेत्रस्थितयोर्द्वयोरेको धारिष्यते, अपरस्त्याजिष्यते ।

XLI तथा पेषण्या पिषत्योरुभयो र्योषितोरेका धारिष्यतेऽपरा त्याजिष्यते ।

XLII युष्माकं प्रभुः कस्मिन् दण्ड आगमिष्यति, तद् युष्माभिर्नावगम्यते, तस्मात् जाग्रतः सन्तस्तिष्ठत ।

XLIII कुत्र यामे स्तेन आगमिष्यतीति चेद् गृहस्थो ज्ञातुम् अशक्यत्, तर्हि जागरित्वा तं सन्धिं कर्तितुम् अवारयिष्यत् तद् जानीत ।

XLIV युष्माभिरवधीयतां, यतो युष्माभि र्यत्र न बुध्यते, तत्रैव दण्डे मनुजसुत आयास्यति ।

XLV प्रभु निर्जपरिवारान् यथाकालं भोजयितुं यं दासम् अध्यक्षीकृत्य स्थापयति, तादृशो विश्वास्यो धीमान् दासः कः?

XLVI प्रभुरागत्य यं दासं तथाचरन्तं वीक्षते, सएव धन्यः ।

XLVII युष्मानहं सत्यं वदामि, स तं निजसर्वस्वस्याधिपं करिष्यति ।

XLVIII किन्तु प्रभुरागन्तुं विलम्बत इति मनसि चिन्तयित्वा यो दुष्टो दासो

XLIX ऽपरदासान् प्रहर्तुं मत्तानां सङ्गे भोक्तुं पातुञ्च प्रवर्त्तते,

L स दासो यदा नापेक्षते, यञ्च दण्डं न जानाति, तत्कालएव तत्प्रभुरुपस्थास्यति ।

LI तदा तं दण्डयित्वा यत्र स्थाने रोदनं दन्तघर्षणञ्चासाते, तत्र कपटिभिः साकं तद्दृशां निरूपयिष्यति ।

XXV

I या दश कन्याः प्रदीपान् गृह्णन्त्यो वरं साक्षात् कर्तुं बहिरिताः,
ताभिस्तदा स्वर्गीयराज्यस्य सादृश्यं भविष्यति ।

II तासां कन्यानां मध्ये पञ्च सुधियः पञ्च दुर्धिय आसन् ।

III या दुर्धियस्ताः प्रदीपान् सङ्गे गृहीत्वा तैलं न जग्दुः,

IV किन्तु सुधियः प्रदीपान् पात्रेण तैलञ्च जग्दुः ।

V अनन्तरं वरे विलम्बिते ताः सर्वा निद्राविष्टा निद्रां जग्मुः ।

VI अनन्तरम् अर्द्धरात्रे पश्यत वर आगच्छति, तं साक्षात् कर्तुं
बहिर्यातेति जनरवात्

VII ताः सर्वाः कन्या उत्थाय प्रदीपान् आसादयितुं आरभन्त ।

VIII ततो दुर्धियः सुधिय ऊचुः, किञ्चित् तैलं दत्त, प्रदीपा
अस्माकं निर्वाणाः ।

IX किन्तु सुधियः प्रत्यवदन्, दत्ते युष्मानस्मांश्च प्रति तैलं
न्यूनीभवेत्, तस्माद् विक्रेतॄणां समीपं गत्वा स्वार्थं तैलं क्रीणीत ।

X तदा तासु क्रेतुं गतासु वर आजगाम, ततो याः सज्जिता
आसन्, तास्तेन साकं विवाहीयं वेश्म प्रविविशुः ।

XI अनन्तरं द्वारे रुद्धे अपराः कन्या आगत्य जग्दुः, हे प्रभो, हे
प्रभो, अस्मान् प्रति द्वारं मोचय ।

XII किन्तु स उक्तवान्, तथ्यं वदामि, युष्मानहं न वेत्ति ।

XIII अतो जाग्रतः सन्तस्तिष्ठत, मनुजसुतः कस्मिन् दिने
कस्मिन् दण्डे वागमिष्यति, तद् युष्माभिर्न ज्ञायते ।

XIV अपरं स एतादृशः कस्यचित् पुंसस्तुल्यः, यो दूरदेशं प्रति
यात्राकाले निजदासान् आहूय तेषां स्वस्वसामर्थ्यांशुरूपम्

XV एकस्मिन् मुद्राणां पञ्च पोटलिकाः अन्यस्मिंश्च द्वे
पोटलिके अपरस्मिंश्च पोटलिकैकाम् इत्थं प्रतिजनं समर्थ्य स्वयं
प्रवासं गतवान् ।

XVI अनन्तरं यो दासः पञ्च पोटलिकाः लब्धवान्, स गत्वा
वाणिज्यं विधाय ता द्विगुणीचकार ।

XXVII यश्च दासो द्वे पोटलिके अलभत, सोपि ता मुद्रा द्विगुणीचकार ।

XXVIII किन्तु यो दास एकां पोटलिकां लब्धवान्, स गत्वा भूमिं खनित्वा तन्मध्ये निजप्रभोस्ता मुद्रा गोपयाञ्चकार ।

XIX तदनन्तरं बहुतिथे काले गते तेषां दासानां प्रभुरागत्य तैर्दासैः समं गणयाञ्चकार ।

XX तदानीं यः पञ्च पोटलिकाः प्राप्तवान् स ता द्विगुणीकृतमुद्रा आनीय जगाद; हे प्रभो, भवता मयि पञ्च पोटलिकाः समर्पिताः, पश्यतु, ता मया द्विगुणीकृताः ।

XXI तदानीं तस्य प्रभुस्तमुवाच, हे उत्तम विश्वास्य दास, त्वं धन्योसि, स्तोकेन विश्वास्यो जातः, तस्मात् त्वां बहुवित्ताधिपं करोमि, त्वं स्वप्रभोः सुखस्य भागी भव ।

XXII ततो येन द्वे पोटलिके लब्धे सोप्यागत्य जगाद, हे प्रभो, भवता मयि द्वे पोटलिके समर्पिते, पश्यतु ते मया द्विगुणीकृते ।

XXIII तेन तस्य प्रभुस्तमवोचत्, हे उत्तम विश्वास्य दास, त्वं धन्योसि, स्तोकेन विश्वास्यो जातः, तस्मात् त्वां बहुद्रविणाधिपं करोमि, त्वं निजप्रभोः सुखस्य भागी भव ।

XXIV अनन्तरं य एकां पोटलिकां लब्धवान्, स एत्य कथितवान्, हे प्रभो, त्वां कठिनतरं ज्ञातवान्, त्वया यत्र नोप्तं, तत्रैव कृत्यते, यत्र च न कीर्णं, तत्रैव संगृह्यते ।

XXV अतोहं सशङ्कः सन् गत्वा तव मुद्रा भूमध्ये संगोप्य स्थापितवान्, पश्य, तव यत् तदेव गृहाण ।

XXVI तदा तस्य प्रभुः प्रत्यवदत् रे दुष्टालस दास, यत्राहं न वपामि, तत्र छिनत्ति, यत्र च न किरामि, तत्रैव संगृह्णामीति चेदजानास्तर्हि

XXVII वणिक्षु मम वित्तार्पणं तवोचितमासीत्, येनाहमागत्य वृद्ध्या साकं मूलमुद्राः प्राप्स्यम् ।

XXVIII अतोस्मात् तां पोटलिकाम् आदाय यस्य दश पोटलिकाः सन्ति तस्मिन्नर्पयत ।

XXIX येन वद्वर्चते तस्मिन्नैवार्पिष्यते, तस्यैव च बाहुल्यं भविष्यति, किन्तु येन न वद्वर्चते, तस्यान्तिके यत् किञ्चन तिष्ठति, तदपि पुनर्नेष्यते ।

XXX अपरं यूयं तमकर्मण्यं दासं नीत्वा यत्र स्थाने क्रन्दनं दन्तघर्षणञ्च विद्येते, तस्मिन् बहिर्भूततमसि निक्षिपत ।

XXXI यदा मनुजसुतः पवित्रदूतान् सडिगनः कृत्वा निजप्रभावेनागत्य निजतेजोमये सिंहासने निवेक्ष्यति,

XXXII तदा तत्सम्मुखे सर्वजातीया जना संमेलिष्यन्ति । ततो मेषपालको यथा छागेभ्योऽवीन् पृथक् करोति तथा सोप्येकस्मादन्यम् इत्थं तान् पृथक् कृत्वावीन्

XXXIII दक्षिणे छागांश्च वामे स्थापयिष्यति ।

XXXIV ततः परं राजा दक्षिणस्थितान् मानवान् वदिष्यति, आगच्छत मत्तातस्यानुग्रहभाजनानि, युष्मत्कृत आ जगदारम्भत् यद् राज्यम् आसादितं तदधिकुरुत ।

XXXV यतो बुभुक्षिताय मह्यं भोज्यम् अदत्त, पिपासिताय पेयमदत्त, विदेशिनं मां स्वस्थानमनयत,

XXXVI वस्त्रहीनं मां वसनं पर्यधापयत, पीडितं मां द्रष्टुमागच्छत, कारास्थञ्च मां वीक्षितुम आगच्छत ।

XXXVII तदा धार्मिकाः प्रतिवदिष्यन्ति, हे प्रभो, कदा त्वां क्षुधितं वीक्ष्य वयमभोजयाम? वा पिपासितं वीक्ष्य अपाययाम?

XXXVIII कदा वा त्वां विदेशिनं विलोक्य स्वस्थानमनयाम? कदा वा त्वां नग्नं वीक्ष्य वसनं पर्यधापयाम?

XXXIX कदा वा त्वां पीडितं कारास्थञ्च वीक्ष्य त्वदन्तिकमगच्छाम?

XL तदानीं राजा तान् प्रतिवदिष्यति, युष्मानहं सत्यं वदामि, ममैतेषां भ्रातॄणां मध्ये कञ्चनैकं क्षुद्रतमं प्रति यद् अकुरुत, तन्मां प्रत्यकुरुत ।

XXI पश्चात् स वामस्थितान् जनान् वदिष्यति, रे शापग्रस्ताः सर्वे, शैताने तस्य दूतेभ्यश्च योऽनन्तवह्निरासादित आस्ते, यूयं मदन्तिकात् तमग्निं गच्छत ।

XXII यतो क्षुधिताय मह्यमाहारं नादत्त, पिपासिताय मह्यं पेयं नादत्त,

XXIII विदेशिनं मां स्वस्थानं नानयत, वसनहीनं मां वसनं न पर्यधापयत, पीडितं कारास्थञ्च मां वीक्षितुं नागच्छत ।

XXIV तदा ते प्रतिवदिष्यन्ति, हे प्रभो, कदा त्वां क्षुधितं वा पिपासितं वा विदेशिनं वा नग्नं वा पीडितं वा कारास्थं वीक्ष्य त्वां नासेवामहि?

XXV तदा स तान् वदिष्यति, तथ्यमहं युष्मान् ब्रवीमि, युष्माभिरेषां कञ्चन क्षोदिष्टं प्रति यन्नाकारि, तन्मां प्रत्येव नाकारि ।

XXVI पश्चादम्यनन्तशास्तिं किन्तु धार्मिका अनन्तायुषं भोक्तुं यास्यन्ति ।

XXVI

I यीशुरेतान् प्रस्तावान् समाप्य शिष्यान्ब्रूचे,

II युष्माभिर्ज्ञातं दिनद्वयात् परं निस्तारमह उपस्थास्यति, तत्र मनुजसुतः क्रुशेन हन्तुं परकरेषु समर्पिष्यते ।

III ततः परं प्रधानयाजकाध्यापकप्राञ्चः कियफानाम्नो महायाजकस्याट्टालिकायां मिलित्वा

IV केनोपायेन यीशुं धृत्वा हन्तुं शक्नुयुरिति मन्त्रयाञ्चक्रुः ।

V किन्तु तैरुक्तं महकाले न धर्तव्यः, धृते प्रजानां कलहेन भवितुं शक्यते ।

VI ततो बैथनियापुरे शिमोनाख्यस्य कुष्ठिनो वेश्मनि यीशौ तिष्ठति

VII काचन योषा श्वेतोपलभाजनेन महार्घ्यं सुगन्धि तैलमानीय भोजनायोपविशतस्तस्य शिरोभ्यषेचत् ।

VIII किन्तु तदालोक्य तच्छिष्यैः कुपितैरुक्तं, कुत इत्थमपव्ययते?

IX चेदिदं व्यक्रेष्यत, तर्हि भूरिमूल्यं प्राप्य दरिद्रेभ्यो व्यतारिष्यत।

X यीशुना तदवगत्य ते समुदिताः, योषामेनां कुतो दुःखिनीं कुरुथ, सा मां प्रति साधु कर्माकर्षीत्।

XI युष्माकमं समीपे दरिद्राः सततमेवासते, किन्तु युष्माकमन्तिकेहं नासे सततं।

XII सा मम कायोपरि सुगन्धितैलं सिक्त्वा मम श्मशानदानकर्माकर्षीत्।

XIII अतोहं युष्मान् तथ्यं वदामि सर्व्वस्मिन् जगति यत्र यत्रैष सुसमाचारः प्रचारिष्यते, तत्र तत्रैतस्या नाय्याः स्मरणार्थम् कर्मेदं प्रचारिष्यते।

XIV ततो द्वादशशिष्याणाम् ईष्करियोतीययिहूदानामक एकः शिष्यः प्रधानयाजकानामन्तिकं गत्वा कथितवान्,

XV यदि युष्माकं करेषु यीशुं समर्पयामि, तर्हि किं दास्यथ? तदानीं ते तस्मै त्रिंशन्मुद्रा दातुं स्थिरीकृतवन्तः।

XVI स तदारभ्य तं परकरेषु समर्पयितुं सुयोगं चेष्टितवान्।

XVII अनन्तरं किण्वशून्यपूपपर्व्वणः प्रथमेद्वि शिष्या यीशुम् उपगत्य पप्रच्छुः भवत्कृते कुत्र वयं निस्तारमहभोज्यम् आयोजयिष्यामः? भवतः केच्छा?

XVIII तदा स गदितवान्, मध्येनगरममुकपुंसः समीपं व्रजित्वा वदत, गुरु गदितवान्, मत्कालः सविधः, सह शिष्यैस्त्वदालये निस्तारमहभोज्यं भोक्ष्ये।

XIX तदा शिष्या यीशोस्तादृशनिदेशानुरूपकर्म्म विधाय तत्र निस्तारमहभोज्यमासादयामासुः।

XX ततः सन्ध्यायां सत्यां द्वादशभिः शिष्यैः साकं स न्यविशत्।

XXI अपरं भुञ्जान उक्तवान् युष्मान् तथ्यं वदामि, युष्माकमेको मां परकरेषु समर्पयिष्यति।

XXII तदा तेऽतीव दुःखिता एकैकशो वक्तुमारेभिरे, हे प्रभो, स किमहं?

XXIII ततः स जगाद, मया साकं यो जनो भोजनपात्रे करं संक्षिपति, स एव मां परकरेषु समर्पयिष्यति ।

XXIV मनुजसुतमधि यादृशं लिखितमास्ते, तदनुरूपा तद्गति भविष्यति; किन्तु येन पुंसा स परकरेषु समर्पयिष्यते, हा हा चेत् स नाजनिष्यत, तदा तस्य क्षेममभविष्यत् ।

XXV तदा यिहूदानामा यो जनस्तं परकरेषु समर्पयिष्यति, स उक्तवान्, हे गुरो, स किमहं? ततः स प्रत्युक्तवान्, त्वया सत्यं गदितम् ।

XXVI अनन्तरं तेषामशनकाले यीशुः पूषमादायेश्वरीयगुणाननूद्य भंक्त्वा शिष्येभ्यः प्रदाय जगाद, मद्गुःस्वरूपमिमं गृहीत्वा खादत ।

XXVII पश्चात् स कंसं गृह्णन् ईश्वरीयगुणाननूद्य तेभ्यः प्रदाय कथितवान्, सर्व्वैर्युष्माभिरनेन पातव्यं,

XXVIII यस्मादनेकेषां पापमर्षणाय पातितं यन्मन्त्रनियमरूपशोणितं तदेतत् ।

XXIX अपरमहं नूत्नगोस्तनीरसं न पास्यामि, तावत् गोस्तनीफलरसं पुनः कदापि न पास्यामि ।

XXX पश्चात् ते गीतमेकं संगीय जैतुनाख्यगिरि गतवन्तः ।

XXXI तदानीं यीशुस्तानवोचत्, अस्यां रजन्यामहं युष्माकं सर्व्वेषां विघ्नरूपो भविष्यामि, यतो लिखितमास्ते, "मेषाणां रक्षको यस्तं प्रहरिष्याम्यहं ततः । मेषाणां निवहो नूनं प्रविकीर्णो भविष्यति" ॥

XXXII किन्तु श्मशानात् समुत्थाय युष्माकमग्रेऽहं गालीलं गमिष्यामि ।

XXXIII पितरस्तं प्रोवाच, भवांश्चेत् सर्व्वेषां विघ्नरूपो भवति, तथापि मम न भविष्यति ।

XXXIV ततो यीशुना स उक्तः, तुभ्यमहं तथ्यं कथयामि, यामिन्यामस्यां चरणायुधस्य रवात् पूर्वं त्वं मां त्रिर्नाङ्गीकरिष्यसि ।

XXXV ततः पितर उदितवान्, यद्यपि त्वया समं मर्त्तव्यं, तथापि कदापि त्वां न नाङ्गीकरिष्यामि; तथैव सर्वे शिष्याश्चोचुः ।

XXXVI अनन्तरं यीशुः शिष्यैः साकं गेत्शिमानानीनामकं स्थानं प्रस्थाय तेभ्यः कथितवान्, अदः स्थानं गत्वा यावदहं प्रार्थयिष्ये तावद् यूयमत्रोपविशत ।

XXXVII पश्चात् स पितरं सिवदियसुतौ च सङ्गिनः कृत्वा गतवान्, शोकाकुलोऽतीव व्यथितश्च बभूव ।

XXXVIII तानवादीच्च मृतियातनेव मत्प्राणानां यातना जायते, यूयमत्र मया सार्द्धं जागृत ।

XXXIX ततः स किञ्चिद्दूरं गत्वाधोमुखः पतन् प्रार्थयाञ्चक्रे, हे मत्पितर्यदि भवितुं शक्नोति, तर्हि कंसोऽयं मत्तो दूरं यातु; किन्तु मदिच्छावत् न भवतु, त्वदिच्छावद् भवतु ।

XL ततः स शिष्यानुपेत्य तान् निद्रतो निरीक्ष्य पितराय कथयामास, यूयं मया साकं दण्डमेकमपि जागरितुं नाशङ्कुत?

XLI परीक्षायां न पतितुं जागृत प्रार्थयध्वञ्च; आत्मा समुद्यतोस्ति, किन्तु वपुर्दुर्बलं ।

XLII स द्वितीयवारं प्रार्थयाञ्चक्रे, हे मत्तात, न पीते यदि कंसमिदं मत्तो दूरं यातुं न शक्नोति, तर्हि त्वदिच्छावद् भवतु ।

XLIII स पुनरेत्य तान् निद्रतो ददर्श, यतस्तेषां नेत्राणि निद्रया पूर्णान्यासन् ।

XLIV पश्चात् स तान् विहाय ब्रजित्वा तृतीयवारं पूर्ववत् कथयन् प्रार्थितवान् ।

XLV ततः शिष्यानुपागत्य गदितवान्, साम्प्रतं शयानाः किं विश्राम्यथ? पश्यत, समय उपास्थात्, मनुजसुतः पापिनां करेषु समर्प्यते ।

XLVI उत्तिष्ठत, वयं यामः, यो मां परकरेषु मसर्पयिष्यति, पश्यत, स समीपमायाति ।

XLVII एतत्कथाकथनकाले द्वादशशिष्याणामेको यिहूदानामको मुख्ययाजकलोकप्राचीनैः प्रहितान् असिधारियष्टिधारिणो मनुजान् गृहीत्वा तत्समीपमुपतस्थौ ।

XLVIII असौ परकरेष्वर्पयिता पूर्वं तान् इत्थं सङ्केतयामास, यमहं चुम्बिष्ये, सोऽसौ मनुजः, स एव युष्माभिर् धार्य्यतां ।

XLIX तदा स सपदि यीशुमुपागत्य हे गुरो, प्रणमामीत्युक्त्वा तं चुचुम्बे ।

L तदा यीशुस्तमुवाच, हे मित्रं किमर्थमागतोसि? तदा तैरागत्य यीशुराक्रम्य दग्ने ।

LI ततो यीशोः सङ्गिनामेकः करं प्रसार्य्य कोषादसिं बहिष्कृत्य महायाजकस्य दासमेकमाहत्य तस्य कर्णं चिच्छेद ।

LII ततो यीशुस्तं जगाद, खड्गं स्वस्थाने निधेहि यतो ये ये जना असिं धारयन्ति, तएवासिना विनश्यन्ति ।

LIII अपरं पिता यथा मदन्तिकं स्वर्गीयदूतानां द्वादशवाहिनीतोऽधिकं प्रहिणुयात् मया तमुद्दिश्येदानीमेव तथा प्रार्थयितुं न शक्यते, त्वया किमित्थं ज्ञायते?

LIV तथा सतीत्थं घटिष्यते धर्मपुस्तकस्य यदिदं वाक्यं तत् कथं सिध्येत्?

LV तदानीं यीशु र्जननिवहं जगाद, यूयं खड्गयष्टीन् आदाय मां किं चौरं धर्तुं मायाताः? अहं प्रत्यहं युष्माभिः साकमुपविश्य समुपादिशं, तदा मां नाधरत;

LVI किन्तु भविष्यद्वादिनां वाक्यानां संसिद्धये सर्वमेतदभूत् । तदा सर्वे शिष्यास्तं विहाय पलायन्त ।

LVII अनन्तरं ते मनुजा यीशुं धृत्वा यत्राध्यापकप्राञ्चः परिषदं कुर्वन्त उपाविशन् तत्र कियफानामकमहायाजकस्यान्तिकं निन्युः ।

LVIII किन्तु शेषे किं भविष्यतीति वेत्तुं पितरो दूरे तत्पश्चाद्
व्रजित्वा महायाजकस्याट्टालिकां प्रविश्य दासैः सहित
उपाविशत् ।

LIX तदानीं प्रधानयाजकप्राचीनमन्त्रिणः सर्वे यीशुं हन्तुं
मृषासाक्ष्यम् अलिप्सन्त,

LX किन्तु न लेभिरे । अनेकेषु मृषासाक्षिष्वागतेष्वपि तन्न प्रापुः ।

LXI शेषे द्वौ मृषासाक्षिणावागत्य जगदतुः, पुमानयमकथयत्,
अहमीश्वरमन्दिरं भंक्त्वा दिनत्रयमध्ये तन्निर्म्मातुं शक्नोमि ।

LXII तदा महायाजक उत्थाय यीशुम् अवादीत् । त्वं किमपि न
प्रतिवदसि? त्वामधि किमेते साक्ष्यं वदन्ति?

LXIII किन्तु यीशु मौनीभूय तस्यौ । ततो महायाजक उक्तवान्,
त्वाम् अमरेश्वरनाम्ना शपयामि, त्वमीश्वरस्य पुत्रोऽभिषिक्तो
भवसि नवेति वद ।

LXIV यीशुः प्रत्यवदत्, त्वं सत्यमुक्तवान्; अहं युष्मान् तथ्यं
वदामि, इतःपरं मनुजसुतं सर्वशक्तिमतो दक्षिणपार्श्वे स्थातुं
गगणस्थं जलधरानारुह्यायान्तं वीक्षध्वे ।

LXV तदा महायाजको निजवसनं छित्त्वा जगाद, एष ईश्वरं
निन्दितवान्, अस्माकमपरसाक्ष्येण किं प्रयोजनं? पश्यत,
यूयमेवास्यास्याद् ईश्वरनिन्दां श्रुतवन्तः,

LXVI युष्माभिः किं विविच्यते? ते प्रत्यूचुः, वधाहोऽयं ।

LXVII ततो लोकैस्तदास्ये निष्ठीवितं केचित् प्रतलमाहत्य
केचिच्च चपेटमाहत्य बभाषिरे,

LXVIII हे खीष्ट त्वां कश्चपेटमाहतवान्? इति गणयित्वा
वदास्मान् ।

LXIX पितरो बहिरङ्गन उपविशति, तदानीमेका दासी
तमुपागत्य बभाषे, त्वं गालीलीययीशोः सहचरएकः ।

LXX किन्तु स सर्वेषां समक्षम् अनङ्गीकृत्यावादीत्, त्वया
यदुच्यते, तदर्थमहं न वेसि ।

LXXI तदा तस्मिन् बहिर्द्वारं गते ऽन्या दासी तं निरीक्ष्य तत्रत्यजनानवदत्, अयमपि नासरतीययीशुना सार्द्धम् आसीत् ।

LXXII ततः स शपथेन पुनरनङ्गीकृत्य कथितवान्, तं नरं न परिचिनोमि ।

LXXIII क्षणात् परं तिष्ठन्तो जना एत्य पितरम् अवदन्, त्वमवश्यं तेषामेक इति त्वदुच्चारणमेव द्योतयति ।

LXXIV किन्तु सो ऽभिश्य कथितवान्, तं जनं नाहं परिचिनोमि, तदा सपदि कुक्कुटो रुराव ।

LXXV कुक्कुटरवात् प्राक् त्वं मां त्रिरपाह्नोष्यसे, यैषा वाग् यीशुनावादि तां पितरः संस्मृत्य बहिरित्वा खेदाद् भृशं चक्रन्द ।

XXVII

I प्रभाते जाते प्रधानयाजकलोकप्राचीना यीशुं हन्तुं तत्प्रतिकूलं मन्त्रयित्वा

II तं बद्ध्वा नीत्वा पन्तीयपीलाताख्याधिपे समर्पयामासुः ।

III ततो यीशोः परकरेव्वर्पयिता यिहूदास्तत्प्राणादण्डाज्ञां विदित्वा सन्तप्तमनाः प्रधानयाजकलोकप्राचीनानां समक्षं तास्त्रींशन्मुद्राः प्रतिदायावादीत्,

IV एतन्निरागोनरप्राणपरकरार्पणात् कलुषं कृतवानहं । तदा त उदितवन्तः, तेनास्माकं किं? त्वया तद् बुध्यताम् ।

V ततो यिहूदा मन्दिरमध्ये ता मुद्रा निक्षिप्य प्रस्थितवान् इत्वा च स्वयमात्मानमुद्बबन्ध ।

VI पश्चात् प्रधानयाजकास्ता मुद्रा आदाय कथितवन्तः, एता मुद्राः शोणितमूल्यं तस्माद् भाण्डागारे न निधातव्याः ।

VII अनन्तरं ते मन्त्रयित्वा विदेशिनां श्मशानस्थानाय ताभिः कुलालस्य क्षेत्रमक्रीणन् ।

VIII अतो ऽद्यापि तत्स्थानं रक्तक्षेत्रं वदन्ति ।

IX इत्थं सति इस्रायेलीयसन्तानै र्यस्य मूल्यं निरुपितं, तस्य त्रिंशन्मुद्रामानं मूल्यं

X मां प्रति परमेश्वरस्यादेशात् तेभ्य आदीयत, तेन च कुलालस्य क्षेत्रं क्रीतमिति यद्वचनं यिरिमियभविष्यद्वादिना प्रोक्तं तत् तदासिध्यत् ।

XI अनन्तरं यीशौ तदधिपतेः सम्मुख उपतिष्ठति स तं पप्रच्छ, त्वं किं यिहूदीयानां राजा? तदा यीशुस्तमवदत्, त्वं सत्यमुक्तवान् ।

XII किन्तु प्रधानयाजकप्राचीनैरभियुक्तेन तेन किमपि न प्रत्यवादि ।

XIII ततः पीलातेन स उदितः, इमे त्वत्प्रतिकूलतः कति कति साक्ष्यं ददति, तत् त्वं न शृणोषि?

XIV तथापि स तेषामेकस्यापि वचस उत्तरं नोदितवान्; तेन सोऽधिपति र्महाचित्रं विदामास ।

XV अन्यच्च तन्महकालेऽधिपतेरेतादृशी रातिरासीत्, प्रजा यं कञ्चन बन्धिनं याचन्ते, तमेव स मोचयतीति ।

XVI तदानीं बरब्बानामा कश्चित् ख्यातबन्ध्यासीत् ।

XVII ततः पीलातस्तत्र मिलितान् लोकान् अपृच्छत्, एष बरब्बा बन्धी स्त्रीष्टविख्यातो यीशुश्चैतयोः कं मोचयिष्यामि? युष्माकं किमीप्सितं?

XVIII तैरीर्ष्याया स समर्पित इति स ज्ञातवान् ।

XIX अपरं विचारासनोपवेशनकाले पीलातस्य पत्नी भृत्यं प्रहित्य तस्मै कथयामास, तं धार्मिकमनुजं प्रति त्वया किमपि न कर्तव्यं; यस्मात् तत्कृतेऽद्याहं स्वप्ने प्रभूतकष्टमलभे ।

XX अनन्तरं प्रधानयाजकप्राचीना बरब्बां याचित्वादातुं यीशुञ्च हन्तुं सकललोकान् प्रावर्तयन् ।

XXI ततोऽधिपतिस्तान् पृष्टवान्, एतयोः कमहं मोचयिष्यामि? युष्माकं केच्छा? ते प्रोचु र्बरब्बां ।

XXII तदा पीलातः पप्रच्छ, तर्हि यं स्त्रीष्टं वदन्ति, तं यीशुं किं करिष्यामि? सर्वे कथयामासुः, स क्रुशेन विध्यतां ।

XXIII ततोऽधिपतिरवादीत्, कुतः? किं तेनापराद्धं? किन्तु ते पुनरुचै र्जगदुः, स क्रुशेन विध्यतां ।

XXIV तदा निजवाक्यमग्राह्यमभूत्, कलहश्चाप्यभूत्, पीलात इति विलोक्य लोकानां समक्षं तोयमादाय करौ प्रक्षाल्यावोचत्, एतस्य धार्मिकमनुष्यस्य शोणितपाते निर्दोषोऽहं, युष्माभिरेव तद् बुध्यतां ।

XXV तदा सर्वाः प्रजाः प्रत्यवोचन्, तस्य शोणितपातापराधोऽस्माकम् अस्मत्सन्तानानाञ्चोपरि भवतु ।

XXVI ततः स तेषां समीपे बरब्बां मोचयामास यीशुन्तु कषाभिराहत्य क्रुशेन वेधितुं समर्पयामास ।

XXVII अनन्तरम् अधिपतेः सेना अधिपते र्गृहं यीशुमानीय तस्य समीपे सेनासमूहं संजगृहुः ।

XXVIII ततस्ते तस्य वसनं मोचयित्वा कृष्णलोहितवर्णवसनं परिधापयामासुः

XXIX कण्टकानां मुकुटं निर्माय तच्छिरसि ददुः, तस्य दक्षिणकरे वेत्रमेकं दत्त्वा तस्य सम्मुखे जानूनि पातयित्वा, हे यिहूदीयानां राजन्, तुभ्यं नम इत्युक्त्वा तं तिरश्चक्रुः,

XXX ततस्तस्य गात्रे निष्ठीवं दत्त्वा तेन वेत्रेण शिर आजघ्नुः ।

XXXI इत्थं तं तिरस्कृत्य तद् वसनं मोचयित्वा पुनर्निजवसनं परिधापयाञ्चक्रुः, तं क्रुशेन वेधितुं नीतवन्तः ।

XXXII पश्चात्ते बहिर्भूय कुरीणीयं शिमोन्नामकमेकं विलोक्य क्रुशं वोढुं तमाददरे ।

XXXIII अनन्तरं गुल्गाल्ताम् अर्थात् शिरस्कपालनामकस्थानमु पस्थाय ते यीशवे पित्तमिश्रिताम्लरसं पातुं ददुः,

XXXIV किन्तु स तमास्वाद्य न पपौ ।

XXXV तदानीं ते तं क्रुशेन संविध्य तस्य वसनानि गुटिकापातेन विभज्य जगृहुः, तस्मात्, विभजन्तेऽधरीयं मे ते मनुष्याः

परस्परं। मदुत्तरीयवस्त्रार्थं गुटिकां पातयन्ति च ॥ यदेतद्वचनं
भविष्यद्वादिभिरुक्तमासीत्, तदा तद् असिध्यत्,

XXXVI पश्चात् ते तत्रोपविश्य तद्रक्षणकर्त्तव्यं
नियुक्तास्तस्थुः।

XXXVII अपरम् एष यिहूदीयानां राजा
यीशुरित्यपवादलिपिपत्रं तच्छिरस ऊर्ध्वं योजयामासुः।

XXXVIII ततस्तस्य वामे दक्षिणे च द्वौ चैरौ तेन साकं क्रुशेन
विविधुः।

XXXIX तदा पान्था निजशिरो लाडयित्वा तं निन्दन्तो जगदुः,

XL हे ईश्वरमन्दिरभञ्जक दिनत्रये तन्निर्मातः स्वं रक्ष,
चेत्त्वमीश्वरसुतस्तर्हि क्रुशादवरोह।

XLI प्रधानयाजकाध्यापकप्राचीनाश्च तथा तिरस्कृत्य जगदुः,

XLII सोऽन्यजनानावत्, किन्तु स्वमवितुं न शक्नोति।
यदीस्रायेलो राजा भवेत्, तर्हीदानीमेव क्रुशादवरोहतु, तेन
तं वयं प्रत्येष्यामः।

XLIII स ईश्वरे प्रत्याशामकरोत्, यदीश्वरस्तस्मिन्
सन्तुष्टस्तर्हीदानीमेव तमवेत्, यतः स उक्तवान् अहमीश्वरसुतः।

XLIV यौ स्तेनौ साकं तेन क्रुशेन विद्धौ तौ तद्वदेव तं निनिन्दतुः।

XLV तदा द्वितीययामात् तृतीययामं यावत् सर्व्वदेशे तमिरं
बभूव,

XLVI तृतीययामे "एली एली लामा शिवक्तनी", अर्थात्
मदीश्वर मदीश्वर कुतो मामत्याक्षीः? यीशुरुच्चैरिति जगाद।

XLVII तदा तत्र स्थिताः केचित् तत् श्रुत्वा बभाषिरे, अयम्
एलियमाहूयति।

XLVIII तेषां मध्याद् एकः शीघ्रं गत्वा स्पञ्जं गृहीत्वा
तत्राम्लरसं दत्त्वा नलेन पातुं तस्मै ददौ।

XLIX इतरेऽकथयन् तिष्ठत, तं रक्षितुम् एलिय आयाति नवेति
पश्यामः।

L यीशुः पुनरुच्चैराहूय प्राणान् जहौ।

LI ततो मन्दिरस्य विच्छेदवसनम् ऊर्ध्वाधो यावत् छिद्यमानं द्विधाभवत्,

LII भूमिश्चकम्पे भूधरोव्यदीर्यत च। श्मशाने मुक्ते भूरिपुण्यवतां सुप्तदेहा उदतिष्ठन्,

LIII श्मशानाद् वहिर्भूय तदुत्थानात् परं पुण्यपुरं गत्वा बहुजनान् दर्शयामासुः।

LIV यीशुरक्षणाय नियुक्तः शतसेनापतिस्तत्सङ्गिनश्च तादृशीं भूकम्पादिघटनां दृष्ट्वा भीता अवदन्, एष ईश्वरपुत्रो भवति।

LV या बहुयोषितो यीशुं सेवमाना गालीलस्तत्पश्चादागतास्तासां मध्ये

LVI मगदलीनी मरियम् याकूब्योश्यो माता या मरियम् सिबदियपुत्रयो माता च योषित एता दूरे तिष्ठन्त्यो ददृशुः।

LVII सन्ध्यायां सत्यम् अरिमथियानगरस्य यूषफनामा धनी मनुजो यीशोः शिष्यत्वात्

LVIII पीलातस्य समीपं गत्वा यीशोः कायं ययाचे, तेन पीलातः कायं दातुम् आदिदेश।

LIX यूषफ् तत्कायं नीत्वा शुचिवस्त्रेणाच्छाद्य

LX स्वार्थं शैले यत् श्मशानं चखान, तन्मध्ये तत्कायं निधाय तस्य द्वारि वृहत्पाषाणं ददौ।

LXI किन्तु मगदलीनी मरियम् अन्यमरियम् एते स्त्रियौ तत्र श्मशानसम्मुख उपविशतुः।

LXII तदनन्तरं निस्तारोत्सवस्यायोजनदिनात् परेऽहनि प्रधानयाजकाः फिरूशिनश्च मिलित्वा पीलातमुपागत्याकथयन्,

LXIII हे महेच्छ, स प्रतारको जीवन अकथयत्, दिनत्रयात् परं श्मशानादुत्थास्यामि तद्वाक्यं स्मरामो वयं;

LXIV तस्मात् तृतीयदिनं यावत् तत् श्मशानं रक्षितुमादिशतु, नोचेत् तच्छिष्या यामिन्यामागत्य तं हत्वा लोकान् वदिष्यन्ति,

स श्मशानादुदतिष्ठत्, तथा सति प्रथमभ्रान्तेः शेषीयभ्रान्तिर्महती भविष्यति ।

LXV तदा पीलात अवादीत्, युष्माकं समीपे रक्षिगण आस्ते, यूयं गत्वा यथा साध्यं रक्षयत ।

LXVI ततस्ते गत्वा तद्द्वारपाषाणं मुद्राङ्कितं कृत्वा रक्षिगणं नियोज्य श्मशानं रक्षयामासुः ।

XXVIII

I ततः परं विश्रामवारस्य शेषे सप्ताहप्रथमदिनस्य प्रभोते जाते मगदलीनी मरियम् अन्यमरियम् च श्मशानं द्रष्टुमागता ।

II तदा महान् भूकम्पोऽभवत्; परमेश्वरीयदूतः स्वर्गादवरुह्य श्मशानद्वारात् पाषाणमपसार्य तदुपर्युपविवेश ।

III तद्वदनं विद्युद्वत् तेजोमयं वसनं हिमशुभ्रञ्च ।

IV तदानीं रक्षिणस्तदभयात् कम्पिता मृतवद् बभूवः ।

V स दूतो योषितो जगाद, यूयं मा भैष्ट, कुशहतयीशुं मृगयध्वे तदहं वेत्ति ।

VI सोऽत्र नास्ति, यथावदत् तथोत्थितवान्; एतत् प्रभोः शयनस्थानं पश्यत ।

VII तूर्णं गत्वा तच्छिष्यान् इति वदत, स श्मशानाद् उदतिष्ठत्, युष्माकमग्रे गालीलं यास्यति यूयं तत्र तं वीक्षिष्यध्वे, पश्यताहं वार्त्तामिमां युष्मानवादिषं ।

VIII ततस्ता भयात् महानन्दाञ्च श्मशानात् तूर्णं बहिर्भूय तच्छिष्यान् वार्त्तां वक्तुं धावितवत्यः । किन्तु शिष्यान् वार्त्तां वक्तुं यान्ति, तदा यीशु दर्शनं दत्त्वा ता जगाद,

IX युष्माकं कल्याणं भूयात्, ततस्ता आगत्य तत्पादयोः पतित्वा प्रणेमुः ।

X यीशुस्ता अवादीत्, मा बिभीत, यूयं गत्वा मम भ्रातृन् गालीलं यातुं वदत, तत्र ते मां द्रक्ष्यन्ति ।

XI स्त्रियो गच्छन्ति, तदा रक्षिणां केचित् पुरं गत्वा यद्यद् घटितं तत्सर्व्वं प्रधानयाजकान् ज्ञापितवन्तः।

XII ते प्राचीनैः समं संसदं कृत्वा मन्त्रयन्तो बहुमुद्राः सेनाभ्यो दत्त्वावदन्,

XIII अस्मासु निद्रितेषु तच्छिष्या यामिन्यामागत्य तं हृत्वानयन्, इति यूयं प्रचारयत।

XIV यद्येतदधिपतेः श्रोत्रगोचरीभवेत्, तर्हि तं बोधयित्वा युष्मानविष्यामः।

XV ततस्ते मुद्रा गृहीत्वा शिक्षानुरूपं कर्म चक्रुः, यिहूदीयानां मध्ये तस्याद्यापि किवदन्ती विद्यते।

XVI एकादश शिष्या यीशुनिरूपितागालीलस्याद्रिं गत्वा

XVII तत्र तं संवीक्ष्य प्रणेमुः, किन्तु केचित् सन्दिग्धवन्तः।

XVIII यीशुस्तेषां समीपमागत्य व्याहृतवान्, स्वर्गमेदिन्योः सर्वाधिपतित्वभारो मय्यर्पित आस्ते।

XIX अतो यूयं प्रयाय सर्व्वदेशीयान् शिष्यान् कृत्वा पितुः पुत्रस्य पवित्रस्यात्मनश्च नाम्ना तानवगाहयत; अहं युष्मान् यद्यदादिशं तदपि पालयितुं तानुपादिशत।

XX पश्यत, जगदन्तं यावत् सदाहं युष्माभिः साकं तिष्ठामि। इति।

Sanskrit Bible (NT) in Devanagari Script
(सत्यवेदः ।)
New Testament in Sanskrit Language; printed in
Devanagari Script

copyright © 2018 SanskritBible.in

Language: Sanskrit

Contributor: SanskritBible.in

Thank you for your interest in Sanskrit Bible.

Sanskrit Bible (NT) is freely available in 22 different scripts of your choice. This edition is in Devanagari script and is based on the Sanskrit translation of the Holy Bible published by Calcutta Baptist Missionaries in 1851. Please visit SanskritBible.in to learn more about Sanskrit Bible and to download various free Christian literature.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

b86351f0-254a-576d-aa84-ea19df4455cb